

11

12

13

اطلاع۔ اس مطلع میں ہر علم و فن کی کتب کا ذخیرہ سلسلہ دار فرقت کے لیے موزوں و بڑا جسکی ضرورت اٹھول ہر ایک شائق کو چھاپخانہ سے مل سکتی ہے جسکے معائنہ و ملاحظہ سے شائقان اصلی حالات کتب کے معلوم کر سکتے ہیں قیمت بھی ارزان ہوا اس کتاب کے ٹیٹل پیج کے متن حقیر نے تصادف میں انہیں بعض کتب کلیات و دواوین فارسی و اردو درج کرتے ہیں تاکہ جسہ فن کی کتاب جو اس فن کی اور بھی کتب موجودہ کارخانہ سے قدر دانوں کو آگاہی کا دلچسپ

نیکم طبع شاعر نازک خیال مرزا عبدالقادر بیدل تخلص۔

دیوان بیدل۔ نقطہ نقل از نسخہ قسلی

عمر بہ ولایت ایضاً۔

کلیات سعدی شیرازی۔ حسین سائل ذیل ہیں۔

۱۔ دیباچہ کلیات۔ ۲۔ کریا۔ محشی۔

۳۔ گلستان۔ ۴۔ بوستان۔ ۵۔ قصائد

عربیہ و فارسیہ و مرثیہ و ترجعات۔ ۶۔ طبع

و بدائع و خواص و تغزلیات قدیم و قطعات

و صاجات و غنویات و قطعات و رباعیات

و مفردات و تنزیلات۔ از شاہ طبع حضرت

مصلح الدین سعدی شیرازی۔

کلیات نظم غالب۔ میرزا اسد اللہ خان

غالب و ہلوی۔

کلیات جامی۔ امینہ ملا عبد الرحمن جامی۔

کلیات نظیری نیشاپوری۔ از خوش

آفتابی ملا نظیری نیشاپوری۔

کتب کلیات و دواوین فارسی

کلیات خرمین۔ یہ مجموعہ نوادر و زکات

یہ جیسے چند رساں ہیں۔

۱۔ سوانح عمری حضرت مصنف۔ ۲۔ تواریخ

سلاطین۔ ۳۔ قصائد غنیہ از ملا علی علیہ السلام

۴۔ دیوان مصنف۔ ۵۔ غنویات مصنف

۶۔ چمن انجمن۔ ۷۔ غنویات خسرات

۸۔ فرہنگ نامہ۔ ۹۔ تذکرۃ العاشقین۔

مہتمم شاعر عظیم النظیر وید العصر شیخ محمد علی خرمین

کلیات خاقانی۔ جہین تہسائد عربی فارسی

و غزلیات و رباعیات کا پورا ذخیرہ ہی ایسا

کلیات اس جامعیت پر ساتھ کیا ہے

جو اس طبع میں محشی ہو کر مع حل معانی اشعار

عربی کہ دو جلد میں بھیجے ہو۔

کلیات مرزا بیدل۔ اس کلیات میں

چار کتابیں ہیں۔

۱۔ دیوان۔ ۲۔ غزلیات سب و بیخون کی

۳۔ غزلیات بیدل۔ ۴۔ قطعات بیدل۔

چون صنایع مکینان فضل خلایق و زینان

من کلام مریدین جلالیست محفل تجویدۃ الدجج کوشه تجرید بابل عرش نوام

مختار کلام
طیبات الدین
و دیوان

از عالم نعمتسای غیر مترقبه انکاشه بصدر سعادت تیمنا و تبرکات حسن کمال

در مطبع میهنی نوای طبعین مطبوعه جبهان

بسم الله الرحمن الرحيم

ای لال در تمامی صفات زبان ما
 عاجز بود زبان همه از شماست تو
 همچون ربی چگونگی و به مثل آدمی
 موجود از وجود تو باشد هر آنچه هست
 بگریز نباشد آنکه نباشی تو محض
 گر تو جمال خویش نمایی بنحیث
 و زرا آنکه رخ ز پرده نمایی به نهنگان
 سرشته ایم ذره صفت در بهای تو
 سرشتگان با دیو عشق خویش را
 می در صفات دیوت تو عقل نارسا
 آن کیست که بخورد تو گوشت ترا
 در گنجه ذات تو ز سر عقل و نبیا
 نمائی شود بهیچ وجه و باشد ترا بقا
 این طرفه تر بود که نهانی زودیده ما
 از خوبی و لطافت خود میرسد ترا
 و انهم که بهیچ کم نشود از تو ای خدا
 شاید که کار ما رسد از تو به مدعا
 هم خود و دلیل باش که هستی تو تنها

از چرخ خویش قطره بر قطب بین نشان
 تو بادشاه حسنی را و بنده گدا

از چرخ خویش قطره بر قطب بین نشان
 تو بادشاه حسنی را و بنده گدا

<p>اے از شعار روی تو آفاق را ضیا خواهم که بر تنم بر هر موزبان شود گر صد هزار سال ثنا گویدت کس در گنہ ذات وحدت تو کے رسد کس حیران بود بدر گم تو کل کائنات لال ست عقل و فہم و خرد و صفات تو</p>	<p>وز حسرت جمال تو پشت فلک و دما تا ہر زمان بوصف دیگر گویدت ثنا ہرگز زابت نہ اندر ساند بانہا ہم خود بذات وحدت خود گشتہ ہزار شناخت آنچنانکہ تویی ہیچکس نہ حیرانی ست عاقبت کار کار ما</p>
---	---

بر خاک در گم تو سر عجب قطب دین
می ساید و نہائے تو میگوید ای خدا

<p>ای از کمال صنع تو خوبان خوش لقا چون نور بخش دیدہ صاحب نظر تویی بر در پرده را از کمال جمال خویش در ماندگان وادی جو یابی عشق را از ہستی وجود من ارعار آیدت ماگم شدیم ذرہ صفت در ہمای تو خوردیم زان شراب کہ خاصیتش نبات ما را چشم ہم من گم کرد طریق عشق فانی شد از وجہ وجود و محض نیست ہش ترسانم رقیب کہ عاشق ہمیشہ</p>	<p>وز پر تو جمال تو خورشید را ضیا از طیف خویش دید و دل ابدہ جلا عمریت گز برای تو من میکشم جفا بنواز از جمال خود ای یار دلربا رفتم من از میان تو بکمال اندر آ زان ہیچکس نشان ندید منزل ترا دیدیم ساقی کہ ہمی گفت مرجبا جب یل را بجا کرد و راست التجا چون ہیچکس خود آئی ندیدت بی خدا ما عاشقیم کہ شدان نیست عار ما</p>
---	--

چون قطب میر بہر بہانہ دل گسل

پیوند ساز شسته دل را به کبریا

ای از شعاع روحی خورشید تابان اضمیا
در بارگاه عزتت بهر عالم تر به
گرچه بصورت آدمی بعد از همه پیغمبران
تو پرگفتی دلبری از هر چه گویم بهتری
از عالم پاک آدمی مقصود لولا که آدمی
جانها فدای نام توستان همه از جام تو
ای مهر آخر زمان هستی تو ما را جانساز
ای پادشاه مصنوعی در دین و دنیا خسر
تا روی خوبت دیده ام هزاره به دیده ام
شاه باطنی که چاکرت مانند گان خاک درت
برگزین خود اندی که بتی خلقی گرفت از تو بخت
روز قیامت بیگمان باشی شفیع متهان
یاران تو چار آمدند پاکیزه کردار آمدند
اول ابو بکر ثقی در دین و دنیا بد نفی
او مظهر رحمت بود شمع همه خوبان بود
از خوشنیتن بگفته بد بایاد حق پوخته بد
بسال شش ماه دیگر بر جامی تو بوده عمر
هر کس که باطل بود از حال او غافل بود

آنی که هستی از شرف بالاتر از عرش علا
جبریل همچون خاندان شسته است یکدم ز پا
آتا به معنی بوده سرخیل جمله انبیا
در دین حق منیا سروری هستی تو در علم با خدا
بس حست چالاک آدمی جانها فدایت مرجا
مانده انعام تو تو پادشاه و ما گدا
ای بنیادی انفس جان هستی سپه سالار
چون جانب حق پیروی گذار تو ما را بسپار
نشین پای در دیده ام ای نور بخش دیده ام
نور هدایت رهبرت ای شمع جمع انبیا
انگشته ام که اگر دشته ام خواجهم بجز نما
نیوستان از خواجهم خجاست کند از جان ترا
کلامای بخیار آمدند از خویش فغانی با خدا
اعداسه او باشد شفی آن جمله را در رخ سزا
اعداش بی ایمان بود ستم غلامش بی ابا
بر جاتعی نبشته بد ده سال و دوهشت و پیا
وز نور عدالتش چون مهر گرفت عالم را دنیا
و آنکس که از اهل دین بود و ایمان را مقتدا

<p>وین خدا مطلق گرفت همام در ذوق گرفت غلمان پاکیزه کرده سال و ده سال دیگر اچشم تو جان نه ارضی بقی و اتم زرد اصدای او را در سه اعمال شان جمله تبه ایام یا چاییدین کا ندر طریقت بدین نگه هم نیکو نه دست با بشیر فی شریعت بر جان تو بچو پنهان و زندی مکر شریعت گر تو بچی غم زل ایشان بزند خبر تو کل</p>	<p>جای ترا چو گرفت آن حق شناس و ربها بجای پاکت بی ضرر شست از خبر خدا دو باره شد و اماند توان منظر علم و حیا سرا بیا غرق گند باشد جهنم شان جزا به چار سال او همی سینے علی مرتضا اگر شریفش حیدرست ذوق نباشد او جدا گشته همه از خوشی شستن بیکانه با حق آشنا بی حب شان فردا بیل کن کند و بام عا</p>
---	--

چون قطب بین نعت تو گفت در مخ تو بوقت
خدا شد و چون گل شکفت بگر تو این خلاص را

<p>چون هست نصف عام خدا تکیه گاه ما بهر ناز روئے مجراب که کفر بے زاد قطع بادیه حاجی نمیکند جز وصل تو بهره چق قناعت کنیم ما عاسد برو تو دیده بعین حیات کشا تا چند از تو تیر جفا بر دم رسد</p>	<p>کم طاعتی ما بود انیک گواه ما جای که روئی مست بود قبله گاه ما بی زادیت در ره او ناد راه ما می دان که آن به در تحقیقت گناه ما مینا مباحش با گنہ کوه گاه ما مینا مباحش پر حذر تو هم از تیر آد ما</p>
--	---

هرگز بسایه و گرای قطب وین رو
جز آستان درت که باشد پناه ما

<p>تا عکس روی یار در افتد بجام ما</p>	<p>ساقی بیار جام می لعل خام ما</p>
---------------------------------------	------------------------------------

داریم امید آنکه لبالب بودیم مارا جز این اراده نباشد که دانا حاصل برود که تلخی ایام ناگزشت چون قریب با ملائکه دیدند بگیان ما منشین از دروغ و درشته ایم خلعت نمائند در همه آفاق زده	غالی نگردد و از می عشق تو جام ما اندر حریم وصل تو باشد مقام ما شیرین شده ز شربت دیدار کام ما هر دم ز نند کوس سعادت بنام ما ای سبزه لذت وصل دوام ما یکسان شد از فروغ رخ صبح شام ما
--	--

ای قطب بین منال که از دولت وصال
ایام شد ز روی ارادت غلام ما

از زو که بدست پر تو دیدار خدا هر که بی عشق بودی رسد اندر وصلش اندرین راه حجاب تو بهین بستی است تا ز غیور و اندر جو نیست ترا هیچ علاج بست تویم بر سر نه خرس از بویانی نه نقدی که بهت بدیر روی این راه را	زنگ بستی بر و دیده معنی بکشت عشق در بادیه وصل بود راه نما ورنہ کے مانع دیدار بود از وضو سما گر کنی طاعت صد ساله بیک فرادا نیست حاجت که ریاضت کشی اندر شبا که بسویش نکشد رشته تقدیر ترا
--	---

اقطب بین سوئے یان و جهان ان مہینج
گوشتہ گم و در بحر فک خدا لب کشا

کجا ... آنا ... ای ...	در بحر کبر وصل تو اندر امان مرا آنا کے گناشت ز نام و نشان مرا گنہار و چرون در اسے باغبان مرا
------------------------------	--

<p>بودم شسته در وطن خود بجانمان بودم بیان لاله پر مرده زیر خاک کردم زور و عشق تو کو تہ زبان دے</p>	<p>عشق تو کو در غارت آن خانان مرا وصلت رسید ساخت تو تانہ جان مرا در گفتگوی عشق تو دل شد زبان مرا</p>
--	--

دردل شستہ یار کند و ہستان عشق
 تو قطب بن بیان مکن این تان مرا

<p>دمی کہ عشق تو ام آتش رساند مرا رہ بود و سوسہ ہر دو کون از دل من دیدہ دردل من یار در عشقش را چو خاک پست بدم باز سر بلندم خست بنامی عاشقی او خود نہاد اول بار چو سایہ مخوشدم از طہور نور رخس</p>	<p>ز حرص حنبت و بیم سقر رہاندم مرا ہمین خیال وصال ت بدل باندم مرا دمی کہ شربت دیدار می چشاندم مرا کشان کشان بسو خویش میکشاندم مرا کہ شد مصوم و نر ز خویش خواندم مرا چنانکہ خلعت ہستی جوی نامدم مرا</p>
--	---

زندہ مرا ز دل تو قطب بن محبت یار
 خودش چو تخم محبت بدل نشاندم مرا

<p>آنی کہ جز تو نیست خدای دیگر مرا در وادی طبع کسی کو مجبورست بر کس کہ آشنا بخدای شود یقین آنکس کہ دید پر توئی از روی یاز خوشتر دانی کہ چیست شیوہ زندان و دوزخ قابل شہید در دغم عشق سے شہید</p>	<p>سو گند میخورم خدائی تو خدا گوشادمان بزمی کہ بود حق از و رضا بیگانہ میشود ز مہ خویش و آشنا و ز دہ سے مرگ دیدہ دیدہ بی و بچہ تو بیخا از پنے فنا قابول شہید در دغم عشق سے شہید</p>
--	---

	ای قطب بین مجوی تو دربان عشق کامزاکہ درونیت بود و دراز و خمدار	
سگند میخیزم خجستانی تو خدا برخیز از میان کہ خودت دشمن خودی در راه دوست بست ز جان بخشی ای سپر مقتدر و آرد و کون بتاقت خدا بود او در دردن جان تو با جان قرین بود چندین حجابهای کہ از پستی تو هست	کامزاکہ درونیت تبویت شست غنا بستی گشت حجاب رخصت با وانگہ مشورہ بر خود خطمہ جدا نوائی اگر شود با خود باشد جدا تو در بدنه بغیر طلب می طنی در گر وصل یار باریت از خوشی متن برآ	
	انص و سما حجاب رو تو منے شود چون قطب بین ز خویش اگر گشته فنا	
ای طبیب مهربان بیمار مجرم را بیا تا بکی از بیم صلت و در شرم اینچنین بی جالت دیدہ دل را نباشد روشنی ہر کجا باشم نیم خالی دمی از فکر تو روی دل سومی تو دارم ای نفس جان غیرت حد ہر تہ کی را کہ بند رویتو	از وصال خوشیتون ہر دم مرا کج در رجحی کن بجال من بجا حال خویش را چشم دل از لعل دیدار تو یابد جلا اگر کعبہ ہشتم و گر بر درت بخاندا زندگی جان توئی از جان شود یکدم جدا روی تو بند کسے کہ ز خوشتن گرد و فنا	
	قطب بین در آرزو باشد کہ بند رویتو در دو عالم غیر ازین او را نباشد دعا	
کہ میکشتم ز فسق تو بار چہران را		کہ یار ز من ای نگار احسان را

دل من بهر تو پرورد و جان فگار شده دران زمان که نقاب از جمال بر فلکی قلمت دران خرابات عشق را بنگر بروز عید است از تو ام قبول کیست درون بحر غم عشق هر که گم گردید	ز وصل خویش شفا ده تو دلفگار را بیا و بروم از شوق کفر و ایمان را که میدهند ز شوق وصال تو جان را درست دارم از ان روز عید و میانه را کنند پیران کفر عشق حبیب و امان را
---	---

زیر تو سرخ خوب تو قطب دین گم شد
حیث ما که باز نماند و مهال و جبران را

مقتل از منم رسیده بخند از چشم خدا را شاید بدین بهمانه بنیم جمال دلبر ای عاقلان کناره زمین کنید ورنه منع دلم بریده جانم بلب رسیده در رگبند از جهان هر روز آیم از جان مردم من از جدائی ای جانجان کجائی	بخیخ زلفش آرید بر پانیب دانا را او هم بود که داند رسوای با وفا را چون در دول بگویم گریان کنم شمار را آن یار برگزیده شاید کند دوا را شاید که شاه خوبان موزو این انداز را وانم که رونمای آخر تو خنده را
---	--

ای قطب دین نمی گاه باناله باش و بآرم
از بهر وصل آن ماه پیوسته گور عمار را

ولادت زینب ز تنی ناله باشی بگو مارا اگر مردی ای ازادی قدرت تیغ لا کیش بهم چنانچه جدان از دلشگر می فرستد چو از ملک خود شود برون آری عابدی	برون نه از وجود خویشین بهر خدا پانا را مستخر کن در قسیم وجودت چو انبیا را نشان میفرماید این فتنه کو آتش و غیره را و گویشین تا شاکن بهر هم در کج عین را
---	---

<p>حرم وصل اولامردمی باید ز خود رسته که نبود در حریفش راه هر بیدار و خود را را</p>	
<p>بر و ناصح مده بندش که قطب الدین بن شود نصیحت کی کند بر گز کسی عاشق شیدا را</p>	
<p>در کوی دوست لشکر غم شد سپاه ما از ما بغیر درد تو چیزی طمع مرا بنود درست دعوی مردم چو بے گوا از آفتاب حادثه مارا چه غم بود دنیا پرست را همگی حرص مال و جا همراه ما کسی نبود غیر آه ما انیت پیشگی بخدا زاده راه ما درد آمدست در ره دلبر گواه ما چون هست سایه کرم او پناه ما ماقا نعیم انچه بداده آله ما</p>	
<p>گر قطب دین بغیر خدا دل کس دهد می دانکه آن بود بحقیقت گناه ما</p>	
<p>تا رسیده بسر کوی فن محمل ما بود حامله ز غم دوری تو بس مشکل غرثه بجز شدیم و گمرازی چیدیم نخود غم زبده نیک جهان دیگر بار چه روی جابجی سر گشته بسوی کعبه چشم معنی بکشا بین که چنان می آید گشته روشن ز شعاع رخ تو محفل ما حل شد از دولت وصل تو همه مشکل بخت مقبل نگردد و حوصله کامل ما حاصل از عمر مہین بود که شد حاصل روی آوز ز سر صدق بسر منزل ما خانه و صاحب خانه بحسبیم دل ما</p>	
<p>قطب دین غنچه دل زان گل چنگفت چه گل بود که بشگفت ز آب و گل ما</p>	
<p>در کوی عشق جانان سوا شدیم رسوا بودیم ما و یک دل آنهم برفت از جا</p>	

<p>باشد نشان عاشق رسوای دهر بودن خوشحال آنکه باشد عاشق بروی یار فکر خیال در بحر محکم ربودن سر مایم و عشق آن یار جا نیکه هست آن یار در هر دره دیاری در هر سره خار تاراه عشق بویم دائم ز عشق گویم</p>	<p>کذاب عشق باشد عاشق که نیست رسوا ایوای بر کسی کو عاشق نگشت رشید کس را کجاست باور آنچه او قناد مارا آن وادیت نوخو ارجان و دوست آنجا مایم و عشق یارے انیست پیشه ما سرگشته همجو گویم ز خویش بی سرو پا</p>
---	--

ای قطب من خدا گو ز بهر او نمانگو
بی روهی ریای که گر بادیست تجلّا

<p>طیب نمران بهم چه سازنی دلفکارانرا کسی کو بر قوی میخواند از دلدار خود بیند اگر نبود پسران نور ایمان رهبرش کس اندر کنار خویش بیند گنج معنی را اگر در هم شکستی در ره معنی طلسم خود در و خلوت تاریک هر کس می او بیند</p>	<p>که در میان نیست جز دیدار جانان در دهر جانرا نخستین باید اندر راه محفل و دید جانرا نخود بهر معج عاشق روشنی نور ایمان را که سازد از غبار دین و دنیا پاک دامانرا عجب نبود اگر بونی همان در گنج پنهان را ز بهر نور روشن روشنی نورش یار جانرا</p>
---	---

کسی کو زان باشد در دیاری قطب من
چه دانند محنت شبهای تاریک و زندان را

<p>چون ندانی مکرهای نفس کافر پیش را نیست تو مستجوی یار خود گر عاشقی نمیکنی تا توانی با همه خلق خدا</p>	<p>و اگر اندر ایدل بحق در هر امر جمعی پیش را دستی باشد بهر انسان عاشق کیش را بر دست بیدار و خدا چون در خیر اندیش را</p>
--	---

چون دل درویشی اگر بهست مرات خدا در دل را دارویی به جرات مریستی	اگر خدا خواهی بهست آورد دل درویش را خبر وصالش نیست مریستم عاشق و دریش را
قطب بین در بست و جوی یار خود را جان گذر اگر خدا میبایدت اول خدا کن خویش را	
ای تو عارت گرجان دل ما می پذیرد هم در زمی ارم همیشه بش از شر آتش عشق تو بخت روم دهنی به حرم عاشقم دنیا و خفته چه کنم عاقبت دهن و صماش گیرم	دل جهان رفت چه دیدم ترا نه پذیرد غم عشق تو دروا سوغت از فرق سر من تپا نه مرا این بود و نه دنیا از میان همه کافیت خدا اگر با عرو بود یا فدا
قطب بین هیچ نخواهد بے او اندرین نیست غلط اوست گوا	
ساتی بیا بهر خدا بکشا در میخانه را خواهم که اهل دل شوم در خوشی غافل شوم ناصح بروندیم دره زانرو که من یواندم مطرب بیا نقشه بگو از می بگو و از سبو نمود ز بانم در دهن یارست اندر خنجر شد جان جانان متصل سر ز نقش آنگل	تالاب نهم به خیمه بر کف نهم بیانه را چون نیست الا یصل شوم به نهم زخم کاشانه را هرگز نصیحت کی کند کس عاشق دیوانه را واعظ بر وای تند خو بگذا را یافسانه را کو خود همیشه گویند سخن کرده بران بگیا را اندر میان جانانی دل تایا فتم جانانه را
چون قطب بین تنها شدم رفتم بر یابی ندیم	

چون قطره در دریا شدم دیدم در یکدانه را	
<p>ز باد حادثه نشان تو شعله آرزو بدین وسیله توان یافت وصل جانا زرا ارادہ بآزین نیست نیک بختان را بدین بہانہ علم ساخت اہل عرفان را ز چشم غیر ہنسان کرد نیز ایشان را سزد اگر کہے از مہر او و ہجران را</p>	<p>ولا کبوش و برا فرو شمع ایمان را مقیم بر در او باش تا رسی بہقام ہر آنکہ دید ز خشن نیک بخت ہر دو جہان لوامی خویش ہم خواست تا بلند کند بدان جہت کہ خود از چشم غیر نہا نیست ز خود ہمیر کہ در زندگی نذرش کس</p>

بیاد رکش امی قطب دین از رخ خویش
باب دیدہ فرو شوئے گرد عصیان را

<p>و میکہ بود حریم وصال خلوت ما یقین زاردمی تجو بچشم کہ آنجا بود بر ہم وصل در آندم کہ با ہم بودیم بنود راندہ قلم در سموات احدی بر اند حضرت مولی بہر از رخویش برو حسود بد اندیش بد نما پسند</p>	<p>نبود ہیکل آگہ ز سر وحدت ما بدست دوست سر رشته حقیقت ما نداشت ہج ملک نیز تاب صحبت ما کہ دست خیب قلم راندہ و خلافت ما کسی کہ دشت دلش آرزو و مفت ما مہاش نیز تو ہم بر ہم بصورت ما</p>
--	--

سخن ز مرتبہ خویش قطب دین کوتہ
ہدین کہ تا کجافت تیر مہبت ما

<p>از مہر و ما چہ باز کہے دوا کشتی با شکستہ نہ نجات</p>	<p>با در خود کنیم کہ در دست یار ما ای باد شطر مہر چہ استا وہ بیا</p>
---	--

<p>از خدا امید بکلی بریده ام از بسکه پائمال غم در گذشته ام گشتم غبار از من مسکین شمرند برخی از می طلب زبالین من بر</p>	<p>شاید که از میان بکنار آوردم را پشتم زبا به محنت آیم شد و دما و قنیت ای صبا که بگویش بری مرا بیار عشقم و بگوام نیست التجا</p>
<p>ای قطب من منال ز داغ جفا شوق خوشحال آنکه گشت بدین حال مبتلا</p>	
<p>جز هوای تو نباشد سر بی سامان بی تو دوزخ بودم روضه خدایان منع جانم که هوای سرگرمیت دارد کرده ام غم طواف حرم کعبه تو کشتی ده سوخوشتم که رسم در صلیت ای اجل شرده و صلح ده دار من بشان</p>	<p>آرزو نیست بجز رزم و مصالحت جان بی تو در روضه محبت چکنم رضوان از خودت بال و پرش ده که کند طیاران را راه بنما بسو خود من سرگردان را شاد کن جان من غمزه حیران را جان شیرین که بصد جان بدیم جانان را</p>
<p>قطب من در غم عشق کس را بر می خون دل منجور و از کس مطلب در مان</p>	
<p>دل درین دنیا چه نبوی گویند اربقا هر زمان این نوع و من هر وقت کسی اهل دنیا را بقای غیبت جزو نیای دین ظالمان را ظلم چون بسیار شد مانند هر چه حاصل شان بود جویای خبری دیگرند</p>	<p>دوستی او بود بدتر از هر اثر و با همیچکس هرگز ندیده ساعتی او را و نا همیچکس او در جهان حاصل نشد زده و نا هم زایشان آتشی خیزد که سوزد جگر را و امس اندوه دارند بجزر و نیای دنیا</p>

طالب دنیا نذر دیک زمان و ارنگی این جهان چون گشت زار آخرت آمد پدید پس مکن کسب کمال امر و زخم نیک کار	گشت وارسته کسی کوز و جهانرا پشت پا هر چه می کارند جهان گیرند کس روز جزا دست کوتاه کن چو مردان از جمیع کارها
---	---

قطب بین در گنج تنهایی جزا کمال
دست ایشان از جمیع پیشه با بهر خدا

کرد غارت عشق و لدا بر این ایمان مرا بی غم عشقش پریشان بود حال و جان مرا نور روشش هر دو عالم را منور ساخته و در پای من بخوبی بی نظیر عالم است پاک شدیم از دو عالم به سر کوشش شست شد ز چشم و امنم بر خون و گفتم بار را	میل دارد بعد از این غارت کند جان مرا کرد عشقش جمع احوال پریشان مرا دیدم باید که بین شاه خوبان مرا نیست حاجت کس کند حرف جان مرا کار زوی وصل او دارد گریان مرا تا چه آید پیش آخر چشم گریان مرا
---	---

هر دم از سودای عشق قطب بین جان مرا
باز عشق او بنو جان میدهد جان مرا

بهر که بر باده دل دیوانه مارا تا نیم عشقش که سر از پای ندانیم سکس که نهفته که مانعش ندانیم پروانه بود مرغ دل من رخ او صبح ما خانه خرابان سر کوی فنا نیم حیران شده در کار من بیل حیران	پیر کرده زخمی کاسه و میانه مارا بشنو تو بیانه مستانه مارا آیانه شنیده گرافانه مارا شمع رخ او سوخته پروانه مارا نان هیچ کس پی نه برده خانه مارا آنگس که ندیده رخ جسانه مارا
--	---

<p>روغویله خورای قطب بن در بحر عشق شاید که بر بینی در یکدانه مارا</p>	
<p>مقصود تو هر آنچه بود میشود و در پرده حجاب خودت ماندن لها از سوی او هزار اشارت بود ترا او همه تو ماند تو ماندی از وجد بیگانگی گزار و بیا باش آشنا نائب شود بدر گه اولتجای ما دست تو باد و دامن این بنده گدا</p>	<p>طالب بیا که در دولت را بود و حق طالب تو پیشتر از است لیک تو یک پاسبوی دوست گرا صدق منی شرمی بدار از کرم کردگار خویش بیگانه از خدا و بغیر آشنا شده نومیدرمان مباش که باشی گناهکار گردی اگر زور گه او نامید باز</p>
<p>باری تو قطب بن زورش روی متباب میگو ز روی صدق و ارادت خدا خدا</p>	
<p>در دست کو همیشه بود همچنان ما خالی مباد یک نفس از در و جان ما یارب بد که خویش کنی تر زبان ما حاضر نه ز سوز دل ناتوان ما گر پی بری بادی آن داستان ما داند کسی که گمش کند داستان ما</p>	<p>در کوی دوست زنده بدر دست جان ما درمان در عشق چه باشد صیال یار آندم که دایمین بود و جان بلب رسد و اعط بر که در دهر آرد حدیث تو بی اختیار جامه جان پاره میکنی مارا بغیر عشق نه مذہب نه مکتب است</p>
<p>ای قطب بن مرغ از طعن جسد و دون زبان رو که پی نهاده بستر نهان ما</p>	

<p>تا کردہ ایم دیدہ بیدار دوست دا ہر کس کس کس اگرچہ پرد التجا و لے آن دلبری کہ کعبہ مقصود کوئی است مارا ہنر بغیر غم درد عشق نیست دیوانہ ام ز عشق وجود عشق بہم زادہ توپی بشرب ما کے بری کہ ما</p>	<p>رسوای خاص و عام جہان گشتہ ایم ما مارا بغیر دوست کس نیست اتجا خاک رہش بیدہ بنیاست طوطیا انیت پیشہ ام کہ شنیدی تو بار ما اندر نماز خویش بدو دارم اقتدا زندیم وحی پرست دین عالم خدا</p>
<p>تا قطفین بودی عشق آشنا شدہ بیگانہ ہم ز خویش شدہ ہم آشنا</p>	
<p>لانگہاست عالم بے اختیار ما بانوشتن کسی نبردہ بکوی یا در دیت درد کہ علاجش بدست راہی کہ میرم نبرد عقل بے بدان بوئی وفا می یار دہد بعد عمر ما ہر کس ز درد خویش علاج طلب کند</p>	<p>پایان رہ پدید ندارد نگار ما بے خویشی ست در رد و اعتبار ما درمان او مگر کہ کند رنگسار ما دیوانگیست در رد و لدا کار ما خاری کہ سز زند بخدا از مزار ما درد آمدست مریم جان نگار ما</p>
<p>راہی بجا بنے نبرد قطب دین گھر جز آستان یار کہ باشد حصار ما</p>	
<p>آن ساعته کہ یار نماید رخ از نقاب اعمی ست چشم باطن تو دور نہ آن نگاہ خاف صباش یک نفس از کفر خویش</p>	<p>دلہاے عاشقان ہمہ افتد ز خط راب ظاہر بود بیدہ بنیاد آفتاب نفس ابوالحسن کہم تو روح ابوتراب</p>

<p>روح تو میر دو بسو در کامیاب یارب بود که خانه هستی بود خراب اقتاده اند چو مار قیابان بریچ و تاب</p>	<p>نفس تو میل جانب افعل کند دم دلبر چو گنج جاسی بودیانه میکند پیوند گشت رشته جانم زلف او</p>
<p>باقطب بین نمازیس پرده روحی لش شاید که یک نظر فگند بر تو سجاب</p>	
<p>تا کی گشتم ز محنت ایام انقلاب شاید ز عمر خویش بگیرم دمی حساب بیدار ساز بخت جوان مرا ز خواب ماخیخ ز خویش و جهان پر از آفتاب زان پیشتر که ملک وجودم شود خراب میند جمال یا رخود آن بخت سجاب</p>	<p>ساقی بیا و جام مرا پر کن از شراب از هستی وجودم دار بان دمی دو خواب غفلت است هر آنکس که مست نیست افسوس ز آنکه عمر بدین ضایعی گذشت آباد ساز ملک دلم را ز معرفت هر کس که از شراب فنا جریه چشید</p>
<p>زنگار تیرگی ز دل خویش دور کن ای قطب بین که یار نماید رخ از نقاب</p>	
<p>از خودت بگیریز تا بنی جمال سجاب خانه هستی خود هر کس میسازد خراب چند بنی عکس روی خویش را در چاه آب دیدم تو کور و عالم را گرفته آفتاب ز آنکه بر عمر اعتمادی نیست مانند حجاب تا بکی ای بخیر چون مردگان باشی سجاب</p>	<p>که میخوای براندازد زنگار از رخ نقاب گنج نهان را به بنید آشکارا بیکمان سر ببالا کن بر بین آسمان خورشید را حیف که خود این چنین غافل شدی ای بخیر عمر خود ضائع کن فرصت غنیمت هیشمار سر بر آرزو غفلت حق شناسی پیشین</p>

	<p>عمر خود ضائع مکن ای قطب من چون ترا شناس انچه رفته باز ناید انچه مانده کس شتاب</p>	
<p>خورشید ز اضطراب تو باشد در اضطراب گزار جمال خویش بر اقدار نقاب تا به نقل مجلس تو جان کنم کباب صاحب دلی که شد ز صواب تو کامیاب بنامی روی بامین نخست به حجاب کز تو ندای آید و از من بلی جواب</p>		<p>ای پر تو جمال تو بهتر از آفتاب روشن شود چو روز شب تا عاشقان ساقی شود حریف می خویش کن مرا شد کام مرا عشرت دنیا و آخرت عمریت کز فراق تو بیاگر گشته ایم شوق ندای روزیست است بخاطر</p>
	<p>گنجیت ابد نهفته درون طلسم تو ای قطب دین تو روز طلسمت کین خراب</p>	
<p>نیست آرام و قرارم امشب لیک فلان زخارم امشب من مسکین بکنارم امشب روز باشد شب تا رم امشب دل خود آئینه دارم امشب نیست از خود سرو کارم امشب</p>		<p>ببخود از باد و یارم امشب مستم از جام می وحدت او بیان آمده آن جان جهان آفتاب رخ او تابانست به زلف ره رخساره او ببیان رفته دوی من و او</p>
	<p>قطب دین حسرت این دارم پس که چنان شکر گزارم امشب</p>	
<p>در و میکش ز کس در و مطلب</p>		<p>ای دل از عاشقی شفا طلب</p>

<p>مثل بابی بصیر ضیا مطلب از خدا هیچ جز خدا مطلب راه میرود و لیک پا مطلب سیر با سیکن و هو مطلب خویش را از خدا جدا مطلب</p>	<p>مطلب رنگ و بوی در ره عشق هیچ چیزی طلب مکن ز خدا تیز رو باش در ره تحقیق در هوای وصال آن لبر چون شدی فانی حقیقت او</p>
<p>قطب دین است قلب خود زر کن عشق چون هست کیمیا مطلب</p>	
<p>از بی نشان نشان ره بی نشان طلب اسرار آن زبان ز کسی نیز طلب کشتی خویش شکن و در بحر جان طلب گر چه بر آسمان ست تو در دل عیان طلب آنجا که کس گمان نبرد میکان طلب هر چند پیش میطلبی پیش زان طلب</p>	<p>ای دل حدیث عشق نگم گشتگان طلب اسرار عشق چون بزبان در گو بود آن گوهری که نیست به گنجینه شمان مهری که هر دو کون از در روشنی بدید چون با کسیت او که کس آنجا گمان نبرد چون خوبی و لطافت او بی نهایت</p>
<p>بجز بی زرق قطب دین مطلب غیر در عشق هر چه نیست با من در پیش آن طلب</p>	
<p>وز پر تو حجاب تو باشد در غم طرب محروم از وصال تو در پرده حجاب بی نور وحدت تو همه شود خراب هر چه غیرت نمودیت چو آن</p>	<p>آنی که زده ایست تو نور آفتاب دارند زندگی ز تو خلقان مانده آن نیاض و نوش جانی و بر چه هست ذات جنابت که باشد علی الدوام</p>

<p>دارند خلق روی بهزادی لیک مارا بسوی خویش تو خود در بر کن</p>	<p>هر ره که نیست راه تو نبود در و صواب کز هر چه غیر تست نایم اجتناب</p>
	<p>امروز هر که در ستدای قطب بن یحیی فردا شود از آتش حسد دلش گریب</p>
<p>منکه از دروغ عشق شدم در میان روی خویش از کرم بخت برآز می پیا چون گدایان من از آن برود و با گیم مرد از هرزه بهززه که خسر می طلب فطین عاشق صاویق بود کس که شود ای بسا کس که فروخته بگردا بچسب</p>	<p>و ای هم از آتش سودای محبت سینه گریب نخواهم که کنم از روی دل اندر محراب که بود شریک و محفل رسد از پیر و باب سخن عالم معنی کن راه را سب نخواهم و بر تو تو به صحبت نایب چون مجلسی به جهان از سر می یاب</p>
	<p>باید رفت چو از زبان قطب بن یحیی غصم مخورگر بر دملک جهان سیلاب</p>
<p>شکر قند که رخ یار بدیدم شب قطره و شش فانی مطلق شادم در دیا چو بهم وقت سحر و طلب گل بچین مردم دیده ندارد خلل از بینایی یار و محفلش که ملائک نتوانند شنید هر که ترسان بود از جان ز سر درویش</p>	<p>لذت شربت دیدار چشم بدیدم شب گرچه در دیده اغیار بدیدم شب کز وصالش گل خیا بدیدم شب چونکه او آمده از خویش بدیدم شب طاقت آوردم و آن بار کشیدم شب داده ام جان وصالش بدیدم شب</p>
<p>قطب بن یحیی فانی عاشق شو اگر بر سر می</p>	

گشتہ ام فانی و بایار رسیدم مشب

دانی کہ چیت در ره عشوق مشکات باید کہ دل یکی بودت یار چون کمیت حاشش کہ نیر جام خود از کف حبیب میکوش سالکان و میا سامی خط بست بلمند دار کہ غنی جال دوست کس نیشد و کہ در ره بے دلیل پیرست نقطه نرد و چو بر کار گرد او	باید طمع بریدن از کل کائنات تا دل شود چو آئینہ صاف از تعلقات فریاد ما و هوکت از بصر باقیات شاید کہ مہرہ ببری از تجلیات تو بہر آشوی تو بیک شمع اوقبات پیرست رہبر تو کہ فدای ترقیات این نکته در طریق تو سید از اجبات
--	--

از پی قطب بن تو تکلیف بر سکون بخش

امید از تو در منزل خود بخش

ہر کہ آمد را در آں دوست گاہ با او ناز باشد گہ نیاز ہم ہوسے میگد ارد شوق کہ فوج افزیش گاہی طال بر تواند ار او محال کہ گرفت ہر کہ زد امر و دوست تا ابد	بہر جوش زبان و خیریت گاہ پیدا باشد گاہی نیست گاہ جگہ کار او شور یکست گہ چومہ پر باشد گہ دریت انقد بر دل ترا ز کار خست بایدش و زیر بار پیجزیت
---	---

قطب بن جان را تار یا رکن

از آنکہ کار عاشقان او چیت

ای سر تو در سینہ ای باب در اوت	بشناخت ترا آگاہ ز تو یافت بدست
--------------------------------	--------------------------------

<p>هر چیز که گویم به ازانی ز طافت هرگز نه چش چاشنی لذت طافت هرگز رخ پاک تو نه بیند ز کثافت بیند رخت آنرا که بود عین بصارت قانع نشوم از تو به تعریف و حکایت هرگز نه رساند بدایت بنهایت عاشق نبود کونه کشد بار طامت</p>	<p>آنی که ترا مثل و مثل نیست بلام بی روی تو تا سجد کند زاهد جوین هر که ز غبار آینه اش پاک سازد رخسار تو از دیده ناپاک نهانست خواهم که رخ خوب تو به پروه به بینم صد سال اگر وصف جهان تو کند کس گشتم بدست تیر طامت بر عشق</p>
---	---

چون قطب بین هر کس که کشد باز عشق
دانم که تواند که کشد بار طامت

<p>هر که جانفش که بی جانان بود ز نار آرد و مبدم در کوی جانان جانفشانی کار آرد گوهر گفتار در گوش می از هر آرد من خدا میخوانم و مقصود من دیدار آرد عاشقان را چون فتوح روح داد کل آرد عاشقان را لذت عمر از گل خسار آرد</p>	<p>بیدی که ز عشق بانی بخود میا کار آرد هر که یک به داد جانفش شد بجانان آشنا هر که در دریای معنی غرق گرد و بیکان مقصد زاهد بهشت و سایه طوبی بود در نماز عشق ذکر او قرأت باشد لذت هر مرغ از وصل گل باشد لیک</p>
---	---

گرچه ترسار است یک زن از خدمت بر میا
قطب بین را بر میان هزار از ز نار آرد

<p>کز من بیچاره دل را و لبرم در دیده است کور بادا دیده ام گرد و دیگر یادیده است</p>	<p>بیخودی دلم از آن کا من شور دیده است تا تو منزل کرده امی نازنین دیده ام</p>
---	---

تا کسی از خود تبرک شود و وصل تبو در متاع برود عالم فکد از روی ناز کی بطوف خانه کعب برآید کی تواند دیده اندازد بر روی دیگری	هر که در چهل شد تو از خوشی تن بمحو آید یاری هر کوانه میان بر سر کوی تو هر کس یک نفس گردیده است هر که او را چون تو زیانی درون دیده است
---	--

نیست در دپای گر چون قطب دین کوی
او چرا خود را تمام از وی چنان دیده است

نیست یکدل در جهان کج طالب بد نیست دیده بیدار باید دیدن روی ترا در ازل هرگز نمی عشقت چشیده قطره در ره فقر و فنا باید ز خود دارسته پرده پندار دور افکن ز سر گر طالبی دور ماند از سر کوی تو محروم از وصال	کیمیت از تیر غم عشقت که نال انگار نیست ز آنکه هر ناشسته روی لائق دیدار نیست تا ابد در هوش باشد خطه مشایخ نیست ز آنکه هر کس در حریش محروم از سر نیست کادمی را هیچ چیزی بدتر از چند نیست هر که او را در فل شب دیده بیدار نیست
---	--

قطب دین بیدار کن از خواب غفلت چشم خویش
ز آنکه هر کس خرم خلوت سرای نیست

عشق آمد و عنان دل ناتوان گرفت گو یا که روح پر تو سے از روی یار دید هر که که یار جلوه کند در حریم دل آنرا که غیر فکر تو سودای دیگریست پرواز کرد طایر روح زنده فلک	من ترک دل گرفتم دل ترک جان گرفت چون غم دلباز زستان از آن گرفت دل از بهشت و هو جهان به توان گرفت بگذشت سوخته مایه خود بر زبان گرفت خود را ز جفت جوی تو در لامکان گرفت
--	--

<p>در لامکان نیافت ترا در ازان گرفت</p>	<p>بیت را که سیر کرد نشانی ز تو ندید</p>
<p>فانی چو گشت قطب بین از خویش آری</p>	<p>اندر دل و زهر و دهبانش عنان گرفت</p>
<p>تحقیق و یقین نهانی که همان کسیت حیات فنا می در دشت و کاخ شود مهر و درخت که دائم در طلسم است حقایق نهانت بیاب در گرش رونده کجاست بر عهد و پیمان ولی تو غافل از وی چون بود نور عرفان بر گاهش شفیق نیست به از چشم گردان</p>	<p>ولا بکاش می خشم خود که بینی رسو جانان ز درد عاشقی دانم که مرگان اشک عیار طلسم خویش بشکن گنج معنی را اگر نداری تو آن شخصی که در روز ازل قائلو بلی گفتی همه عالم گردیده بر تو انوار ذات تو ز آب دید و از رویت زویش کرد عجب آثار</p>
<p>پیشانی از آینه شمع که بود و در بدن حیات</p>	<p>پیشانی از آینه شمع که بود و در بدن حیات</p>
<p>آنرا که در عشق نباشد کی دوست تا چشم و کفنی دشت از وصل خیر است زیرا که اهل در در مقبول عالم است و با هم جود و غمخیزد اندوه و مهر است اندر محکم و مسلک دلا رام محمد است هر که گدازد خیر تو وصال تو و دوست</p>	<p>آنرا که در عشق نباشد کی دوست تا چشم و کفنی دشت از وصل خیر است زیرا که اهل در در مقبول عالم است و با هم جود و غمخیزد اندوه و مهر است اندر محکم و مسلک دلا رام محمد است هر که گدازد خیر تو وصال تو و دوست</p>
<p>و از شکست پیشه عشاق قطب بین</p>	<p>هر کس از خود برسد بدلد از مردم است</p>

<p>مادر بجز از دیدن رویت ہوسنی نیست در باد یہ عشق تو چند آنکہ دیدیم در عشق تو از شمعہ کسان ہم دہندم و اودم بہدہ امی باد شہ حسن کہ جز تو جان میکنم ایشار سگان تو کمین رو خوش خلوت خاصی کہ معشوق خورسی</p>	<p>فوز تو بجز از دیدن تو ملتسی نیست از دور و ز نزدیک صدای جہمیست مادر از غم عشق تو پروای کسی نیست در باد یہ عشق تو فریاد رسی نیست چون بہتر ازین تخمہ مراد ستری نیست کانرا اثر از محبت و از عسنی نیست</p>
---	---

در قطب بین از دیدہ دلنگ نظر کن
 شد غرقہ بجز کرم او و کسی نیست

<p>مرا کہ وصل تو بایست چیست جہت بزار جان گرامی خدا کند بخت از ان زرد تو یاد و نہ یاد زور بزار سال اگر دوست تو کہم تکرار ہزار بار بگوئی تو مردہ ام کہ پیش مرا شوق تو کی یاد آیم ایمان بہرہ خار نمایند گلستان آن بخاطرش زسد آذوی چیرہ گر کیسہ جانش نہ از دجبت جانان</p>	<p>خیال وصل تو بہ از جہاں نہ بہت کسی کہ وصل تو بنید نہ از بہت کہ در وقت عشق تو نہ بہت از انچہ وقت کہم نہ از بہت ہمیشہ روقیہ جانان چہ برانست فنا می وصل ترا کی فراق ایست کہ نہ غم خار غم عشق تو شہد جہت کسی کہ بگوئی را بصدق جہت چہ مردہ ایست کہ راحیات جہت</p>
---	--

فنا می عشق شدہ قطب بین نہ پندار
 کہ از کردہ رت بہتی جدا از جانان ست

بر سر کوی قناعت هر که او در پیش نیست که غسل خوابی ترس از نیش زنجیر می سپرد هر که دست از جان بست دور ماند از جوی هر که بار دل نباشد ز شمع تمیز عشق او کافر بدگیش باشد ز اندوه روز ازل دل درین نیامی بندگی و دست خیال	واقف از گنج نهالی خدای خویش نیست ز آنکه بود هیچ نوشی گزینی اویش نیست چشم آید از کسی کو عاقبت اندیش نیست مرم و صلی بنید چون دل در پیش نیست هر که عاشق دلا را دم حقیقی کش نیست پیش اهل دل جهان مرم و خیالی پیش نیست
--	--

قطب بین در راه کبر که را آگاه باش
اکیست بر گو تا که راه برگشت اندر پیش نیست

کسی کو دید روی خوب ای دوست بغیرش که می آرام گیرد هر که در خلوت تا چار به نمری بسبب دیوان صاحت که جانم عشق ضیاء کسی کو خدمت پیری نکرده در خنجر کو نثار و میوه خوب	جدا گردید مثل مغر از پوست که از روز نخستین باویش هست که آن خلوت کس از حضرت دوست نه از دشمن اثر بود نه از دوست سپوش گری باشد که بی پوست یقین میدان که بی پیوند خود او
---	---

مها تر ای قطب بین از مرگ غافل
که عمر مار و ان چون آب در جوست

عشق آمد تیغ تیز و در دست سیمین هوای لامکان است بادی روی ننگان را هست	بر هر که زدش ز خویش و است پرده از ده بندی از دست مرم نه ریش اهل در دست
--	--

<p>باز از چه خیال بخت از نیک و بد زمانه دارست تیری که بر باکند ماروشت</p>	<p>هر جا که می مقام خود ساخت بر بر که فگند سائیه خویش مراست رود بجا که تو بین</p>
<p>خود آمد و گشت قطب دین را و از نگاه بجای جانفش نشست</p>	
<p>چشم بر داشته روی لائق دیدار نیست در دل شب غیر چشم اهل دل بیدار نیست ز آنکه بر بیدار دودن از عشق بر خور نیست کجا در شهوار در هر کج و بازار نیست ز آنکه مرد عشق را با عقل و دانش کار نیست هر کسی قربان نایز خود کند جان بخت</p>	<p>هر کسی را در حرم چهل جان بخت نیست نخسکان خواب غفلت در دل شب مرده اند اهل دمی باید از دنیا می دودن دارست گوهر بر سر اگر خواهی طلب در بحر عشق این ره زمان جانبارست نه راه فیض جلوه های یار را عاشق مدهد بر جان</p>
<p>در سر هر کس هوای او بدل صد آرزوست قطب بین اجز هوای کوی آن دلدار نیست</p>	
<p>دانم که درین هیچ کسی را شمع نیست افسانه من نیست که در انجمن نیست در کشتن من حاجت دارد و نیست مقتول مرا حاجت گور و دفن نیست عشاق و راجز سر کوشش و طعنه نیست این شخص که بینی تو بجز بر بینی نیست</p>	<p>چون گلنخ من هیچ گلی در چمن نیست گویند بهر انجمن آفسانه عشق نیست یک تار بندست از آن حلقه گیسو من گشته عشق بر بنین باز سپارد بی او نه کنم خانه بخت نه بد و نوح اجزای وجودم همگی دست گرفت</p>

از ما و من ای قطب من بگذر بر عشق چون زاده عشق و را ما و منی نیست	
در ملک هر دو کون تحقیق باو شاست بی سا گشت سائیه او سایه خداست عشقست آنکه عقل و خرد هر دو جداست آورد او بفضل الهی که از بهر است و نبال عشق بود که ترا عشق رهنماست بر خاک تیره منزلت از کمالی حراست نشین من بر سر کاران جا تو سزا	بر قدر هر که خلوت عشق آمدت رست سیم رخ عشق بر سر هر کس که سا کرد نا محرمست عقل بخدا پس رای عشق هر جان نرول کرد و می بادشاه عشق ای آنکه طوبی که مقصودت آرزوست پرواز کن به عالم لامنتهای عشق از نه فلک بر تبه جا تو بریزت
تا قطب من بر او طلب پانداوه است بی درو عشق نیست زانی خدا گو است	
بشنو سخنش را که حدیثش سخن است بر شاخ دل هر که گلے از چمن است رو خدایت او کن که غم عشق من است درایت گرانمایه درو انجمن است آن یوسف گلپهره که در پیر من است کوشته نخاکست که آلوده تن است بگذار که آن خرقة خونین کفن است	شیرین سخنش را که سخن از بهر من است چون مشک خنق بومی و دهر هر که بویید بی همت او بلوئیه عشق پیماست آن گوهر نایاب که خلقه طلبیدش عاشق شود و بنگر که بدون کرد و نازیب غسال محبوب و کفن بهر شهید است اوست که عشقست سخا و کفن از کس
زاهد تو چه برسی وطن قطب من از تو	

جانی کہ کسی پے نبرد آن وطن است	سوخته ز آتش عشقت جگر نمیست که نیست از تو در دنیا و عقبی اثری نیست که نیست فطرت جان صاحب نظر نمیست که نیست جذبہ عشق تو در بال مری نمیست که نیست ورنه در ملک دلم زونجری نمیست که نیست در همه بجز و برش زو شری نمیست که نیست	بی جوابی سر کو تو سرنمیست که نیست هیچ جانیت که از ذات تو انار نمیست همه صاحب نظران از تو نظر یافته اند سنبه بالان زمین سوی تو سپردار کنند ندید دل که گنم ستر غم عشق فاش سوخته اجزاء وجودم بگی ز آتش عشق
قطب دین روی تهر توشه از آن آورد که بروی تو زهر توشه در نمیست که نیست	ہم سے اوج غرت بر سر است بد قدرت کہ عشقش بر سر است گواہ عشق مرگان تراست فلاک از روی غبت چاکر است ز کھلی آفرینش گوہر است کہ زیر خاک آخر بستر است	از آن روزی کہ جانان بر سر است یقین شد آنکہ روزی خود پیش دید دو کس خواهد گدازان حاکم شرع گدای کوی او تا گشتم از جان متاعی را کہ کس قیمت انداند نباید شد بعالم فارع از مرگ
مردای قطب دین ہر جا بہ ہرزہ تو مقصودی کہ میجویی برماست	ہمہ او باشد و او در میان نیست ولی در ہر دو عالم زونشان نیست	مسی دارم کہ اندر آسمان هست نشان ہر دو عالم باشد از وی

<p>همه گلهام بهستان روش گشته بیان سازند که وصفش نه اران مکن به هیچ چیزی نسبت او چو هر دم میکند بد دل تحلی</p>	<p>کلی چون او بی در بوستان نیست هنوز از صد نه اران یک نیست که هر چیزی از ولایت او از آن نیست مرا از مرگ خود بیکدم زیان نیست</p>
<p>منال امی قطب دین از دودن جان که وصلش هیچکس را را ایگان نیست</p>	
<p>آن گوهر نایاب که در کون مکان نیست خواهم که حدیثی کنم از وصف جانش باشد بمیان تنگ کسی را که کشد کس آن بابرگدانی که ملک تاب نیاورد نسبت نتواند که بخیری کندش کس آنگس که شود کشتن تنگ غم عشقش</p>	<p>یار نیست که جایش بجز از خلوت جان نیست آما چه کنم مصلحت وقت در آن نیست ما کشته آنیم که تمیض بمیان نیست جز حوصله ما و گرمی حال آن نیست ز آن روی که خیری چو دی اندر دوجان نیست او را بجز اوج سعادت به از آن نیست</p>
<p>امی قطب دین از درد غم عشق چه فانی چون هیچکسی را به اندین حاجت جان نیست</p>	
<p>ز یاد رانیار نباشد نماز چیست ای بهیچیز خویش گذر تارسی جز نیست ما قابل بروی تو زبان بسته اندر بیرون پرده مصلحت خویش را گذار هر دم فلک بجمیده گرمی بازمی کند</p>	<p>فنا رخ ز درد عشق چه داند نیاز چیست شبهای تار طاعت دور و دراز چیست در قابل بروی تو این روزگار چیست تا زیر پرده مصلحت بی نیاز چیست تا با ز حیلۀ فلک حیلۀ ساز چیست</p>

آنکار عاشقی ز خدا دانم از عباد عشق خدا به بندگرت نیست پذیر پردانه عاشقت که سوز و پیشین چون قطره سبز غرقه بحر جدال گشت	بنگر به محبت آن عشق بار چیت محمود را بر پس که عشق ایاز چیت از شمع باز پس که سوز و گلزار چیت اورا بد و شمار یکی امتیاز چیت
--	--

جائیکه هست کعبه مقصود قطب دین
حجاج را مشتقت راه حجاز چیت

بیج دانی که فرون ترجمه دل از کعبه هست دست در دهن هر صاحب دل برز و ایم ز حقتم نیست که گویم سزوی سنجی بنور در دو جهان لائق دیدارش کس عنکبوتیست که بر روی خودش پرده ز تیراند که کند قطع بیابان دمال	آن جن احصاف که پاکیزه بود و راز بوست که درین راه ز هر صاحب دل تنست دیرند در بحر وجودم در ناسفته لبست وانکه اولائق دیدار بود و بیچ کست هر کجا در پی مندار خودش بود و تنست هر که مشغول درین ره بصدای جربست
---	---

قطب دین راه وصل تو از ان گشت قریب
که درین بادیه اورا چو تو فریاد رست

در دم تنغ فنا هر دم شهید دیگر است که چه از دنیا شهبان رفته اند بسیار لیک پیش پیران طریقت گر چس باشد مری گر چه میگویند برکت در خیریت و خیریت تو گوی و جهان یک با زیدی بود پس	آنکه بنیاد روی یار از چشم دید و دیگر است آنکه رفته کشته عشقش شهید دیگر است آنکه بگذشت از مراد خود و مرید دیگر است لیک بر کس جان دهم اورا خیر دیگر است هر که وصل شد بجانان با زید دیگر است
---	---

برای هر که به بینی تو عکساری است	مرا بغیر غم عشق عکساری نیست
هنر و دان به نه بنال کار خویش مرا	بغیر فکره و لالام خویش کاری نیست
بدان خوشتم که من از دست ساتی باقی	شراب میخورم و در سرم خمار نمیست

مرا قطب بین الزوال و هر چشم وفا
که غم و شرط و فایا برو مدداری نیست

دیدۀ نیست که او روی تا مائل است	عاشقی نیست که در کوتی و اشق من است
پرده بر مردک دیدۀ اعمی باشد	پرده ورنه به پیش رخ تو حاصل نیست
نمواند که کند سوی حریت پرواز	هر که مرغ دل از تیغ غمت بخت نیست
در بن صاحب دل روز غم عشق تو نیست	هر که انیت غم عشق تو صاحب دل نیست
تا بلی نیست که عشق تو ندارد درو	هر که عشق تو ندارد بخدا تا بلی نیست
عاقلان بر سر کوی تو وطن ساخته اند	هر که دور از سر کوی تو بود و ما خلی نیست

غافل از دوست مشو قطب بین گنج املی
را که از دوست می آید بی غافل نیست

کسی که عاشق دیدار خوش لقائی نیست	بدانکه در دل او ذره صفائی نیست
چرا از نیک و بد و هر شیوی غمگین	بشق کوش که این و هر ابقائی نیست
در آید اریچه عروس جهان بقت کسان	ولی هیچکسش یک نفس بقائی نیست
به و هوس در آندیش از عذاب حشر	ز در و عشق هر آنکه به و هوسائی نیست
هر کسب کمال آدمی نه از پی مال	جز این ز آمدن هیچ مدعائی نیست
از دوست روی مگردان بهر کجا باشی	که خانی از اثر دوست هیچ جایی نیست

<p>بهر چه قطب دین کس متبلا شود جو متبلا می خودش هیچ متبلا می نیست</p>	<p>بکوی عشق کسی را که آشنای نیست دلیل عشق بود در ره خدا بخت را بدست عشق ده ارعاشتی عنایت اسیر عشقم و در کوی عشق افتاده دعا کنم طلبم از خدا غمشش مراد من چو ز عشق خدای حاصل شد</p>	<p>در ا بغیر غم عشق و لکشمای نیست ترا چنین که و لیلیش کمی دروای نیست بدان حبت که به از عشق زنبای نیست کمند عشق مرا بسته دست و پایی نیست که بهتر از غم عشقش مراد عای نیست مرا هیچ کسی دیگر التجائی نیست</p>
<p>فنا می عشق خدا گشته است قطب دین بدان خدای که جز او دیگر خدائی نیست</p>	<p>در کوی عشق کشته تیغ فنا می تست جان داده و منور بجان متبلا می تست گوید منور شکر که تیر بلای می تست فنا رخ نلک هر دو جهان من گدای می تست مشتاق ذوق نور رخ و لکشمای می تست کی میرود که زندگیش از بقای می تست</p>	<p>ای من خدای محبت آن کاشنای می تست از کوی تو بجانم دیگر نه رود کرده به پیش تیر بلا سینم پر اسپر کی فوق خود بملک جهان آورد فرو قطع نظر ز ذوق همه چیز کرده است هر کوشید ز خنجر عشق تو میشود</p>
<p>صد شکر بر زبان بجهان قطب من کند کورای علی الدوام رضا در بخت می تست</p>	<p>خورشید زده ز صیای محمد است</p>	<p>آنجا که آفتاب بقیای محمد است</p>

<p>موسیٰ که معجزات دمی اندر عصا روح الامین صدر نشین راعی الدوام اگر گهی زبان نورش آید نشین آن مومنی که مرد بشرع شریف راضی بر خدای ازلان بنده که او</p>	<p>خود با عصای خمیش عصائی محمدست وروز زبانش در زبانی محمدست روز جزا پناه لوائی محمدست مستوجب عطا می خدائی محمدست کار یار میکن بر رضائی محمدست</p>
<p>اگر روز ازل دیده هر آنکه چو قطب بین او را دو دیده برکت پای محمدست</p>	
<p>آنرا که در عشق خداوند کارست وصلش دای در دمل عاشقان هر کس که در عشق ندارد زندگی هر کس نکرد قطع بیابان صل یار پیش از اجل بکوش غنیمت شمار دل در جهان مبنده که زالیست بی وفا</p>	<p>روز قیامت او بخدا تکیه کارست آنرا که در نیست دای بکارست روز حساب صف اودان کارست او را درون خلوت هر را بکارست عمر غریزه زانکه کسی را دو بکارست درو در میان دل دلا اعتبارست</p>
<p>طوف حرم کعبه مقصود کی کند هر کس چو قطب بین بجهان دارست</p>	
<p>تا سر کوی غمش منزل است این زمان کی شایه پیدانم گو چه کس را برش شکست نماید بانه نظر آن دلبر</p>	<p>شادی هر دو جهان در دل است کز ازل تخم غمش در گل است عشق او حل همه مشکل است شامل حال دل مقبل است</p>

<p>در حقیقت تنگی داخل ماست حماش حوصله کامل است</p>	<p>هر چه هست از همه ذرات دوگون آن امانت که ملک تاب نداشت</p>	
<p>قطب بین دیده گشتا تا بنی گنج مقصود که اندر دل ماست</p>		
<p>پس هر که نیاز بنا شدن نداشت کلین در بروی مردم پیدا رو نداشت هر که مشال شمع بسوزد و گداز نداشت عشقش نیاز میطلب مردم نداشت مهر و مهربم وصل بود اهل نداشت بر خویش هر که فضل نهد عشق نداشت</p>	<p>نزد خدا چه تحفه به از نیاز نیست در جستجوی دلبر خود در دوش کن از غل و غش بیان قلب تیره است تو نازکی برد که زهر اهل درد عشق منع دل کسی که بود پای بست خویش هر کس بفضل میرسد از فضل عشق او</p>	
<p>ای قطب بین نیاز درین راه نیست زیرا که قرب حضرت حق از ناز نیست</p>		
<p>چرا که نعمت احسان او برایش است کسی که بهر خوشنشین زیاده چش است چرا که منزل جانان بهر اچه چش است که کعبه حرمش در سر بهایست نیافت آنکه بجنبه پید و پادش است که راه حق طلبی شیوه نمیش است</p>	<p>گو که حال من از مفلسی پریش است هزار خرمین گندم به نیم جو بخزد محبت همه بیرون کن از سر اچه جان گو که راه حقیقت در از دبار است هر آنکه یافت درین راه کامل نداشت اگر براه حق دو محنت حق در</p>	
<p>بگوی دوست تو خود را ناس قطب بین</p>		

شناخت هر که خوش از اهل عرفانست

یا محمد هر دم را نور چون دمی تو نیست یا محمد حق بقرآن خوانده ات خلق عظیم یا محمد چون گشت از رنگ و بوی نور است یا محمد خانه دنیا و دین باوش خراب یا محمد رصف کیسوی تو و اللیل آمده یا محمد با تو دست اندر مکر کس چون کند یا محمد در دو عالم تیره و ناشسته است یا محمد مهر خیزی هر کسی در با و هست یا محمد طاقهای دهر گر طاق آمده یا محمد سر و قدرت آب حیوان خورده است	که بر باد آنکه او را چشم دل سوئی تو نیست بهیچکس را خلق و عوایند چون می تو نیست نیست گل از رنگ میت مشک ابوی تو نیست هر که را در دین و دنیا خانه پهلوی تو نیست رنگی شب اولی بوی چو کیسوی تو نیست چون کسی دارد دو عالم چو چو می تو نیست هر که او را آبروی خویش از جوی تو نیست عاشقانست را غیر از بهیاهوی تو نیست هیچ طاقی در جهان چون طاق ابروی تو نیست در چمن سر وی بسان قدر و بجوی تو نیست
---	--

یا محمد هر کسی را کعبه جامی دیگرست
قطب دین را کعبه مقصود جز کوی تو نیست

هر که را دیده بصارت نیست و آنکه او را خدای خود دوست در حریم وصال خبر عاشق شهر دل کن عمارت ایخواج شاهبازی نشسته بر دست سفر ملک دل کن ای غافل	هیچ خیرش بجز خسارت نیست جنتست و در اطهارت نیست هیچ کس قابل اشارت نیست کاین جهان لائق عمارت نیست لیکن اندیشه شکار نیست چون ترا غم آن تجارت نیست
--	---

<p>قطب دین خویش نصیحت کن کہ درین رہ برغیر کارت نیست</p>		<p>مقصود دو عالمش بکام است بی تو نفس از زند حرام است و اصل شدہ کار او تمام است و استغیث علی الدوام است در مذہب اہل عشق خام است ز ان روی کہ رحمت تو عام است</p>		<p>مرغ دل ہر کہ با تو رام است بہر کہ حلال شد وصال است چون قطرہ بہ بحر ہر کہ گم شد ہر عاشق مست کو ترا دید بہر کہ تافت شمع و صلت نومید ز رحمت تو کس نیست</p>
<p>در میکدہ با حریف ساقی زندیت کہ قطب و غیش نام است</p>		<p>مرغ دلم ہمیشہ دران دامن مبتلاست کہ وصل و دست کار دو عالم بہر جا چون قبلہ گاہ قصد مقصود از خداست کار رقیب فتنہ و آشوب با جرات ہرگز حقیقتش نفسی کی زما جد است از جانب تو اینمہ دوری بگو چرات</p>		<p>ز بخیر زلف یار کہ دارم بلای است مار از بخت خویش شکایت نمید وقت نماز دل سو محراب کے شود مارا طلب لقای حبیت است در جہا چشم ولت کشای کہ بینی جمال دوست نزد کیم تر وصل و دید است آن نگاہ</p>
<p>دل قطب بین بغیر خدا نہ کسی مہند در دل ہر انچہ میگذرد حاضرش گواہ است</p>		<p>در دل شب غمت دیدہ گریانش نیست</p>		<p>ہر کہ از دوق رخ خوب تو در جانش نیست</p>

<p>همچو شیطان لعین لذت ریانش نیست جز زرد بادیه عشق که پایانش نیست در و پنهانی عشق است که در ریانش نیست کیست کاشفته آن زلف پریشان نیست هر که آرزوی دیدن جهانانش نیست</p>	<p>بر که او چاشنی شربت و صلیب نچسبید راهها را همه پایان بود و بیدست پدید آسکار است همه در درخشاں پدید من نه تنها شدم آشفته زلفش بجان یارب از زندگی خویش چه چاهل او را</p>
---	---

نه همین قطب بود از در زلفش ناکند
کیست که در درخشاں و بی فغانش نیست

<p>ایند و دیده که ازین بید و چه خبر است خوشحال آنکه در می و دلش جایب نیست بیه او بهشت گلشن و حیرت چرخ نیست باشد نوید آنکه بقا از دست نیست و آنرا که نیست بهر آنکه او گداز نیست ما را جز این راه و راه نیست ما از برای عشقم و عشق از برای ما نیست دیوانه باشد آنکه از یک نفس چوب نیست</p>	<p>آنگاه که دیدم شان بجال حبیب است بے دولت آنکه بغیر کس گرفته فو بے او حجم روضه رضوان بودین ساک که دارد نفسی از خود نمی کش ناظر مری دوست شنیدنا عالم است گویند جان نگار بت سراج می برد ما ازین تو طعن بر ندی عاشقی غیر از آن کس است که مجنون عشق است</p>
--	--

گفتی غیر می تو ره راست قطب این
بید و راه است که پایان آن حد است

<p>در راه و بیدان نیاید چون اهل در نیست هر که از داناان مردی بر جنبش گزین نیست</p>	<p>هر که او در راه و حدت از جهان آید رو بسوی کعبه مقصود بر گزین نیست</p>
--	--

عاشق صادق نباشد مگر که نگارش ز دست ز آنکه در کوبش نیا بدره کسی کو فروست هر که دست از جان نشوید در ره او فروست هر که درستی گریه باشد و در غم فروست	عاشقان را تن نهیفت زنگ زرد آمد گویا از علائق سرسبز مر دل خود را بر بمحو روان از وجود خود بشوید است ای هستی خود را نشانش کن جان دل بخواه
--	--

قطب دین در راه عشق درو باید مرد را
آنکه در دانی نباشد مگر که او را فروست

کو کسی که در دل جان عاشق دید از تو نیست نیست یک دیده که او طالب دید از تو نیست نیست یک بنده که او بر سر بازار تو نیست نیست جهانی که بجان مائل خیر از تو نیست نیست یک ذره بهای که به او دار تو نیست عاشقی نیست بهای که گرفتار تو نیست	نیست یک دل بهر هر که از نگار تو نیست دیده که گوید نیست که معشوقه تو نیست بندهگان از دل و جان جمله از تو نیستند همین در دل آرزوی فصل تو نیست فردا در جامه بهی سر کوبیت در تو نیست همه افواج پیران به به حسن تو است
---	--

آنکه همین قطب دین از بهر تو جان او بهیست
کلیست که در داز جان که خریدار تو نیست

محرم خلوت سراسر ای خانه نیست در حریم وصل و لب محرم میانه نیست قال قلی میکند کاش بخیر فسانه نیست عاشق جان باز در کوبش بخیر برده نیست تا صدق قانع نگردد لائق در دانه نیست	بر سر کوئی فنا هر کس که او را خانه نیست هر که در راه محبت نگردد از جان خویش سر سری هر کس که در راه محبت پانند میکند صیتا دمی جان از نیازش به باز بر سر کوبش قناعت کن اگر مرد بهی
---	--

حاکم عادل خدا باشد که داد کس دهد یا دکن از روز اول از مصالح باز خویش ساکاب مجذوب باشد را عشق یار را توشه این راه دانی چیست نه که کردگار	واقف از سر را باشد حاجت نرسد مقی بیا بر بودی آن زمانت نرسد ره میان بر بزدانکس که سلوکش نرسد در ره تحقیق بی او کار را بنیان نرسد
--	--

قطب بین بی پیر این کس میان یک بر
مادی این راه غیر از سپهر ایشا نیست

غنچه زیر پرده از شرم گل رخسار است نیست آزاد آنکه نبود بر سر باز تو گر بودی نهد رویت مهر بودی سیاه آب حیوان درون تیرگی باشد نهان بی تو که سوت تواند یکدم ز بچکس خستگان را میداد شربت طبع مهران	خوبی خوبان همه از پر تو دیدار است نبده کار از او باشد بر سر بازار است روشنی مهر و مه از پر تو انوار است هر که از خود گشت نهان در دل شب یار است بی بر در کوی تو آنکس که بر خوردار است شربت وصلی رسان آنرا که او بیمار است
--	---

از پی پندار بیرون آ که بیتی وصل دوست
بیش رویش قطب بین این همه پندار است

مرا به بر طریقت همین سخن یاد است بکوش و نهد دست پیر بزیق کن از جان ز گیسو ز در جهان دست خویش کوته کن کجا روم چه کنم در دود خود که گویم ایمان کوه مقصود و ماهیست نهان	که رست از در جهان هر که از خود آناست توبه نه ز کلمه که خضرش است دست مباش غره که غیب او عمر بر باد است چنین که یار تغافل شعار افتاد است کسی از رفت بسی خودش خدا داد است
--	--

پیچ سر ز شریعت هم از طریق ادب	که ذوق مرکب این راه توفیق است
	بروز وصل زویدار دوست لیسان در تو قطب دین که شمشاد حسن بیدار است
تا گشته ام بکوی فنا آشنای دوست مهر و دم را باده ز سودای نغمه خویش در جست و جوی مستی که خوش شده هنوز خواهم هزار جان که کنم جلد را فدا خوش آنکه دل بدلیج جانی سپرده است	مخلوط گشته ام بخدا نه نقای دوست چیزی نماند در دل بجا نهم و رای دوست سر گشته همچو ذره بود و به هوای دوست جان عزیز چون نه کند کس فدای دوست ایوای هر که نیست دلش متبای دوست
	عهدش چو دوستیت کسی چو قطب دین نبود ز روی مهر و وفا در رضای دوست
در جان هر که ذوق خداوند اکبر است بیر که یافت پر قوی از نور ذات او هست نگر گدای سر کوی عشق را آنرا که عشق نیست بود دور از خدا باز ابد زمانه مگو سر عشق را حاجی به کعب میرود و من بکوی دوست	نیکی و سعادت است که او را میسر است مفلس مخان و را که بسنی تو گریست کز عرش دوزخ مبت عاملش برتر است خوشحال آنکسی که در عاشقانه برتر است باور نمیکند ز غرورش که در سر است راهیت راه کعبه و این راه دیگر است
	اسرار عشق فاش کن قطب دین خوش در وادی سلوک خموشی چو بهتر است
در کوی عشق هر که رفود دیده دست	پایش ز خون دیده فرو زنده گشت

پرواز کرد و جانب ملدار هر که را رسوای دهر تا نشود کس کو عجبی شق میوزد و میگدازدین ارشال شمع هر کس نسوخت ز آتش سودای عشق زیا پروانه دار هر که بسوزد و جوذ خویش با خویش کس ندید مراد جمال دوست	مرغ داشت ز تیغ غم عشق بهماست باشد نشان آنگه ز دلدار نجاست سوزد و گدازد شیوه زندان کاست گردم ز نذر عشق و لالام جاست با شمع وصل یار همان لحظه جاست چون بگذری ز خویش مراد تو جاست
---	---

دیوانگیت شیوه عشاق قطب دین
دیوانه هر که گشت درین کوی قیامت

بیر کوی تو ای جان جهان کیت که نیست تا شگفته گل روی تو بگلزار جهان نیست یک ذره که او طالب دیدار تو نیست تا بخونی مد من چسره بر افروخته هر که راستی نگرم در تو تو در دل دارو همه آفاق پرازد بدید عشق تو است	عاشق روی ای بهت جان کیت که نیست همچو بلبل ز غمت ناله زنان کیت که نیست در بهوای رخ تو چامه دران کیت که نیست بر گل روی تو ای منه نگران کیت که نیست بدین تیر ملاست بمیان کیت که نیست همچو نوح از غم تو نوحه کنان کیت که نیست
--	--

نه همین قطب دین از بهر تو فریاد کنان
از غم می تو فریاد کنان کیت که نیست

هر که در کوی حقیقت ابل حال اند خوشست رشت باشد هر که او دور از وصال مارانند نیست مرد آنکس که دنیایش کند باال کیت	و آنکه او را از وجود تو بلال اند خوشست هر که را با وصل ملایم اتصال اند خوشست هر که را دنیا و عقیقه با جمال اند خوشست
---	--

<p>تن میروم ترنگم روی قبل و کمال شوی در ره دلدار نبود حاصل از قیل و قال نیست عاشق هر که سر بید زام یار خوش</p>	<p>در ریاضت هر که او همچون ابل است هر که او در راه حق بی قیل و قال است هر که او اندر رضای خود با بکمال است</p>
<p>قطب بن پرواز کن ببال همت سگوست هر که او را ببال همت پرواز ببال اندوخت</p>	
<p>ابل دلی کجاست که پشم نشان دست خواهم که خاک گردم و افتم بر بگذار بر بهی دوست آمدم از عمر خود بجان از درد محنت و د جهان در امان بود هر سو که هست ترین من گزبان شود نبود سعادت بی ازین جهان که کس گر صد هزار سال کند وصف کسی</p>	<p>با او می نشینم و گویم غمان دست یعنی خبار گردم و گویم عنان دست سوزند میخورم که بچشم و بجان دست از روی صدق هر که بود در امان دست نتوانم آنکه شرح دهم و نشان دست از روی نوح دست شود کاهران دست کوته بود هنوز سخن در بیان دست</p>
<p>در پیش قطب بن نبود خوب تر ازین چیزی دیگر ز آمدن بیگمان دست</p>	
<p>در راه وصل یار بر آنکوز جان گذشت هر کس که لغت ز رخ یار خویش دید آنکه یار جانش سرشته خود کشید آن ساخته که در ابد انسان خوشیتن هر کس که محرم حرم کبر یا شود</p>	<p>سیرش از زیر چرخ و زلفت آسمان گذشت فلان شد از دو کون ازین امان گذشت پرواز کرد سیروی از لامکان گذشت باشد نشان آنکه وی از لامکان گذشت از راه قرب از همه کربان گذشت</p>

از شک برت بشتیک از امتحان گشت	آنرا که یار محرم اسرار خویش کرد
دانی که کبیت محرم خلوت سر اسے یار ای قطب بین ہر آنکہ رسو و زبان گشت	
صبر من از حد گذشت در دم از دریاں گشت ہر کہ عاشق گشت او از کفر و ایمان گشت شادمان گشتم چو بار محنت ہجران گشت دولت دیدار آمد نکبت حیران گشت زندگی کی دائم آن عمری کہ بی جاہان گشت رفت از یاد انچہ بر من بی میزان گشت	تیر عشق آمد بدل چکان او از جان گشت محبوب از عاشقان از کفر و ایمان گشت مہر تی اندر و لکین بودم چو بدیدم رکوع یار ظلمت شب رفت چون صبح سعادت نمود نہیست کی لذت آن انچہ من دریافتم سالماد و خون دل گر بغیر می بودم لیک
دادہ دلبر را بنار ای قطب من منم مخور ہر چہ آید بگذرد چون ہر چہ آمد آن گشت	
کبیت کو چوں گدایان سر کوئی تو نیست کبیت کو سر گشتہ و آشفتمہ موئی تو نیست کبیت کو خواہان ہر وقتہ دلجوئی تو نیست روی دل اور بجز در طاق ابرہی تو نیست دست آویش بجز زنجیر کیسوی تو نیست چون شمیدم بوی او ماند چون کی تو نیست	کبیت جانان سہاں کو طالب کو تو نیست تا تو زلف خوشتن ای سہ پریشان کرد تا تو سر و قد خود از راستی افراشتی در نماز عشق ہر جا دیدہ ام من قابلی ہر کہ میخواہد کہ از سودای عالم وارید می شنیدم وصف بوی مشک آہوختن
قطب بین از کو تو کہ میر و جامی دگر کعبہ مقصود او غیر از سر کوئی تو نیست	

<p>هر کرا در سر موهای لریابی خویش نیست خلق عالم گریه نه سوزند آدم آیدند چیت درویشی درویشان این هنجودی ملک فانی جهان را چون نباشد محبت عاشقان را هر زمان بر دل سید غمش صبح وصلش چون سیر شد مثال از شام حجر</p>	<p>نیست عاشق و سیر او خبر و این خویش نیست منم انم آدم آنکس را که ششش کشت نیست هر که با خود میرود این راه را درویش نیست حیرتم آید از آن کو عاقبت اندیش نیست نیست عاشق هر که از تیر غمش درویش نیست هیچ خوشی نیست در عالم که آن امیش نیست</p>
---	--

قطب دین بر محنت لایم زان نه نماند
ز آنکه داند کسیر جان محنت سرای نیست

<p>ایدل اندر راه عشق دیده گریان بایست آینه چون نیست روشن رونماید درد گره پیش آری که بونی آن گل رخسار را زده زده کن وجود خویش از خود شو فنا غرقه دریای محبت کن وجود خویش را گره پیش آری در کوبه مقصود خویش</p>	<p>نیستی عاشق بروی او اگر جهان بایست ساز روشن آینه گریه می جهان بایست همچو بلبل ناله در کویش فراوان بایست پر قوی گریزان رخ خوشیده مابان بایست سهر اگر از گوه هر سهر از زمان بایست در بیا بانش مثال مرغ صبران بایست</p>
---	--

قطب دین گرا ز جمال یا خواهی لعل
بر سر کوبی محبت پا بدامان بایست

<p>رشته جان من از عشق نور آجاست بر سر کوبی غم شسته از آن می آیم اگر تو مرده عشقی و نه نامحرم</p>	<p>عشق گویم چو دلم یافته از شغف نیست که مرا عشق تواند که بر آرد حاجت باش پیش رخ مشوق به مهرات</p>
--	---

گر میسر شود و در من وصلش بکفت آرز بگذر از بود و وجود خود و در عشق گریز آه از آن است جهان کنیز غفلت هرگز	که نباشد بدو عالم به از نیت درجات تا که یک راه نیابی ز ره عشق نجات نه چشیده ز می عشق تصیقی درجات
---	--

قطب بن محمد عاشق شود و شوق باب
تا بماند بجان نام تو از بعد وفات

بر سر کوئی فنسا منزل است حاصل از عمر وصال یار است نیست در پیش رخ یار حجاب از ازل لمع رخساره یار بر کسی بهره چینی برده یک سر موسی زما که دور است	تخم درد و غم او در گل است لعلد احمد که آن حاصل است بستی ماست که آن حامل است همه ما شده و داخل است در و عشق است که آن حاصل است ما از و غافل و او در دل است
--	--

قطب بن راجه بود کفر و یقین
که بگوید که خدا غافل ماست

زندگی بی روی جانان گل است پیشۀ عشاق بی صبری بدست ما چو پیش از مرگ جان داد و دایم بر کردار دیت در مان نیز هست کحل شگفته باغ خندید از نشاط نه لب ببل ز وصل گل بود	دل زبیر بار حیران گل است عاشقان را با بدمان گل است زاهدان را داد و جان گل است در و مارانیت در مان گل است عاشقان را دیده گریان گل است دل ز حیران را نالان گل است
--	--

سبکہ در خلوت بدلدارمی شست راہ باراجہ سلمہ پیا نے بود	چون نہم در و در بیا مان شکل راہ ما با نیست پامان شکل است
---	---

گفت قطب الدین حدیث دلپذیر
ای حسنیہ یاران ہجر باران شکل است

من کیم در غمشش دل درون او در دست نہد ہر دست پریشانی دل آرزو کو بگذرا ز خویش اگر وصل خدا میجوای شرف قرب خدا از سر بازی نبود دلبر آید بکیان چون تو کنارے گیری خویشتم را بشکن تا کہ بدید آید گنج	میچ بر وای دل و دین نکند عاشق رشتہ دل سبز زلف پریشانی بست ہر کہ از خویش تیرید بدو کے پیوست ہست باد نشد آن مرد کہ با خود بست دوری مرد و دین رہ ہمہ از ما و نیست زیر پدیدار نیامد ز صدف تا نہ شکست
--	---

قطب دین گنج معانی بطلمس تو نہ است
گنج آورد بکف ہر کہ طلسم نہ شکست

یک دل از غمما خشی عشق در جہان آرزوست بسکہ می ریزد خون عاشقان کوی او عمر چون باد ہوا باشد کہ تا آید روا ملک دنیا سازد ویران ملکین آکاہن عاشق آموزد زین رہ کہ میجوای حاصل عاشقان بسیار ہستند کہ بہن اما کم است	بہر کوشش تنی یک لمحہ بی فرما نیست ہیچکس را بہر کوشش مجال نہ است ہیچ عمری نیست در عالم کہ او بر ما نیست ز انکہ این دنیا می و ن خود قابل نہ است ز انکہ در ہمیش کسی مانند عشق اشا نیست این نہر گویا سحر و بار و فرما نیست
---	---

رفو عمر عشق و را دامن گیر ای قطب دین

<p>بی غم عشقش کسی چون در جهان نیست</p>	
<p>در چمن چون قدرت نہائیست ماہ رانیت مثل روی تو نور خون مارا بریز پاک مدار غیر سودای عشق تو در سر گر نقاب از جمال بر فگنی از نعمت در تمام روس زمین</p>	<p>چون لبست در جهان لائیست چون خم ابرویت ہلانیست کہ ترا هیچ زبان و بانیست ہرگز این بندہ را خیالیست از کہ مسای تو محالیست ہیچ جانیت کان بانیست</p>
<p>قطب بین خویش را کشد کہ ترا خود بدم گشتی مجالی نیست</p>	
<p>ہر کہ را از ازل ہدایت نیست ماندہ ام در ہدایت و جفایت تا کہ بنی جمال آن دلبر ہمہ ذرات بندہ او بند در دوعالم نجات کے یابد</p>	<p>یار را سوی او عنایت نیست ز آنکہ وصف و را نہایت نیست ہیچ تحقیق از روایت نیست ہیچ کس را درین جگاہیت نیست ہر کہ را لطف او حمایت نیست</p>
<p>قطب بین سوز خرم ہستی کہ از انت جوی کفایت نیست</p>	
<p>بغیر شکر غم چون مرا سپاہیست ز قلب حادثہ چون روی خویش تر باہم بعبیب خود چو نظر میکنم بدیدہ دید</p>	<p>خراستان تو دیگر کہ نیکو گاہیست بغیر سایہ لطف تو ام نہامیست چو من نہ جرم گنہ ہیچ رو سیاہیست</p>

<p>رکزدہ ہامی بد خویش میکنم توبہ مرجم خویش بغیر از تو بیم از کس نیست نوشت کلاک قضا بر صحیفہ دل من</p>	<p>کہ بردر تو بجز توبہ عذر خواہی نیست چرا کہ در دوجہان خبر تو بادشاہی نیست محبت تو دران بندہ را گناہی نیست</p>
<p>بجانبی نرود قطب من ز درگہ او چرا کہ جز سرکوی تو هیچ راہی نیست</p>	
<p>سرخ روی شفق از دیدہ خونبار است انچنان مستم کہ از مستی نمانم باز سر اہل دردی ہر گنجی باشد باندہ در جہان بار چو کس گماں آن بار را طاقت نہ است یا نہ شیطاست بشک یا خوش شیطان بود گر بلا چون تیر بار در برست امی یا زمین</p>	<p>سوزش نار سقر از آہ آتش بار است رشتہ تسبیح زاہد بعد ازین زناہ است ہر کرا دردی نباشد بگیان اغیار است شک میا و رامی عدو کان بار اندر بار است ہر کہ در راہ حقیقت بر سر آزار است یک سر ہونم غمخوار چون خود خدا غمخوار است</p>
<p>شعر قطب الدین سر آہ چون غمخوار است زادہ بی عشق زانرو منکر اشعار است</p>	
<p>در دل ہر کہ در دیارش نیست نہست عاشق کسی کہ چون دل ما دل پاک آن بود مجاہد بہ ما شہر یار آن بود بعالم دل نرسد در وصال آن دلبر می خور از دست ساقی باقی</p>	<p>گو بہر وصل در کنارش نیست و بہدم نالہ ہامی زارش نیست کہ ز جوہر کسان نجارش نیست کہ بجز یار در دیارش نیست ہر کسی کو ز خویش عارش نیست زانکہ در دسر خارش نیست</p>

به شونید قطب دین از جان که جز این هیچ یار کارش نیست	
در قصر هیچ بادشاهی چون گذشت در عمر خویش تجربه کردیم هیچ بس منشور سلطنت ندمد تاشی کبس چون عکس روی دوست در آینه افتد کس با وجود خود نرود آشنای حق بگنیز از کثافت روح و لطیف شو	تا پیشتر به معتبر آشنا نرفت بی لطف یک عزیز غریب خدا نرفت در هیچ شهر مملکت بادشا نرفت مرآت دوست دیده هر بی ضیا نرفت تا از وجود خود تمامی خدا نرفت در کسوف بشر چو کسی بر شما نرفت
امیدوار سوی خدا باش قطب دین ز آنرو که نا امید کسی از خدا نرفت	
کسی که جان غریزش امین جانانست اگر تو مردی باش با خدا نزدیک کسی که نیست در دوشش محبت حق فروغ چسبه او جو اگر مسلمانی کسی که جانفش ندارد محبت جانان خوش آنکه می به پرستید خود پرستانست	چو انس نیست در ابا خدای نه انست که دوری از رخ خویش شمار مردانست اگر چه طاعت بید کند مسلمانست که بی فروغ رخ دوست نور ایمانست چو مرده ایست که اوراحیات و رحانست که حق پرست بود چون خود پرستانست
مگو که قطب دین وی چنین شدی ویران که گنج نیست در آن آدمی که ویرانست	
بزرگان دل را ز غمهایش صفائی نگیرست	چون خود در تیر غمش اوراضیائی نگیرست

ما صحا چاندیم مدہ کز دست زفته اختیار رو طبعیا از سر بالین من جنت مکش هر سر کوی غم او هر زمان از گوشه مشکلم هر فیلسوفی کی تواند حل کند بسر خوان عطای او ز روی محبت	اگر ترم پیش تو باشد دل بجای می دیگر است ز آنکه بیای غم او را دوای می دیگر است ناله و افغان بود کان تنبلائی می گیت ز آنکه در معنی مرا مشکل کشائی می گیت هر زمان هر بی نوای را نوای می گیت
---	--

هوید با می کن از شرق یا از خود می قطب من
عبیدم در کوی جانان هوید با می گیت

یار آب آن لب جانی گرانمایه گیت و بدر خلق جهان طلبش ز شیب اند هست نزدیک آن یار با از دل جان بگذر از عالم فانی و منتهی دل بر غیر سودای غم عشق همه بند است دین و تحقیقی و این در او مدار علم	در همه بحر و بر از فتنه عشقش غم غنا که در عالم سراپا زو باشد و دانمید ما از و غافل و منز لکیم و در دل ما چه کنی تکیه برین عمر که برباد هوا بند بر بند مننه در ره دلبر که غنا همه از حوصله نادره اهل صفات
--	---

هر کس رو بر می دارد و خیری طلبد
قطب من خاک در خلعت مردان جداست

هر که در راه وصالش میر و پا زفته است عاشق آن نبوده که در بهی گرو باشد تمام پر تو انوار دیدارش به بیند یگمان از وصال یار بر خوردار باشد به شک	عاشقی باشد که همش بهمی زفته است عاشق آن باشد که جان او به بیار زفته است هر که در راه منی چشم دل دارفته است بمحو قطره هر کسی کو محض در پا زفته است
---	--

فیض میگید و درادم از نگاہ خوشیت یک تجلی کرد بر طور و در صدا پاره کرد	از وجود خوشیت ہر کس کہ کیا رفته است عاشق بیچارہ از جانان تجلی رفته است
	قطب بین پرواز کن بولیش کہ کثرت او باز می آید ز کوشش گرہ عقدا رفته است
دلبری دارم کہ رایم رای او است ہر کجا دارد سر شوریدگی ہر کہ دارد دیدہ بیندگی چون نباشد سچ با خالی ازو ہر کار آید جہان را اینچنین در بہان ہر جا کہ زیبا کی بود	در میان جان شیرین جای او است در سر شوریدہ اش سودای او است در درون دیدہ بینای او است در ہمہ روی زمین غوغای او است پر تو حسن جہان آرای او است زرہ از چہرہ زیبای او است
	دیدہ دیدی کہ شد مرات او نقطہ بین را دید و خاک پای او
از خودش ہر کس کہ او را محبت و در عالم رہ سہ باشد ہر سنج ہست بحر و ازہ قاتل او خواب غم مخور از غبار ہی اغیار ازو تغ باشد کہ مہ پختہ ایچو تہر بہار آید نہ نہ بیدار بیدار	از وصال یار بخور داریست دیدہ کو از غمش خونباریست ہر کہ او را چشم دل میداریست ہیچ گل نبود کہ او را خاریست ہر کسی را لذت دیداریست ہر کہ زیر پرہ بنداریست
	روح از دانش فرن ای قطب بین

چون ترا از عقل و علم آمار نیست	از فروغ چہرہ دلدار بر خور دار نیست درد آنکس کہ ششما فیصل او بیمار نیست در حریم وصل آن دلدار اورا بیمار نیست تا کسی از خود نمیرد لائق دیدار نیست نیست یک گل در جهان ایند کہ اورا خار نیست عاشقاندا از وجود خویش زان آمار نیست	در دل شب ہر کہ اورا دیدہ بیدار نیست سینہ ہر کس جہا حث نیست از غمزش بر سر کویش کسی کو نیست دائم منتظر جان شمار یار کن گر بادت دیدار او ہر چہ کس بی محنت و خواری نمی بندد صل تا کسی غالی نمیکردہ زیند وصل یار
سر عشقش را پس ای معی از قطب بین عاشق بنجویشین راقوت گفتار نیست	نقش استادانل ملک وجودم آراست کہ ندانم کیم و عاقل و مہشیا کیست کین مہ غارت عشقش شدہ دنیا پیداست ہر کجا عاشق مست است بطالم رسواست چون یقین شدہ کاخر مہ بر باد فناست ای خوشاد و لبت آنکس کہ چنین مہر و پاست	نقش غیر از دل غم پرور من تا بر خاست انچنان مست می ساقی باقی شدہ ام عقل و ہوش و خرد و صبر و حجب ز من گر چہ رسوای جسمانم بنود غم اصلا ز انہ ام بود وجودت مہ بر باد فنا پای از سر نشناسم ز ظہر عشقت
قطب بین بر سر کویت رستمای قریب نخوری غم سر روی کہ نگہدار خداست	چہ غم کہ سایہ لطفش مدام بر سر است ز لطف مرحمت خویش یار و دو کبر است	انہیں خلوت تا بیک نام دہر است از گفتگوی حسودان چہ غم کہ حضرت یا

چرخ دل بسو خورشید کند پرواز بلک هر دو جهان در نقش بر آبست وران زمان که نقاب جلال بکنند چو پای ز دل تو گدازد آید و کند منزل	حجاب کون و مکان جمله زیر شهر است دمی که یار گرانایه در برابر است فلک ز روی ارادت غلام چاکر است کشاوت ز دوزخ عالم دل محتر است
---	---

مؤید شریع که قطب بین بخلق جهان
که اهل درو کند این چنین که با در است

جایگاه تو باشی دیگر اثر نمیست آنکس که بگوی تو فرو رفت نیاید خواهم کنم آتش تو جان و طلب تو باشد چه کند کید و یکبار بهم خواب عشق سر که میو بستند به کید اقتداره ز گمراهی خود در خلعت	جان فتنه کبوی تو در تن آخر نمیست آن تر بهی است صلیب نظری نیست چون ره وصلت به از نیم نه میست زار روی مرا یا بجز تو دگر نمیست چون دل و در می بجز بی بصری نیست آنکه که کبوی تو در راه میست
---	--

ای قطب چه بخواهی در راه میست
ایان را مرا میست به غیاب میست

هر که را لب زده جو در عشق خیال نیست قال را بگذار حال و در دست ارغلی هر کسی عاقبت زهر را خداوند می دان آدمی از بال هست میکند پیران بے گو می قصد کی تواند برد از میدان عشق	ایلی باشد که او جز اشک و حال نیست ز آنکه قرب حق می داند تقبل و قال نیست وقف از سراج خیر و صلاح حال نیست کی کند پرواز سولیش هر که در بال نیست هر که از دنیا و عجبی در برش بال نیست
--	---

<p>تست نیک و دم زدن از بخودی در شفق مهر که اجامه از می مشتوق مالامال نیست</p>	
<p>قطب بین رومی نیاز از خال با پیش برد عجز پیش آور که قرب حق سجاوه نال است</p>	
<p>خالی از نشه ذوق تو سر نمیست که نیست سفری من که نه آنکه که تو با شتی همراه بی تو کس کی سلامت رسد اندر عیب چونکه اندر طلبت جمله جگر باخونست پر تو حسن تواند این همه خوابان جان رو بهر کار نه بدی تو کس اندر عالم کشته خشق تو در هرگز نیست که نیست زانکه بی بدرت تو سر نمیست که نیست که هر گام دران ره خطری نیست که نیست خالی از خون جگر چشم تر نمیست که نیست لمعه رو تو با سیمبری نیست که نیست هر کجا میرسد او را ضرری نیست که نیست</p>	
<p>قطب بین جلوه خوابان همه میدارد دوست زانکه بی جلوه تو جلوه گری نیست که نیست</p>	
<p>بیگانه ایم از همه شان آشناییست کافر بود هر آنکه گوید خدا کیست و پیش اهل دیده بین کیست بیمار در عاشق سکین نیست باز از هر هوی و صدق نه کیست چون خطا هست در دو جهان باو نیست</p>	<p>ما را از عشق ماه و شان بد کیست ترساکه گفت آند رسد خلافت نبود حجاب پیش منبر بران عشق بیا عیش را بطبیعت حق نیست اگر صداقتی بهرزه مرد هزاران رومی نیاز بر دستان چرمی نهی</p>
<p>از هر طرف که هست بگردان تو رومی نیست امی قطب بین که قبله اهل دی کیست</p>	

دلی که آئینه در جمال جهان است دلی که از مرض تیرگی خلاص نیست ز عیش تنبلیش راسی بلند بران جهان برکت اوقافش در گردان بچشم کم رنگ در گدای عشق کلید گنج سعادت پست است گهر	بزار بار بار از مهر و نه درخت نیست همیشه خسته و مجروح تیغ حرمانست در آن دلی که تجلی ذات سبحی است بطاهر از چسبی بی ست و سامانست چرا که هر دو جهانش زیر فرمانست بکسوت شمعش ظاهرش پریشانست
---	--

غلام محبت آن عارف قطب الدین
که او چو قطره شده گم به بحر عرفانست

مستی شد که دلم مالک دیدار تو است نیست خالی ز نعمت ملک وجودم هرگز پر تو می و نیز ز خورشید رخت دیده دل در عشق تو چه در دلیست که هر نفس شپید هر که پا بر سر کوی تو با خلاص نهاد هر که بنید رخ خوب تو ز شاه دور نش	تن غم می و پر من خسته و بیار تو است چگونه خون شده و سینم افکار تو است صبر از رفته و چون زده هواد تو است تن باز زده تو و دلدار گرفتار تو است محرم خاص شد و واقف تو است وین و دنیا ز کفش داده و خیره آید تو است
---	--

هر کسی را بحسان نیکامی باشد
قطب دین از لعل مهر اطلال بر خاست

عاشقان را همه از محبت چون نیست آنست در ویش که پایش بر جلال تو است همه هستی خود کس نرسد در وصلت	کیش هر کس که نباشد غم او برایش در غم او طلب حاصل تو نادر ویش است راه وصل تو هر آنکس که رود بخیایش
--	---

<p>جابل اندیشه فردای قیامت نکند کار فردا بکن امروز غنیمت دان عمر می غفلت زخم زال جهان نوش مکن و آنکه اندیشه کند محافل ز خیر اندیش است نژاد برادر که این راه همه را در پیش است و آنکه هر نوش که باشد ز پی آن غیش است</p>	<p>دانی فردا که بود قطب وین مقبول خدا و آنکه امروز در او دردمت بپوش است</p>
<p>کسی که عشق نور زد و مگر که شیطان است خنای عشق چو گر دو کمال انسان است هر آنکه عیب خویش نشناسد مرتخت دل خود نقش خیر دوست بشوی محو شست چال کسی که بود بوی نزدیک شوند کون و مکان بیاید اگر شود یار با کسی که عشق نور زد و مگر که شیطان است خنای عشق چو گر دو کمال انسان است هر آنکه عیب خویش نشناسد مرتخت دل خود نقش خیر دوست بشوی محو شست چال کسی که بود بوی نزدیک شوند کون و مکان بیاید اگر شود یار با کسی که کوی مکانش زیر فرمان است</p>	<p>بر تو قطب بین سر زریا پی پیش است که در صفات خدا هر چه هست حیران است</p>
<p>در دهر همچو پسن دگر می خوار و زاریست مقصود هر چه هست بود در کنار او من خود بدیده زده و زار که در خمین آدم نباشد باو بحقیقت کی آدم است بی در کس بنزد جان نمی رسد هر که نکره ترک سر خود براه عشق و ز زخم تر عشق چو من ننگار نیست بنظفل اشک هیچ مراد کنار نیست ما را ز یکدگر سر موی غبار نیست آنکه که در عشق خداوند کار نیست جز در دهر ببری بس که می یار نیست او را میان اهل فنا اعتبار نیست</p>	

<p>نشین بگوشه و خداجوی قطب بین ز انزو که گیر و دار جهان را انداز نیست</p>	<p>هر سری جز عشق در کو تو نیست سر بسیار است آزاد جهان که قبول افتد عبادت کسی دور مانند از وصال و مبدم طاقت بسیار دیدم در جهان بوی خوش بسیار باشد در جهان</p>	<p>نیت عاشق هر که چون تو نیست لیک همچون قدر و نحو تو نیست کوچکان آشفته خو تو نیست هر که اورا خانه مہلو تو نیست بیج طاعتی همچو ابرو تو نیست بیج بوی بهتر از بو تو نیست</p>
<p>قطب بین بسیار دیده روی خوب بیج روی چون گل رو تو نیست</p>	<p>چه آشناست بخود آنکه آشنای تو نیست مباد زنده و باشد بمرگ اولی تر چو کلک صنع تو صورت کشد اشیارا کسی چگونه کند پشت از حقیقت تو ز حسن ظاهر و باطن چو کور پنجرست زیبای غشین دبی زور پامر هوش رو</p>	<p>چه مبلاست بخود آنکه مبتلائی تو نیست کسی که زندگی جانفش از برای تو نیست توئی خدای همه کس کسی خدای تو نیست چو بیج جای بنام شد سخن که جایی تو نیست کسی که عاشق دیدار جانفرا می تو نیست که ز قفس زده چو ملش بزور پایی تو نیست</p>
<p>بگوید این سخن از روی صدق قطب بین مہوت در سر او کاغذ دان هوای تو نیست</p>	<p>آنرا که وصل یار و مادم میسرست خاک در شش مہرتبه از عرش برترست</p>	

<p>دین طرفه تر بود که وی از زوره گستر یک ذره درو عشق به از ملک نصیب نیست مروارید و در بهمان گر سکندر است افکار بلکه میکند از بس که گستر کی وصل یار دید که چون جفت بر دست</p>	<p>بالانشین چرخ فلک باشد انتخاب در ملک جان او نبود غیر درو عشق از ضرب تیغ عشق هر لکوشه میزدست زاهد بستر عشق خدا پیوسته بود مهر نمیشود بخدا زاهد حسد</p>
<p>از درو عشق هر که شود قطب بین مایل هرگز وصال یار که او را میست</p>	
<p>انیاث از آفتاب جانسوز هجران انیاث تا به بینم باز دیگر بروی جانان انیاث ساز روشن کعبه ام ای شاه خوبان انیاث خود به داد مرا می راحت جان انیاث انیاث از محنت بیدار دوران انیاث آه بزم که بود داد خواهان انیاث</p>	<p>سوز جانم از غمت اشیا خوبان انیاث غرقه بحر بلا می دست مرغی از کرم بجایالت نیست زدن کلبه اتحزان گردش دوران براد حاکم فریاد رس دور چرخ میو خایم از نو دور انداخت ما و مجنون در غم عشقت دیو یا بهر همیم</p>
<p>قطب بین نیست در دل آن روی غیر تو تا کی باشد ز هجران دیدن گریان انیاث</p>	
<p>بشنو گویت من و از من بجان مرغ هر چه گویت که توانی از آن مرغ از گفتگوی طعنه خلق و جهان مرغ او را بخت گذر آید از میان مرغ</p>	<p>ای دوست گویت سخن چو میشنای مرغ باید کشید بار طاعت ز خاص مرغ بشنو نصیحت من اگر مدعا لبی دشمن اگر بزار بدی با تو میکند</p>

<p>تصد تو گر کیند خلایق بر تیغ تیز تو بیکم بیچاکس و شادمان نری</p>	<p>در حق گریز و از ستم دشمنان مرغ با خود کنند هر چه کنند آن بدان مرغ</p>
<p>ای قطب بین حجاب رده و چون تویی از خود بر هیچ و از بدی آنس جان مرغ</p>	
<p>ای خاک درت بفرق سرتاج هستی وجود عاشقان را از دولت عشق تو دل من از ملک و وجود عشقت خاسته که زنده دم از انا الحق</p>	<p>محتاج تو بهم غنی و محتاج کردی بگرشتم تو تا راج چون بگریمت گشته تو راج هر چیز که بود کرد اخراج بردار ز نیش هر چه حلاج</p>
<p>محتاج تو قطب دین نه تنها باشد تبوکا بنات محتاج</p>	
<p>در رهش هر که کند هستی خود را تا راج هر که در بنرم و صالت به نشیند با او هر که شد عذر اسرار کند سرش فاش هر که در دگر خدایش کند آن دگر هر که در پیش پرده شد روی نظم زمین هر که در سر زده می خورد و عجب و نشان</p>	<p>هر چه دریا شود از ذوق دل و محتاج خلق و عالم همه باشد به عایش محتاج او سزاوار سر دار بود چون حلاج از شرف بر سر شایان جهان گریه راج سرش از زیر فلک میگردد از معراج لشکر غیر رنگ دل خود کون اخراج</p>
<p>قطب دین در حق مرده باشد دانی آنکه در خیمه غم دگر خود شد محتاج</p>	

<p>دلان فکر سود و زیان چیست هیچ منه ل سود و زیان جهان بچشم بصارت تابه بین در و در کون همه اوست در دیده اهل مدینه نبا شد جهان را بقای بدین</p>	<p>مدانندین و زمان چیست هیچ که سود و زیان جهان چیست هیچ که غیر از خدا در جهان چیست هیچ بوگر نقش کون مکان چیست هیچ انانیت خود با جان چیست هیچ</p>
<p>شناسای خود باش ای قطب دین شناسائی این دوان چیست هیچ</p>	
<p>هر کس که روی دوست بر بند علی اصباح از مبر وصل دوست جهان اطلاق ده مانده ایم هر چه کند یار حاکم است عمریت خانه رومی دل میکند بیا جانان بیا بمرکب دیده جای کن ما با کش که از مژ خلاص خون خویش</p>	<p>آن روز را از عمر شمار و علی افلاح زالیت پیر و بر سر و نش کن از نکاح بیرون نمی رویم سر موی از صلاح کز بهر مقدم تو دلم یافت بشرح تا که کنم ز جبه بر نزل تو افراح که دریم با بنگان سر کو تو بساح</p>
<p>چون قطب بین زخیل اعلان در گشت از روی لطف در قبح او بریزد راح</p>	
<p>آنی که حاصل از تو شود مدد عای روح هر جا که مشکلی بر بهت روح رافتد چون فیض بخش هر چه بود در جهان توئی باشد غریب روح بملک وجود با</p>	<p>وزیر تو جمال تو باشد بقای روح باشی ز لطف خویش تو مشکلاشی روح باشد ز رفیع ماسی تو هر دم جلای روح سوی خودش بخوان که قوی آشی روح</p>

در بارگاه آدم خاک کی ملائکه ای نفس دور مانده حق ترک بگوگیر	کردند سجده جلد دها از برای روح در راه دوست مکر تو شد بند پای روح
---	---

از روح قطب بین ز تو پرسد اگر کیسه
برگو که نیست امر خدای خدای روح

تا چند نمان کنی ز ما رخ رخ چند نهفته داری از شرم گویند وفا گل ندارد بهر چند رقیب رویه گفت تو عهد و نمانی خویش گذار مناس نگار من خدارا میباش ز چشم غیر نهمان	بنمای با خدای را رخ بنام ز پرده حیا رخ از روی وفا بن نما رخ کاسه مه مناس با گدا رخ پنهان ز همه نماند رخ با دعیان مدعا رخ ای گل مناس با صبا رخ
---	---

صد شکر که قطب وین نهاده
بریناک در تو سب زیا رخ

بر کسی بر سر کویتو معظم نشود نه تواند که کند در رخ خوب تو نگاه بر که از آتش عشقت تن خود را نگذارت هر که افکار نباشد دلش از تیغ غمت هر که از روزگار ازل رانده درگاه تو شد هر که زنگار طبیعت ز دل خود ببرد	در حریم حرمت محرم و محرم نشود هر که در دل شب دیده پراز غم نشود دلش از لعل رخسار تو خرم نشود دل غم دیده او لائق مرهم نشود غم را سعی کند عیسی مرهم نشود بمحو خورشید خشنده عالم نشود
---	--

	قطب بین واکسی که عم عشقت بگفت پیش خویشید جبال تو مکرّم نشود	
<p>با خدای خود آشنا باشد هر که شد هیچ با بها باشد عاشق از مردمان جدا باشد قبله باطنش خدا باشد کار او دائم دعا باشد هر که ز رقت رهنا باشد بهر بے درد که دوا باشد</p>	<p>هر که از خوشبخت فنا باشد هیچ شوتا بهایت افزاید عاشقان را نشانه دگرست گر بظاہر قبله آرد روی بر درش بهر ستگاری خلق با دلیله براه کعبه چل داروی درد درد عشق بود</p>	
	نیست از حال قطب وین آگاه هر که با غیبه آشنا باشد	
<p>مانند کیمیا مس قلبش چو زر کند وانگه مهر و دو کون و را مقبر کند چون تیر ناز و کیت که درنگ اش کند خود را ز ذوق شوق تو زیر و زب کند سودا سے غیر را همه از سر بدر کند افسوس ز آنکه غیر تو فک در گز کند</p>	<p>هر گاه دوست در دل عاشق نظر کند در جان عاشقش نهد امر از خویش را هر آه آتشین که کند عاشق از درون رمزی اگر بکوه بگویند ز سر عشق عاشق کسی بود که ز سودای عشق تو بیدر و باشد آنکه در انیت در تو</p>	
	در خیال آنکه ز امر و قطب وین غیر از غم تو از همه قطع نظر کند	

چو طلوعی مرغ دل گو یا شکو خوردن منبر دارد کسی تا نگذرد از خود بکلی در ره معنی سراپا ساز و پا از سر بر آه کعبه پیش از صورت بگذرد معنی بدست آور اگر مردی سرزوی ز هستی تا کسی دارد از انان دور فنا می بجز معنی گردد از خود دم زن هرگز	که هر دم جانب کوی تو پرواز دگر دارد نمیگردد به خبر دار از تو تا خبر ندارد که کس صفتش نه بیند تا خبر از او سر دارد که دیدارش بر بند هر که چشم او بصر دارد نه بیند تا فغان خویش در معنی نظر دارد که خواصی کند آنکس که او ذوق گهر دارد
---	--

میان قطب و بین غیر از حدیث شتی می گزیند
چنین که ز دفتر دل حرف عشق او نه بردارد

صاحب دلان که روی دلارام دیده اند آسان نمیده اند جل حبیب خویش تا دست از وجود بکلی بسته اند داشته اند در دجوان خنجر خدایست پروانه دار سوخته اند جل بال خویش گشتن ز تنه بعد از تنه های یار خویش	از هر دو کون دست به بکلی کشیده اند جان داده اند و شربت پیش کشیده اند خود را به یار محمد محرم باید داده اند او را از ان زهر و جهان برگزیده اند و آنکه ببال او بسوزد او پریده اند زان رو همه بخت نیکو حمیده اند
---	--

بگذرد خویش قطب و بین آنز که عاشقان
از خود رسیده اند و بیار آرمیده اند

میان که قیمت خمره چون گهر باشد مجزر هر صدنی گوهری که نایاب باشد فنا می عشق ندارد و خبر هستی خویش	نه هر که بی بصر افتاد چون نظر باشد چه میکنی صدنی را که به گهر باشد فنا نباشد اگر از خودش خبر باشد
--	---

<p>دران زمان کہ دلبر کی سودجاست فرشتگان بہاد و نہند روی نیا کسی کہ از شرف بندگی یافت شرف</p>	<p>بہرچہ در نگرد یار در نظر باشد ومی کہ در نظرش یار جلوہ گر باشد بہر گنج کہ رود شاہ بحر و بر باشد</p>
<p>از خویش تا شود قطب دین کسے فانی بدانکہ از خطر مرگ در خطر باشد</p>	
<p>در ہر مقصدم جلیو آن نازمین بود چون دوستہ پرورہ بگمذرا جان خویش دو دن ہمہ رست معرفت او در دست ساکب وجود خویش بسوز شمع بہر شارب جان بکفت دست من برین شہما پرور آدم از در اشتیاق</p>	<p>انجا ہمیشہ روح من اندک بگین بود بہتر ز باد شاہی روی زمین بود آن را کہ روی دل بسو جو رعین بود در مجلسی کہ دوست بدر ہمیشہ بود یعنی کہ تحفہ من درویش دین بود آرے طریق عاشق صادقین بود</p>
<p>از سوز عشق سوخت دل جان قطب دین بہنگہ چگونہ آہ دلش آتشین بود</p>	
<p>گر از تیریم خود آن یار نازمین بد آید نزدیر پرورہ اگر دلبرم جمال نہاید نظر بقل منہ بیل ار کند بگوشتہ چشم ز لعلہ رخسار پر توئی کہوہ فست اساس جبار و جلالے بہ بنید از مردان و اگر حطب کند از بہر تحفہ جان کسے</p>	<p>ہزار عاشق دل خستہ از کین بد آید ز جان بندہ آواز آخرین بد آید ہزار مردہ صد سالہ از زمین بد آید ہزار لالہ بدل دافع آتشین بد آید شود قلندر و از تخت و زنگین بد آید اگرچہ خضر بود جان سستہ بد آید</p>

<p>کند چو کلک تضائش ز دین بکفر اشارت ز دین خویش جهان لحظه قطب بین بد آید</p>	
<p>صبا از کوی آن دلدار مشکین بار می آید و با دم چون نیامده میشود بوی خوش فبهر انسان جاندار از رنجست و ز بر صیال او انسان در خواب نگذارند مردان روم دید رود در گوشه روی خورشید از غیر بریند شنوده هر که خوانده رو بهر دیوار در آرد</p>	<p>که از انفاس او بوی خوش لدار می آید نمیش به ازان هر بار از سر بار می آید که آن سلطان جهان جهان جو خوار می آید که آن دلبر درون دید و بیدار می آید کسی کو از وصال یار برخوردار می آید بر بین با گلش سپان از بر در دیوار می آید</p>
<p>مترس از تیر دشمن قطب بین گر برست باز که هر جا گنج باشد بر سر آن ماری آید</p>	
<p>یارب آن لب جانی ز کجای می آید دلربانیت که بسیار بوده و با بر دایمی خواجہ در بند عزت نشین ز ابدار و بغراغت بنشین غلوت ز بهر در زیدن و نقی می مسخر کردن زنگ بردار ز آئینه که آن جان جهان</p>	<p>که از انفاسش بوی وفا می آید حالیا تیر بقصد دل مای می آید کمان دلا رام محبت گه مای می آید زانکه بر سینہ تاثیر بلامی آید زین تعصب بخدا بوی ریای می آید بماشای دل اهل صفای می آید</p>
<p>قطب بین بر سر کوش ز جفا با می قیاب دل منہ زانکه مقبره خدای می آید</p>	
<p>دش آرد این صبا بوی مگو آن هر چه بود</p>	<p>کز نمیش صد گره از سینہ جانم کشود</p>

از سر زلفین چنان بر گویند گویا نکستی آتش دمی زنی و سوختی جان مرا من بچشم کشار و یار آمد در میان جان شیرین میدهم بحسب خدا پاروگر ز بادامی زده نوخیز باد و دندان بشمار	کاش خنجرین دیوانه ام کرد مرا زین بود همچو آتش گشتم و آتش نه در ملک وجود در مشام جاریه گمان بوی از این گار بود بر سر بالین بیاد روی خود بجای زود تو برو تقصیری گزین نمی اندیشک حسود
--	--

قطب الدین
بیر که نایب دلی زنگ بستگی باز زد

صدا جلی از نظری سوزی کند نخاک پیش ها که در دیده بگشند از زخمی که به بیند جان بست خوشتر آن که قبله جانش بگشند عاشق که بوی او شود بر دست عاشق نباشد که کند پیر من قبا	مس و جو با ز نظر لبها کند بر آستان لب دلی بر که بگشند فتوی میسر که نازش قضا کند و اندر ناله خویش بدو افتد کند دانی تو روی او که به بیند چاکند باید ز شوق پیر من جان قبا کند
--	--

دانی که گیت زنده جاریه قطب جزیه
آنکس که خویش را بخدا آشنای کند

کسی که ز اسرار و دجانی دیده تر باشد ببیند چرخ از دور گشتی بینه و جی از باد بر می سجاده بغرض و برکت هیچ را اندیش نباشد غریب و ملت بغیر از عشق مستان	به از طاعات بیدار و کربی آه سحر باشد کسی که روی او بیند در استیمنی و کرب باشد برین راه در روش میر و حد غم مختصر باشد صدیق و وعده افسرده در بخا و در سر باشد
---	--

مجموعی ز راه خود به من مقام منزل شوق	که منتر گاه آن رندان سوز از سحر و بر باشد
نشان بی نشانی را اگر خوابی را اید از بس	که گویا لی خمشست و دوقوش بنجر باشد
درین دست پای من خون جگر منخور	که قوت عاشقان کوی و خون جگر باشد

حدیث قطب من اگر کسی کی پی تواند برد	
کسی پی نتواند نیست که حق بهره برد	

آن ماه تامل آرا که بر آسمان بر آید	نورش چراقداست که ملک جان بر آید
بر خاک عاشق اوز و پرتوی گرفتار	یابد حیات خضری باقی بان بر آید
از زیر برده یارم گردی خود نماید	سرگشته آه و افغان از در دمان بر آید
یابد برهی بگویش گشتا به فیت کشور	گرد و گدای کوشش از خانمان بر آید
گمزه ابدان خود به من و پرتوی بیند	آه و خروش افغان از عاشقان بر آید
دیدار نماید بیکه بخلق و عالم	جان عزیز بیک از کس و جان بر آید

از قطب من گر آن یار جان عزیز خدایا	
نی فکر و بی تامل فی الحال زمان بر آید	

دمی که آتش غمش ز جان عالم میزد	بنور جانی و جانم ز غمش دم میزد
دمی که غرقه دریای او بهم آدم	هنوز خیمه صبر منتری عدم میزد
زیر پرده نهان بود سر غمش هنوز	که جان بخت جلدان دم از قدم میزد
در آن زمان که من او بهم بهیم اینجا	زبان جان دم تو حیل دم بهم میزد
بنور یک سخن از حوت شوق زرد و جان	که دست غیب بنام من این قلم میزد
عشرت کلب من جان در آن کائنات	بروی خود ز حسد دست از عالم میزد

	<p>نبود محرم جان کسی که قطب الدین جدا از خود دم توحید در جرم میزد</p>	
<p>زین نزال میوفا سر زوی به فنا ناید بیار تا گشت زرد روی دور ناید چون کس خدا غر ز جدا از خدا ناید گشتند چه ایسی سر و کس تیغ بر ناید باشد گواه حق که جدا کس گوا ناید تیر دمای گوشه نشینان خطا ناید</p>		<p>چون هیچ آفریده جهان را بقا ناید بیچاره در عشق خدا شو که هیچ کس باشد عددی مرد خدا دشمن خدا منکب با شکر کز تن دشمن بتغ نشان ایل نفاق شارحی و یم سیاست خود در نشان تیر و عاشان کین که کسر</p>
	<p>ای قطب من تو خاک درستان حق در دیده کش که کس به ازان تو نماند</p>	
<p>نهال ختمت با محبت باره آرد مرا از زخم بوم باره ستغفاری آرد زبان را در عشق یار در گفتاری آرد چه بنو محبت کرد یار در شهواری آرد که در دام را چنان بر ناله طاری آرد که او ذاب نرد غم جیره آرد</p>		<p>بل چون در عشق ترویه دیدار می آرد تنه کو میزند بر زار و در بهر غمار بخود که سر عشق یا بنور افش میارم رموز عشق جان را ز زبان جانم اگر گوید چو طبل نواز را می کند عاشق کمر و پیش بجان گشتم تلامع مانند که جویش بخویش</p>
	<p>مرحبه قطب من زانکه در مشکو دره محض که قهرش منکران را بر سر انکار می آرد</p>	
<p>خامنه نطاعت سحر با میگرد</p>		<p>دل را بی که نظر در همه اشیا میکند</p>

<p>بسیگان بال و پر جلوه ملک غیب از تر و خشک عالم اثری کی میماند آن نگار از فلک آینه میبایست چو ز آینه می دید در پی رخ خوش حیران اما ز قدر رخ و صورتش نقش کنی</p>	<p>گر بر ایشان عهد یک راه تحکم میکرد آتش عشقش اگر جای بهر جا میکرد چون خورشید در آینه تا شام بکشد که چرا و عده دیدار بفرود میکرد خوشی که آینه نشان در و دیوار میکرد</p>
--	---

قطب دین به سوز عالم بگل بست نهان

گر بستی جگر صدمه جام خود از ما بیاورد

<p>جانان ز زیر پرده رخ خورشید گون پرید نیمه آینه نظری سوی من کنی مردار میزدن بجان چو کوا و فر کس با آفتاب رخ خوب تواند بدر آید سوی تو در غمان سحرگاه نهانی است را سحر بافتد کجای یک</p>	<p>کز فرقت وصال تر به تمییز رسید خوش آنکه در دوش سرباز حسن نهان هر کس ز غنیمت فرشت نشد شمشیر بمید جمال خوب تو هرگز خود را مبد آدم بیار ایستاد خود سوی تو پرید عشق است به نگاه و حال مرا طمید</p>
---	--

آه که ما سقیمت به شوق بهر دست

آه قطب دین به پی تو خورشید را ندید

<p>نزد اهل خنسان ناقص و سوا باشد نماند آنکس که دلش روشن بینا باشد سایه زلف خدای همه اشیا باشد واحد و فرد خدائیت که کنیا باشد</p>	<p>نماند آنکه چو آینه در آینه باشد نماند آنکه چو آینه در آینه باشد نماند آنکه چو آینه در آینه باشد نماند آنکه چو آینه در آینه باشد</p>
--	--

عاقل از ہر سخنے بہرہ و خطے دارد عاشقان را بہرہ عشق دلیلی باشد	جاہل از ہر سخنے بہرہ غوغا باشد ز آنکہ افشای وی از عالم بالا باشد
ہر کسے رو بہ روی دارد و پختہ طلبید قطب بین در طلبش برورد ہما باشد	
روزی کہ دوست شستہ جانم گرفتہ بود میخواست تا بہ طاقت دیدارش آوم از ہر آنکہ فاش نسازم رموز عشق میخواست چشم غمیز نہ بیند جمال او محرّم نبود عقل و خرد در حرّم وصل روزی کہ یار بار امانت ہی سپرد	عاشق بدم بہمت انغم گرفتہ بود در جان شستہ بود و عنانم گرفتہ بود جان را سرور داد و ز بانم گرفتہ بود سرتا قدم چو روح روانم گرفتہ بود بیخوش و مست و در اندازم گرفتہ بود کس را امین ندید از انغم گرفتہ بود
گفتا کہ کیستی تو بگو قطب بین من گفتم کہ بندہ ات بہانم گرفتہ بود	
روزی کہ روح نفس خاک کو نمود روزی کہ سر عشق میبگفت می شنید آنجا کہ عکس یار در آئینہ می نمود زان می کہ مستی آورد و عقل را برد روزی کہ دید دیدہ جان کو یازدوش برنگے کہ بوی معنی گیرنگے آورد	اور بغیر یار کسے رو برد نمود یک شمعہ در دو کون این گفتگو نمود چندین حجب بستہ ہستی ز تو نمود اور ابھیچ چیز و گدازس و نحو نمود ز نگار بستیت سرور و برد نمود جز بوی ہیچ چیز از رنگ و بو نمود
روح تو بود طالب دیدار قطب بین	

<p>تق را چو حد و سر بر آن گفتگو نبود</p>			
<p>عرق که بر رخ آن ماه روی ساقه بود بقدر یار من ای سر و کمره تقلید دل به ماه و نشان آن غمشور مال آب چشمه حیاتش احتیاجی نیست عنان محبت من میکشد بدر که او</p>	<p>چو برگ گل که بروش بنمی فتاده بود ز پاشین اگر ت این هوای دانه بود که یار من ز همه هویشان زیاده بود بهر که روی سبک درش فتاده بود که در بروی اسیران او کشاده بود</p>	<p>مجوی عقل و خردنا صحرای قطب الیه و می که دلش اندر نظر ستاده بود</p>	
<p>هر که خط نیستی در خود کشید زنده جاوید میدانی که کیت کیس میدانی تو گویایی خوش هر که خواهد در این میدان شود گنج مقصود از همی خواهد کس بی حجب بنید جمال یار خویش</p>	<p>بیکمان دیدار یار خویش دید آنکه اندر راه جانان شد شهید هر که دارد با غمش گفت و شنید سیر زان بیایدش جانی جدید نیستی آمد در آن را کلیه پرده پسند از خود بر کس درید</p>	<p>قطب دین گروصل دلبر بایدت رو تو نپسند شود که او گردد پدید</p>	
<p>باز خانم آرزوی وصل جانان میکند مهرتی گویند بی اندر نفس را هم داشت ناصحاب مده ز آه و فغان میکنند</p>	<p>نماند بود و چو خویش ویران میکند سوی زبم وصل دلبر باز طبران میکند توجه دانی اسخه درو عشق با جان میکند</p>		

ہر کراہوی از ان جانان سید در شام از خودت بیرون قدم زن تا روی آراہد نیز شب بخیز و عرض حال خود کن پیش دوست	بر سر کوشش قحان چون غنایلیان میکنند بخیودی این راہ را بر مرد آسان میکنند در دل شب خود علاج درو مند ان میکنند
--	--

قطب بین ذکر حبیبش میگوید در شب
ز آنکہ ذکرش ساکنان از اہل عرفان میکنند

باز جانم دم ز عشق دلہا بے مینزند می ز جام وحدت ساقی باقی میخورد گشتہ فارغ از خود و از غیر خود دیوانہ وار باش حاضر ساکنان نارتین در ہر بحر رو گدای در گہ او شو کہ از روئے کرم دزد گم در مغاسی آن کوی کنز و ارشلی	غیمہ در کوی حبیب جانقرائے مینزند زان سبب از بنو دیما ہو و ہائے مینزند دم ز بزم وصل یا آشنائے مینزند بر سر خوان وصال خود صلائے مینزند سکہ دولت بنام ہر گدائے مینزند بر سر تخت سلیمان پشت پائے مینزند
--	--

قطب بین در بست جوی گوینا ہر شب
در میان لجنہ غم دست و پائے مینزند

آتش عشقش دایم شعلہ دہان مینزند عاشقان ارجہی بہتر ز در عشق نیست در بیابان و نہال شست او ز بخیودی ہر کہ روزی بر توی از روی جانان دیدہ است	ہمچنان عاشق دم از دیدار جانان مینزند مدحی باشد ہر آنکو دم زوربان مینزند پای خود را بر سر خار مغیلان مینزند طعنہ امروہ بر بخورشید تابان مینزند
--	--

قطب بین رائیت چو کدی عشق یاد
دستان عشق دہر را بدستان مینزند

چو از کلاک تضاع خط غم و محنت فرو ریزد بقتل خویش دل نهاده ام در کوی آن دلبر ز مستی بر سر کوبش مکن عجبیم که آن ساقی خدایابی نیازم کن ز غیر خویش نیستیم مشو مغرور بر هر رنگی که بینی در ره جانان	بعالم هر کجا اهل دله بیند برو ریزد که خون هر که از تیغش فرو ریزد نگو ریزد بکلامم زبان از چشم وحدت یک سو ریزد که آب روی من پیش کسان چون آبجو ریزد که رنگ روی عشاق در پیش این رنگ بوریزد
---	--

زبان بر بند قطب الدین امر از خداوندی
که خون عاشقان در کوی او زین گفتگو ریزد

در دوست دردم که بد زبان میرسد یعقوب وار دیده بر من نشیند بر خاک آستانش فروز چشم تر خواهم ز بجزیر یار کنم چاک پرین بجدر پریا طائر و درم کوبی دست	ر همیت پیش من که بیایان نمیرسد فرز صر قاصدی سو کنعان نمیرسد کآبی به آب دیده گریان نمیرسد از ضعف دست من بگریان نمیرسد آما بوصل دوست بطیران نمیرسد
---	--

ای قطب من تو پیشتر از مرگ خود میر
کس پیش یار خویش چو با جان نمیرسد

خوش بود حال کسی کان چو یار می ارد نه کند از غم دوران سر مو اندیشه گر بیسی سال بماند ز سر دور محبت بروای خواجه که جانبار نه در عشق	مخور دغم که مثال تو کار می دارد هر که چون سایه لطیف تو حصاری ارد هر که خمیر از غم اندوه تو کاری دارد آن پری بر سر کوبش ز تو عاری دارد
--	--

سخت پر دانه صفت قطب من از آن عشق

چون نسوزد که چو قوطره نگاری دارد	
پایان راه مابقیقت خدا بود می‌دان که راه مابعد از جد بود عالم بر از صدای میامی می‌بود چون دیده بر جمال دلارام نه بود مارا مگونی مرده که از وی بقا بود یارب دیگر ز گردش دوران که بود	ز آن رو که راه ماسر کوئی فنا بود حاجی ره حج از رود ماره خدا امر ز کوس عشق چو بر نام بازند شرم آید ز گشت گلستان الا زرا مارا چو بدست کشته بشمش عشق کرد امر ز رد و لبتی که عشقش میسر است
هر کس چو قطبین گذرد از وجود عشق از راه بخودی بخدا آشنا بود	
گل شکفت و چین و باغ منور دارد هیچ بوی به از آن نیست که دلبر دارد کیست که بهتر ازین با دمی در رهبر دارد همچو من عاشق دل سوخته کمتر دارد هر سر از سلطنت عشق در می‌افسر دارد چه ستمماست که این چرخ سنگر دارد	نوبهار آمد و افاق معطر دارد بویهای شبنوم از همه اطراف جهان جذب عشق هر ابر سر کوشش آورد هست بسیار در آن کوی اگر عاشق لیک عاشقان سر کور آتد مخوان مفلس کوی دور افتاده ام از گردش ایام از وی
قطبین تاشده خاک دینی عشق ننگ از ملک سلیمان و سکندر دارد	
وز روی خویش پرده شرم و حیا کشید وز تیغ عشق بر دل باز خما کشید	دلبر رسید و هستی ما را زما کشید نبود روی خویش و ز ما برده محفل و بهوش

یارب چه نظری که ز روی تو بر تو سے	ہر کس کہ دید رخت بکوی فنا کشید
یک قطره از شراب وصال تو بر کہ نور	سرت وار بین کہ چنان بغزنا کشید
بر خاک آستان تو بر کس کہ رونما و	کحل بجز رخاک تو در دیدہ پاکشید
ہر کس کہ دید وصل تو در خلوت دلش	قانع شد و ز ہر دو جهان پائی واکشید

چون دید قطب دین کہ حجاب تو خویش بود	
از ہستی وجود خودش دست پاکشید	

بریا چو دوست آید و تیغ خنہ از بند	از عشق خویش آتش در جان مازند
صاحب دلی کہ کشتہ شمشیر عشق گشت	می دان یقین کہ خمیہ بملک بقا زند
کہ و بیان صدر ہمارند در عشق	جبریل کے بدرگہ مولا لوا زند
ہر یک ملائکہ بمقام خود اند بند	آدم قدم ز روی شرف برہوا زند
آہ درون عاشق از انست کارگر	کز نور عشق ملک وجودش جلا زند
ز اہد ہر کہ در دل تو در عشق نیست	عاشق کسی است کہ بجان پشت پا زند
قابل کسی بود کہ بملک وجود خویش	سہراے سرکشان بدم تیغ لازند

پنهان شد از وجود خودش قطب دین کام	
کو عاشقہ کہ خمیہ بہ پہلو سے مازند	

ہر کہ آرا از روی دیدن یاری بود	باید آرا داد اما چہ گہ بار سے بود
عاشق نہادق نہ باشد بلکہ باشد مدعی	غیر فکر دلبہر خود ہر کہ را کار سے بود
رانندہ ہچون گیسو ہر چند زین و بانڈی	از مکس کتر دین رہ کترین عار سے بود
پای خود را واکش از کوشش از جور قیاس	نیک نگہ کہ گنجیت ہمار سے بود

بر سر کوی حبیب خود ترس از بیم غیر چون بود ز نار باطن خود پسندی بگیان	لیست عاشق هر که اورا بیم را بخیر می بود زیر خرقه زاهدان را طر ف ز ناری بود
---	---

قطب بین گر عاشقی کونا نامی ار تو عاشق آن باشد که آنرا ناله زاری بود
--

آنما که دمام بجایش نگرانند آن قوم رجوعیت باطن همه فردا صیقل زده اند آینه روشن خود را آن یار گرانمایه که در پرده نازست آنما که فنا گشته اند از خود بهامی جمعی که ندیدند رخ او ز کثافت	آن با خبران جمله ز خود بیخبرانند از خویش نهان گشته و در وی نگرانند کی تیره و تاریک مثال دیگرانند آن قوم دمام بجای پرده درانند در راه حقیقت همه صاحب نظرانند حیوان صفتانند و عجب بی بصیرانند
---	--

ای قطب بین از پرده پندار برون آ زبان رو که درین پرده همه بیخبرانند

آن جا اهل که غیبت درویش میکند انکار اهل فقر مکن زانکه مصطفی آئینه تو هر که نمیدیش چشم خویش بر کس که جنگ کرد و نفس ضیعت خویش انکار اهل دل مکن ایدوست گفتت دارد خدا چو جاے بخود تسرای دل	در پیش آینه صفت خویش میکند از روی صدق فخر بدرویش میکند بنیائیش از آنکه بود بیش میکند خود را اگر چه پس بود او پیش میکند چون نقی اهل دل همه بد کیش میکند ایواسے بر کسی که دلی ریش میکند
---	--

ای قطب بین مثال زانند که در قریب

<p>دائم خدای فکر بدانیش میکند</p>	
<p>جماعتی که رخ یار در لطف دارند نمان شده همه در بحر عشق سرتاپا زمین محبت خود رفته اند تا بروست نشسته بر سر آن کوی لا و بلی و آ اگر چه بر سر آن کوی صاحب قیامند</p>	<p>بغیر دیده سر دیده و گم دارند تمام عشق شده کی ز خود خبر دارند ز نخل محبت خود دم بدم شمر دارند ز بهر ترغش سینه را سپر دارند ولیکن از خطر بعد دیده تر دارند</p>
<p>سبک روان بیابان عشق قطب الدین چنان روند که گوئی تمام بردارند</p>	
<p>تا چند سالکان سخن عاشقان کنند فانی شوند جلد ز بود وجود خویش محموم نمیشوند بجلوت سراے یار دیفتش ابد زبان نتوانند شرح دوا طالبان جلوه خوبان عالمیم مارا خلیده خار غم گلرخان بدل</p>	<p>کاری که کرده اند عزیزان همان کنند بیخوش خویش را سو جانان دان کنند خود را ز خود مگر تباهی نمان کنند بر تن اگر چه بر سر موی زبان کنند با حدیث جلوه خوبان بیان کنند با گلرخان حکایت این ناتوان کنند</p>
<p>گوید حدیث عشق تبان قطب الدین باشد که طالبان بخش داستان کنند</p>	
<p>کو طالبی که نام ترا در دجان کند طالب کسی بود که درین کوی هزاران گر طالبی که مهر رضاے تو ساعته</p>	<p>دل را برای تیر غم تو نشان کند در جستجوی وصل تو ایثار جان کند ترک نشست و خاست خلوت جهان کند</p>

<p>قطب بین آتش جانسوز تو نگہ کر کہ چنان سوخت پروانه صفت تا تہ واصل باشد</p>	
<p>روزی کہ یار از من بیدل جدا رود آنکس کہ روی یار ندیده بجز خوش ہر تیرہ دل نہ لائق آن یار از زمین است ہر تبول را نہ سدا ت شامی غافل مباش کیفی از ذکر یار خوش در راہ دوست در دو جہا باید کشید</p>	<p>دانی کہ بر دل من مسکین چہا رود باید کہ سر سبزہ صدق و صفا رود لائق کسی بود کہ نہستی سوار رود عاشق کسے بود کہ درین رد فنا رود میگوی ذکر او کہ ترا ندیدہ دارود بی درد کس ندید کہ او را شفا رود</p>
<p>گوید رقیب قطب بین از کوی او برو عاشق ز کوی دلبر جانی کجا رود</p>	
<p>اسیر عشق تہاں را بغم چہ کار بود نہ خواہم فکر و خیال بربد نہ کی و خیالات او کی باشند نہ رخ و دراستہ از جہاں باشد نہ ست عشق اگر یار یوفانہ نہ نو شوق شیدا می آن نگاری بہ</p>	<p>چرا کہ سود و زیانش خیال یار بود خیال او ہمہ دیدار آن نگار بود کجا چو مردم دیگر دلش ہزار بود ز گری می عشق بقرار بود و فامی ماہ شان را کی اعتبار بود کہ خوب زشت جہاں ابد و مدار بود</p>
<p>بکوی عشق دل قطب بین ز غم رستہ ولی ز سوز غم عشق او ننگا رہود</p>	
<p>یہ زمان حال بردہ جہاں استین زنند</p>	<p>اتجا فرشتگان سرخوردہ بر زمین زنند</p>

آنید بیگمان همه که بویان عرش در دل چو یار جلوہ کند جلکہ کائنات خوش گفت بایزید کہ در جہاد مست منکہ مباش حال دل اہل شوق را زادہ بماند در گرد از ہستی وجود	در مجلس سماع ہمہ آفرین زنند بر خاک آستان سرفروش جبین زنند دانم کہ مہوفیان نفس از رستین زنند میداش بہرہ کہ نفس تشین زنند عشق کوں حلت مک یسین زنند
---	--

چون این طریق خاص سلسلہ بنظمیست

عشاق چنگ در روش قطب دین بانند

خیال عشق تو فارغ ازین دانم کرد کداخت آتش عشق تو آنچنان تن را خیال داشت غمت تا مرا کشد آخر بہ بین کہ سوز غم عشق تہ چہ کہ مہین زمن را بوجہ غمت بیکل و نہ بجمعون کرد نشستہ رہی پس را بوی غم سبب بود	فرغ رو تیرہ ارستہ از بہانم کرد کہ ہر چہ ہوی ہسین تو تا تو انم کرد ارادہ کہ شد بہ او بخت ماند کرد ز خورشید غائب بر سوار زین آہنم کرد میان حق و عیب و تانم کرد نرمی روی تو ناگاہ شد ما نم کرد
---	--

پیشہ بہ تہنویں تو بہن قطب دین

چنانکہ از غم وحدت بہو کشا نہ کرد

فتادہ ام جدا نہیہ روز یار بود ولہر چہ ہمہ بہ ہر پیرا نہ می کنند بی روی یار یہ سوز ہم چہ شد من پایی بند غمت دلدار روزت	کے جہا کہم ز غم کلاہ از خود ز سوار و کو کہ نہیہ شہر کار خود و دیگر شہر و تہرہ را نہ کرد نہ منہر کم بسو شہر یہ خود
--	--

پیدا بدین بهانه کنم احتساب بخود	خدمت کنم بجان بسبب کوی آن نگار
تا چند قطب بین غم نهان خویش و گم نهان مدار و در خود از عکاس خود	
یقین دانم که با دلدار جانی آشنا گردد بر در و محنت و بیدار و دوران مبتلا گردد ز وصل و لب جانی همه دروش و دوا گردد که با او هر که صحبت شود و دراز خند اگرد که من قلب تو از یک نظر شان کمیا گردد یقین دانم که اندر دین و دنیا باو شاگرد	ز بهشتی وجود خویش هر کس گرفتار گردد کسی کو نیت عاشق بر جمال ماه رخسار کسی کو در دل شب بر دوش ناله صدرا گردد مرد بر در گم و دنیا پرست و دین جیل بیار و بر در و دین حق نه از سر خلاص کسی کو نیت پیوسته میکند از جان
کسی چون قطب بین با دلبر خود نس که گیرد مگر در راه معنی از وجود خود جدا گردد	
فر خود رقیب روی سیه را جدا نکرد کس بی رقیب به نام و دلدار با نکرد کافرخ فلک به چرخ و ستر شان جدا نکرد کافرخ روی ز رو دالم گریه با نکرد ز الیه پیروز هر که با کس وفا نکرد	دلدار رفت و خسته و لا نرا و انکار گفتم که غم برین بنمود همیش که هرگز دوبار مدام و مایل نبرد از خرمی و ذوق کسی خنده میکند دل در جهان میند که به عهد و پیوست
ای قطب بین بغیرند دل بکس مده نور شمال آنکه رشته دل زو جدا نکرد	
معنی بهتر از سلطانی روی زمین باشد	کسی کو یک لاله با دایره نور تابشین باشد

زمین و آسمان بنود و جہاں بی آن لکس مباشل اندر پے آزار عشاق بر کوش ہمہ کس در غم دنیا و دین خود بود لیکن بروز از خوشی تن گذر اگر دیدار میخواست بر کوش کشتی عالم دل باش گرمی	کہ از تعلیم مردمی گرد او را بر جبین باشد کہ ایشان را دل شب ناله های تشن باشد مرا بر عشق آن لب زدن با و ز دین باشد کہ شکر طرہ بر و ان کوی دہر انجمن باشد کہ اندر عالم صلح ہزار بار شہر چہن باشد
---	--

بناشد قطب دین از روی غم زین منی
کہ اندر دین و دنیا ہدم دل تقسیم باشد

و ہمہ ام از درد غم از دیدم خون می رود بسکہ انگارست دل ز تیغ تیز عشق یار اگر کشد آن یا گاہی زنده می سازد مرا از بار عالم بد اندر میشود ز تار بند	دارم اندر دل چنان دردی کہ افزون می رود از مرہ سیلاب شہم مجموعہ می رود زیر جہبہ سرنخہ ام حال دگرگون می رود مخصل اربا باشند مجموعہ می رود
--	--

بسکہ قطب الدین ز درد عشق ناله می سر
آہ درد آلود او بالایی گردون می رود

مرتا از وصال دلبر خود یاد می آید بسعی خود قبول طبع آن دلبر کسے نبود بروای شہرستان از خجالت پشت خود زخم بیای عاشق و دلشاد و نشین بر کوش چو چندی بر سر کوش نشیند باز میگردد کسی چون پرتوی از روی آن کہ اردیابد	دل خون میشود ز بجز در فریادی آید قبول طبع آن دلدار مادر زادی آید کہ آن دلدار سن با قد چون شہزادی آید کہ آن کشد رکنای دلبر با دمی آید گس چون بر سر کوش رسد فدا می آید فرشتہ ہر درش بہر مبارکباد می آید
---	--

حدیث عشق ہر کس بشنود و ارستہ میگردد بگو ای قطب بن کس از و دشا دمی آید	
در دم ای ہنفسان دار و می دہمان مکنید خوب رویان ہمہ بنیند پریشان فی من ہمہ چون بے بصر اند یقین میدانم عالمان چون درق عشق نکر و نذر زابدان و صفت خش را بخلط چند مکنید	ہر چہ گویم بخبر داغیم خدا آن مکنید زلف خود بستہ گذارید پریشان مکنید وصف و تعریف مدوہم درخشان مکنید پیش مجنون خضکان ترک و بتان مکنید چون ندیدید جمالش صفت آن مکنید
قطب بن خوش سخنی گفت کی مست نرا عاقلان نفی می و مشرب رندان مکنید	
تا رومی تو ائمہ صاحب نظران شد تا گشت گل رومی تو از پرودہ پدیدار تا بیغ بخو نریزی عشاق کشیدی ہر گوشہ کہ باری از ملائک نہ کشیدند آہنا کہ خبر از غم عشق تو نہ دارند محرم نبود گوش کر از نغمہ داود	ہر کس نظری دشت برویت نگران شد بلبل صفت عاشق بخت جامہ بان شد از کوی تو ہر روز شہیدی گذران شد منصور و رش کشہ آن بار گران شد دیدار تو کے لائق آن بیخبران شد کی گوہر اسرار تو در گوش کران شد
فی قطب بن امروزشده عاشق روی کز زانل برخ خوبت نگران شد	
ہر کہ از تیر غم عشق گرفتار آمد بہر ای ملائک از خویش نہان کہ یقین	در حریم حرمش واقف اسرار آمد لشکر عشق درین باد یہ خود بخوار آمد

<p>بحقیقت همه جا کرده ظهور آن دلبر هر که در راه طلب فانی مطلق گردید عاشقی غیت که فارغ بود اندر ریش</p>	<p>ز انجست عاشق رنخته چو پکار آمد بیگمان پروگی پرده اسرار آمد در در عاشق سحیپاره طلبکار آمد</p>
	<p>قطب دین گشت نمان چونکه در آمد لعل ز آنکه پیش رخ دلبر ز خودش عار آمد</p>
<p>لذت عشق هر آن بی ستر بانی که کشید دید دل برنج یار هر آنکس که کشاد چون نیامد ملک تاب وصالش بشک</p>	<p>پای از هر دو جهان بر سر آن کوی کشید بخود از ذوق خوش جامه جانرا بدرید آدم خاک صفت بار امانت به کشید ای خوشا عاشق صادق که ز هستی برید</p>
	<p>قطب دین کیست درین آه بگوید بخت هر که تخم غم او در دل ویران کشید</p>
<p>بر سر کوی محبت هر که ماور می کند خانه دل پاک کن از زنگ حصیان زدود گوید از معشوق خود را روی خود خوانم نمود پیشۀ عاشق نباشد صبر و آرام و قرار عشق و رسوائی بهم چون شکر و شیر آرد کیمیای عشق بر هر تن قلبی گردد</p>	<p>عاقبت بر روی جانان بدوش می کند ز آنکه دلبر در دل پاکیزه ماور می کند هست عاشق هر که او هر روز فرزند می کند عاشق اندر عشق خود را زود رسوا می کند در دل عاشق طاعت کی خودی می کند چون ز پاکش خلاص از تیر گدایا می کند</p>
	<p>ز آنش عشقش سوزی قطب دین سحر تابا سوز عشقت کاوی را فرود کنیا می کند</p>

آتش عشق از دلم سر میزند جذبہ عشقش در اقلیم وجود تا غم عشقش سپاہ قلب است در ہوا ی کبوتر دیدار یار ہر کہ ادگر دگدای کوئی عشق ہر کہ آری دہر جانی نواخت	شعلہ از نہ چرخ برتر میزند آتش اندر خشک دتر در میزند ہمہم بر قلب قیس سر میزند در نفس مرغ دلم پر میزند طعنہ بر ملک سکندر میزند دولتش انگشت ہر در میزند
--	---

پرتوی تا دید قطب الدین ز درت
طعنہ بر خورشید خاور میزند

نقش رویت ز دلم صورت انجیا کشید ز نگینش سجدا باشد و ماند جاوید ہمچو تیران بجهان آمدہ و چو آن رفت پای بر سر کہ مگوی تو فرو رفت گل	کز بدونیک دو عالم سر مویت پدید ہر کہ انجیر خوشخوار تو انس ساخت شہید ہر کہ از سوسنہ عشق تو از خود زہر رسید ماند آنجا و دگر از دو جهان پای کشید
--	--

قطب دین را چون نظر بر گل ویت افتاد
شادمان گشت و چو گل ملک جویش خندید

دیدہ ہر کس کہ روزی بر جلال او افتاد ہر چہ باشد و سرش از دین زور دنیا تمام پرتوی روزی از آن لبر کسی کو دیدہ است یار با آن دلبر کہ می ریزد و ماد م خون با پیشہ دلدار جانان چون بود و دم کشی	کی رود ہرگز نشاط چہرہ خولش زیاد میرود و بر یاد زلفین پریشان نش باد از جلال دیگرے ہرگز دل او کی کشاد در چنین عاشق کشی اورا کہ باشد و ستاد عاشق بیچارہ کے بھولی بر خود نہاد
---	---

<p>برامیدانکہ رفوی یا رخوایداد داد</p>	<p>نیاشد جور و جفای محنت آیام را</p>
<p>باخیال یار دارد گفتگو با قطب مین لیک چون بروی فتنہ چشمش رویا برآید</p>	
<p>کزمرہ اندر یار روز خویش بخیزند لباس ز ابد خود بین بنیم جو بخند کہ خود با عالم معنی سنون بجزو برند کہ در لباس مشربلی بکویا دوست بند بجستہ جوئی لارام خویش در بند</p>	<p>مجزو ان اقیقت جماعتی و گردند در این مقام کہ شوند غرقہ ز آب برو چشم حارت مبین توانشانرا غزیر برو بہان آجا عند نقصین بجو حقیقتہ و دوشخ چشمشان شد</p>
<p>برو گدای سرکوی اجتماعت با شرم تو قطب مین کہ شہانرا بد بر تاج برند</p>	
<p>بر سر از خسروی فقر کلا ہے دارد ہر کہ او همچو توی پشت پناہی دارد ای خوشا دیدہ کہ سوی تو نگاہی دارد خوش گدایت کہ او همچو تو شاہی دارد عاشق روی تو ہر گوشہ گواہی دارد ای خوش آنکس کہ چنین قلب سپاہی دارد بی جمال تو عجب روز سیاہی دارد</p>	<p>ہر کہ در باو یہ شوق تو را ہے دارد پشت او را تواند کہ نہد کس زمین خافند اندر تو تیرہ دلان عالم سرور ملک جہانت گدای در تو آمدہ گنج غم و درد گواہ عاشق محنت و درد غم عشق سپاہ دل بہت ہر کہ را پر تو رخسار تو برو نہفت او</p>
<p>قطب مین از گنہ کردہ ناگردہ خویش خنو و غم کہ مثال تو آئدہ دارد</p>	

مژده ایدل که صبا فرود دلد آرد شام میانی بر آید غم سحران گشت خوشت دایره کند صورت خود و خود شود عشق و عشوق کند خود را در اندام بر تو او بر دل غافل نقاد جای که در دنیا گشت قرار از ما بر	از حریم حرمش و عذر دیدار مرحی به دل خسته و افکار آورد آدمی را ز کف خاک پدید آورد عاشقان را بهانه همه در کار آورد منکران را خود از اندوز کار آورد عاشقان را همه زان جود با قرار آورد
---	--

قطب بین هر چه کند یار کند عشق سب
هر که دم زد دم او محنت و غم بار آورد

گدایان عشق از جهان رسته اند اسیران زلف پریشان یار چنان محو خسار یار خود اند ندارند غیر از غم عشق کار فسر و غم رخ یار تا دیده اند فرو رفته اند انجمنان شهر	بمعنی همه زان من جان رسته اند ز جمیع این و آن رسته اند که از خویش و کون و مکان رسته اند ز فردوس و حور و جهان رسته اند بدان زنده اند و ز جان رسته اند تو گوئی که خود از میان رسته اند
--	---

ز شعر خوش و دلکش قطب بین
اسیران عشق از جهان رسته اند

ای سحران غافل از یار چه لرزید بر میگردد از رخ خود پرده و لیکن در پرده عیان باشد و بی پرده نه است	بهر رخ خود داده صلا یار بسیار از بهر تماشای وی از خویش بر آید بیند اگر زنگار ائینه زد آید
--	---

از جانب معشوق حجابی نبود لیک بنمید رخ یار گرانمایه چو مردان عهد ازل یار سازید فراموش	هر جا که حجابی بود آن جمله ستا مید از خواب گران جمله اگر دیده نشاید غافل منشینید اگر اهل وفا مید
دارسته شوید از خود در ملک و در عالم چون قطب دین گز طالب دیدار خدا	
پیش کسی که عاشق اهل نظر بود نشفت هر چه بست بنیاد آخرت ایام بعد را نبود انقید خطر در گداز هر آنکه فتنه زمین چه باک دوری مجوز یار خود از مرد شامی ایوای هر که دور بود از وصال یا	هر چه غیر عشق بود دور و سر بود دانند کسی که دلبرش اندر نظر بود هر کس که بیشتر خورش بیشتر بود از زیر چرخ هر که فتنه صعب تر بود هر کس که دور باشد از لعل لبی بصر بود چون خاک راه باشد خاکش بصر بود
با خویش قطب دین از نئی لاف شامی عاشق کسی بود که ز خود خجسته بود	
هر که را بر سر کوی تو مقامش باشد هر که او بے تو بر آرد نفی در عالم بادشاه و در جهان ست هر آن عاشق کو بنده آن غیت که از حکم تو سر می چید	شریت وصل تو هر لحظه بکامش باشد زندگی بی رخ خوب تو حرامش باشد کوس درد و غم عشق تو بنامش باشد بنده آفت که دست تو ز نامش باشد
قطب دین رنمده مرغش عشق ترا ذوق دارد که چنین مرغ بدامش باشد	

کسی کہ با چوتنی دست در کمر دارد ز پیش تو برو دیده بر که اندازد کسی که دور بماند از تو مجمع ایمان را بر تو نراند و با نشت و خاست کن بنزد و لب سر خود جهان خویش تخته بر ز کوی او نتواند قدم بردارند	ز هر چه غیر تو باشد از نو سر دارد کسی که از چوتنی چشم خویش بردارد ز باد حادثه کفر خط سر دارد که مست جام ازل شرابی دگر دارد اسیر عشق معین در جهان خبر دارد خیال چهره او هر که در نظر دارد
--	---

بدید چهره او قطب دین چو روز دگر
بغم خویش نخواهد که دید بردارد

فوق عشق از جان عاشق کم مباد هست صلیبش مرهم جانهایش چون غم درد تو آمد نگار عاشقان را طفل اشک آمد شفیع هر که غافل باشد از وی ساعته عاشقان را دست او زنی و کون	هر که بی عشقت در عالم مباد شد دل ماریش بی مرهم مباد همچو کس اندر جهان بی غم مباد چشم عاشق لحظه بی غم مباد نیست آدم و زنی آدم مباد غیر زان زلف خم اندر خم مباد
--	--

در هوا چهره زیبا یار

قطب دین را یاد پیش و کم مباد

هر که او را میل جانانش بود درد پیش آور که بیشک در جهان نیست چیزی خود ز بیداری تیر	درد باید در دل و جانش بود هر کجا در دست درانش بود داد دارد هر که ایمانش بود
---	---

<p>دائما جانے پریشان بود ہر کی گنجیت مارانش بود کے غم خار مغیلا نش بود</p>	<p>نہیت عاشق ہر کہ آنرا درویشیت ہیچ گل بے خار نبود در جهان ہر کہ رواند رطواف کعبہ کہ نہ</p>
<p>قطب دین یکدم مکن در رہ محیل نہیت این راستہ کہ پایانش بود</p>	
<p>از مہ سود و زیان و ہر بی غم میشود بیخبر از خویش و بی پردای عالم میشود ہر کہ را درد و دست و دیدہ پر نم میشود بیگمان او سر فراز ہر دو عالم میشود گر گدای باشد او مانند حاکم میشود چون بہ بند و صل یارش باز خرم میشود</p>	<p>در حرم وصل جانان ہر کہ محرم میشود ہر کہ از جام وصال او نوش جرئہ کیست دانی بر سر کہ پیش طلبگار وصال در دل ہر عاشق صادق کہ یکہ جلوہ کرد پیش علمش بود و نا بود و جان بکیان بود گر بود چون لالہ تیرہ سر بر خاک اہ</p>
<p>قطب بین روزی اگر صد بار بندیدیل کی تسلی یک زبان از غیش از کم میشود</p>	
<p>گرچہ نہانست اما جانفش اندر جان بود لیک میخواست کہ اندر عاشقی نہان بود از کف خاک کے کہ عقل کل در و حیران بود در میان مقصودات و ازل انسان بود ز فتنہ می باید سراسر کا ندر و معان بود بیگمان آن یار جانی در دہد چنان بود</p>	<p>دلربا عاشق کسی کہ دیدہ با نہان بود در حقیقت است عاشق با ہمہ معشوقان گرچہ عاشق بود او مارا چرامی آفرید گر مصدقہ نقشا را کلاک صنع آمد لیک خانہ دل رفت و رو بی دہ کہ معان پس ہر کہ را ہر چند باشد مہر آن دلبر بدل</p>

<p>از دو عالم آرزوی ہر کسے ہر سے بود قطب بن را آرزوی حضرت جانان بود</p>	
<p>از ان بہ کسی را دیاری نباشد از ان بہ نباشد کسے در زمانہ چنان زیستن بخش بود آدمی را برائے خدا جو را غبار میکش مژغوغائے آشوب دنیاے فانی اگر یار خواہی گرفتن کسے را</p>	<p>کہ کس را باو ہیچ کاری نباشد کہ کس را بدل زو غباری نباشد کہ در دہر زو اعتباری نباشد ندیدم گلے را کہ خاری نباشد بہ از سائے او صماری نباشد چو یار مئی او ہیچ یاری نباشد</p>
<p>مدہ قطب بن دل بدنیامی فانی از ان رو کہ آن را مدارے نباشد</p>	
<p>بکوی خویش چو آن یار آشنا سازد مریض حیرم و در کج محنت افتاد ز روی لطف نواز دگر گدائے را و گہ مقبرہ را ند زور گہ خویشش ز روی لطف نظر گر کند گدائے را تواند آنکہ نشاند مرا بر دم وصال</p>	<p>مرا دہر و دہان را بہد عا سازد بود کہ در دامن از وصل خود دوا سازد نہد بندش از خاک بادشا سازد درون پردہ اسرار کارما سازد ز آشنا و ز بیگانہ اش جدا سازد امید بہت کہ کار مرا خدا سازد</p>
<p>ز ہیچ غم نبود غم جاودان یابد چو قطب بن دم خود را بر وفدا سازد</p>	
<p>ہر کہ روی تو بہ بیند بجان چہ کند</p>	<p>سبز و آبروی آن گل در بجان چہ کند</p>

نزدیکی بہتر تماشائے رخت می باید باوشاہ دو جہانست گدای در تو خوب رویان ہمہ چون از اثر حسن تو اند قیمت روضہ رضوان بوصول تو بود	ہر کہ دور از رخ خوب تو بود جان چہ کند بنی تو کس خسرو سی ملک سلیمان چہ کند بنی وصال تو کسی دیدن خوبان چہ کند بنی وصال تو کسی روضہ رضوان چہ کند
---	--

قطب بین در دغم عشق تو در جان دارد
در دوراحت جاننش شدہ درمان کند

اہل فنا کہ دم بہ بقای تو میزند چون از رہ فنا بوصولت رسیدہ اند سر با برہنگان طلبکار وصل تو آہنا کہ سرخوشان می عشق گشتہ اند کہر و بیان صدر نشین از رہ شرف یارب چہ نظری تو کہ ذرات کائنات	جان میدہند و دم ز دغای تو میزند خود را از وہ تیغ فنا می تو میزند در پای اہل دل ز برای تو میزند فریاد ہای ہوی برای تو میزند کوس شہی بنام گدای تو میزند دست امید خود بطناسی تو میزند
---	---

ای قطب بین ز خویش گذر زانکہ ناگمان
بنی تو بکوی دوست لوای تو میزند

ہر کہ عاشق نیست باغم آشنائی کی کند نیست عاشق آنکہ از کوشش رود جامی کی کند ہر کہ از خوان وصال او فواریے یافتہ ہر گدای را بخوان عاشق کہ عاشق در پیش ہر کہ خود را دیدر دعوی خدا می میکند	ورنہ عاشق از غم عشق جدائی کی کند عاشق اندر کہی جانان میفائی کی کند سرفراز ہر گدای بے نوائی کی کند جنود اہل دلی ہرگز گدائی کی کند عاشق بخوشتن دعوی خدائی کی کند
---	--

عاشق اندر بزم صلیبش محبوبان میشد
در حریم وصل دلبخود نمائی کی کند

جام می آور بدست و بخودی با پیشه کن
قطب بن عاشق درین کو بادشائی کی کند

پاکبازان که سرکوی تو منزل دارند
از ازل تخم غم عشق تو در دل دارند
گشته از سود و زیان و مجانب غیبال
پای خود و سر کوی تو نه در گل دارند
عشق تباران که فطرت زخمت انداخته اند
پرده کی پیش رخ خوب تو حاصل دارند
آن جماعت که ز خود نمائی مطلق شده اند
از ره بخودی خود را بتو وصل دارند
عقل و علم و دل و دین و اوده تمامی بر باد
کی سر و سوسه مردم عاقل دارند
با غمت بست و گریبان شده اند ز بیمه عمر
حاصل از عمر غم عشق تو حاصل دارند

هوس او نه نمی از سر خود قطب الکی
ز آنکه در سر پوشش مردم قابل دارند

خوش آن عمری که صرف بندگی یار جانی شد
نخود صانیک بخشی کو مقید در جانی شد
عزیز در گه جانان جوان پارسا که بود
مقید ز آنکه سر از روی نصفت ناتوانی شد
ز بنید روز بدید هرگز اگر جاسد بجان کوشد
سعادتمند هر کور قضای آسمانی شد
بالماس سخن کی در معنی ستیوان بستن
تواند آن مگر کو واقف از سر نهانی شد
بخود که سر این خوشیست و افاش میگوید
دیو کار زبان دل زبان بی زبانی شد
تواند می خورد و دلم ز دست ساقی باقی
بهر آنکس کو تمامی از وجود خویش فانی شد

ز بهستی قطب بن بگریز آنکه می طلب آنرا
که در بهستی جواب از سوچی جانان لبت زانی شد

<p>آنکس که دید روی ترا شاد میزد هر کس ز برغمی که کند رو بسو تو آزاد نیست هر که بود بنده کس با وصل تو اگر سخن می کند خیال عاشق کند بچ غمت پیشه ناشی هر کس که دید پر تو نور جمال تو ملک وجود او همه بر باد می رود غمناک گر چه آئینه است شاد می رود آنکس که بنده تو شد آزاد می رود چون دید وصل تو همه از یاد می رود عکس رخت چو دید بفریاد می رود بود وجود او همه بر باد می رود</p>	<p>آنکس که دید روی ترا شاد میزد هر کس ز برغمی که کند رو بسو تو آزاد نیست هر که بود بنده کس با وصل تو اگر سخن می کند خیال عاشق کند بچ غمت پیشه ناشی هر کس که دید پر تو نور جمال تو ملک وجود او همه بر باد می رود غمناک گر چه آئینه است شاد می رود آنکس که بنده تو شد آزاد می رود چون دید وصل تو همه از یاد می رود عکس رخت چو دید بفریاد می رود بود وجود او همه بر باد می رود</p>
<p>فقوی است زاد باو به عشق تو وطن آسان رو کسی که بدین زاد می رود</p>	
<p>آنها که آشنائی خود با خدا کنند پر و از او از نفس جسم مرغ روح آنگه از عنایت لطف خدای خویش یابند گریز جانب جانان اشارت منزل کنند بر سر کوشش ز شوق او آنها که در حریم وصالش چاک کنند</p>	<p>آنها که آشنائی خود با خدا کنند پر و از او از نفس جسم مرغ روح آنگه از عنایت لطف خدای خویش یابند گریز جانب جانان اشارت منزل کنند بر سر کوشش ز شوق او آنها که در حریم وصالش چاک کنند</p>
<p>با خورشید حیدر بارتینیم قطب دین ایشان ترا مگر بخدا آشنا کنند</p>	
<p>بمن رسوی تو هر گاه خطاب می آید چنان ز آتش شوق تو سوختم که مرا ریب که فکر خیال تو می کنم شبها نشاط عیش از آن از دلم گریزان است دل ز شوق تو در اضطراب می آید ز جان سوخته بوی کباب می آید بدیده که ز خیال تو خواب می آید که لشکر غم تو بی حساب می آید</p>	<p>بمن رسوی تو هر گاه خطاب می آید چنان ز آتش شوق تو سوختم که مرا ریب که فکر خیال تو می کنم شبها نشاط عیش از آن از دلم گریزان است دل ز شوق تو در اضطراب می آید ز جان سوخته بوی کباب می آید بدیده که ز خیال تو خواب می آید که لشکر غم تو بی حساب می آید</p>

<p>کسی کہ غیت نشہ گو طلب کن دیار کہ نہ ترافیش از تو جواب می آید کز خویش بگذر و در راه حق ثوابی کن کہ آن نگار برآہ ثواب می آید</p>	
<p>مرد بجلقہ ز بار دہر قطب الدین کہ از دیان تو بوی شراب می آید</p>	
<p>بکوی عشق بازی بردم خبر غم نے آید از ان در گنج تنہائی بدرد و غم کہ غم از ان دل مرا مانند غنیمت بہ خوشست جو اندر زندگی کس وصل آن لب می بند بلکن کہ شش در از ان پیش کر عالم کنی حلت تو فی مقصود عالم کہ کنی آید لقصین حاصل چو ہر دم میرسد زخمی برو مرہم می آید کہ غیر از غم بکنج غم کسے ہدم نے آید کہ بروی تیر غم می آید و مرہم نے آید شدم جو بای مرگ خود دلی مرگم نے آید دو بارہ چپکسے دان بین عالم نے آید ز تو چیزی کہ می آید ز جام جم نے آید</p>	
<p>منال امی قطب بن از محنت غم بر کوشش کہ محنت بر عاشق ز کوشش کم نے آید</p>	
<p>از ابتدا ہستی خود را ہمہ در باختہ اند در بیابان شمت پای ز سر ساختہ اند کز رہ بخودی خود را از تو شناختہ اند اسپ بہت ہمہ در کوی فنا باختہ اند اول از سوز غم عشق تو بگذر باختہ اند</p>	<p>آن جماعت کہ فطر مر بخت انداختہ اند دائرہ بر باد رفتا بود وجود خود را انچنان مست ز جام می حدت شدہ اند آن گروہی کہ رسیدند بسر منزل عشق ویدہ آہنما کہ رخ خوب تو بی عیب قصور</p>
<p>قطب بن طوق بکن گسیوی او در گرونا عاشقان طوق بگذر دن ہمہ چون فاختہ اند</p>	

<p>خرم آن دل که جمال تو منما دارد حالیاقصد دل شعیفته ما دارد ماه رخسار تو پیوسته تجلا دارد تاب رخسار ترا دیده بنیا دارد لذت عشق ترا عاشق شیدا دارد تیر غمهای تو اندر دل ما جا دارد</p>	<p>ای خوش آنکس که سرش بهر تو سوا دارد نور عشق تو قرار از همه دلسا برده ماه کیان بود نور بلغزش بدیده هر کسی تاب ندارد که به بیند رخ تو لذت عشق تو که عاقل فزانه چشید هر کس جان بد تیر غمت بر دل ریش</p>
<p>بسیکس میل ندارد و بجان رسوایی قطب بین را بجان عشق تو رسوا دارد</p>	
<p>عیشش بکام باشد و تجش جوان بود آنکس که اهل عشق بود زنده جان بود آنکس که مست عشق بود جاودان بود بماشق نباشد آنکه خودش در میان بود بیزار مرد عاشق از این دآن بود کی در دلش محبت جور جنان بود</p>	<p>در دست هر که جام می از غوان بود خوش عالمیست عالم دارستگی عشق هرگز نمیرد آنکه شود مست جام عشق بیخوشیست پیشه عشاق کوی او دنیا و دین فروخته عاشق بنیم جو چشم طمع ز دیدن اغیار و دخت</p>
<p>ای قطب بین تو پیشه خود ساز عشق دوست هر کس بر آنکه پیشه کند خود همان کند</p>	
<p>در بندگی اہتمام دارد غیر از خشم تو حرام دارد لب برب تو مدام دارد</p>	<p>در عشق تو هر که نام دارد بر خویش مراد بر در عالم دارد سر مست بود ز جام وحدت</p>

محرورم ز رحمت تو کس نیست جانم که بر ملک بسوزد تا جان می عشق تو چشیده	نفیست که خاص و عام دارد مرغ دل با مقام دارد عیشش دو جهان بکام دارد
خوشمال کسی که قطب دین دارد ذوق تو سلف الدوام دارد	
بیار در عشق تو درمان چه میکند از خار عشق تو بدل هر که گل شگفت آنکس که غمی کرده بهمهای عشق تو در بزم جانفروزی تو بر کس دمی شست ایمان حکایت غرض نور رویی است باشد تو نگار آنکه بودست عشق تو	و آنکس که نیت عاشق تو جان چه میکند در صحن باغ او گل در بجان چه میکند ویدار جو رو صحبت رضوان چه میکند از مہدی یوسف کفان چه میکند کس بی فروغ روی تو ایمان چه میکند سرست عشق ملک سلیمان چه میکند
ای قطب دین مجوی تو سامان بگو عشق عاشق بگوی او سر و سامان چه میکند	
هر که او آرزوی دیدن جانان دارد از گل روی وی آنکس که شمشید بوی هر که کرده سفر بادیه کعبه دوست مذہب و ملت عاشق بهگی عشق بود زاهد اندر غم جان باشد و ایمان دلم دین و دنیا همه بر باد فنا داده یقین	دانا در طلبش دیده گریان دارد بمچو بلبل ز غمش سینه نالان دارد کی نغم سز نش خار مغیان دارد عاشق مست کی اندیشه ایمان دارد عاشق ننگ ز ایمان هم از جان دارد آن حریفی که درین بادیه عرفان دارد

<p>پیش چکان مصیبت سرا و گوی بود آدمی وضع در پی شکل ملک خوی بود که کم آزار و عطا بخش و بلا جوی بود عاشق کوی تو با همت و کم گوی بود در حقیقت مثل چون گل خود روی بود تا تر آب روان رفته بهر جوی بود</p>	<p>هر که را روز ازل با چو تو سے نغمی بود سہر کہ از ما در گیتی نیست عشق تو زاد ہنر عاشق کوی تو با عالم آنست عاشق آنست کہ پر گوی و ہیبت نبود سہر کہ در راہ طریقت نہ کند خدمت پیر طالب قرب خدا از روز و لہا بیباک</p>
--	--

قطب الدین در چین جان گل خوشنوی چین
کاسچہ در باغ بچینی گل بے بوی بود

<p>از شوق سوز عشقش نالهای زار می باید نشان آن جرات دیدہ خونبار می باید بزم وصل جان محرم اسرار می باید سرا و سر درست سرش بردار می باید دل عاشق کویش از بلا افکار می باید ز خود مہیش و با ولد از خود مبتلا می باید</p>	<p>اسیر عشق جانان را ز خود سیرار می باید دل بر کس جرات گشتہ از تیر غم عشقش سرا و سر درست سرش بردار می باید چہ منصور آنکہ سر عشق دلبر فاش گرداند چو در کولش بلا با بر سر عشاق می آید ز دست ساقی باقی ہر آنکو جام می نوشد</p>
--	---

چو قطب الدین دین گوگرد از جہان بشتیک
کسی کو را بزم وصل جانان بار می باید

<p>از مہ خلاق بی نیاز بود ہنر عاشقان نیاز بود جان عشاق در غار بود</p>	<p>سہر کہ در عشق سرفراز بود تو اگر عاشقی گذر از ناز گر بظاہر نب از نگہ دارند</p>
---	--

<p>طالب عاشقان حجاز بود چشم دل شان همیشه باز بود بخدا هر که اهل راز بود</p>	<p>زاهدان گر حجاز می طلبند بهر خواب از نمند چشم بهم نیست پوشیده هیچ راز از او</p>
<p>قطب دین همچو مجمع می سوزد کار عشاق چون گذار بود</p>	
<p>وز بوی خوش و لکش تو عطر محط زاهد که ز تو دور بود گشته مکدر بمشیار نگردد نفس تا دم محشر آز که شود دولت وید از سر با ملک سلیمان نکند نیز برابر باشد بحقیقت ز همه پیروز تر</p>	<p>ایما از رخ زیبای تو آفاق منور صوفی که نبردیک تو باشد همه سرت آنکس که ز جام می عشق تو بودست اندر دو جهان هیچ سعادت به ازین نیست در بنم وصال تو دمی بر کن نشیند محرورم ز وصال تو هر آنکس که بنا</p>
<p>باشد همه کس راز همه در سواد راه ای قطب دین و جهان را دآر زهر در</p>	
<p>فرگناه خود بشیام خدا یاد و شکی زیر بار جرم و عصیانم خدا یاد و شکی از چنین آشوب دورانم خدا یاد و شکی در جهان همچو غنایم خدا یاد و شکی از تو باشد چشم احسانم خدا یاد و شکی تا امید از جمله خلایقم خدا یاد و شکی</p>	<p>غرته دریا سے عصیانم خدا یاد و شکی ز حضور طاعتی دارم ز ذوق حلقی در میان فتنه آخر زمان افتاد ام بست همچو بن خاک را هم در میان صحرای عالم مفلس و محروم ندارم زاد راه آخرت دست آورده نمی ندارم غیر لطف عالم تو</p>

زاد راه کعبه وصل تو کے ہند مرا آفتاب عمر موج و در زوال مدہ است دیو و شیطان اگر کنندم و سوز و فتنہ ہر چہ پسندم نکیر و منکر اندر زیر خاک روز محشر گر بلغز و پاسے ایل صراط	در بہت افتان و خیزانم خدایا و شکیں با اجل دست و گریبانم خدایا و شکیں از فتن و دوسوس دلوانم خدایا و شکیں از سخیلے گرو نامم خدایا و شکیں ہمیشہ دوزخ نگر و انم خدایا و شکیں
---	--

بہر کسی فرو از چری دم زندامی قطب دین

تو گوی من از ضعیفانم خدایا و شکیں

ای گران جان خواب سر برگیر نیست نیکو درین رہ آسائش بیش رفت آنکہ پیشتر بر خاست چشم تو کور و یار جلوہ گریست تا میری بو وصل او ز می پیشتر از اجل بپساید مرز	تا غلہ رفت و تیز شد شبگیر کوششی کن تو ہم قلیل و کثیر تو چنین ماندہ و پس از تو ہم پاک ساز از غبار چشم خمیر وصل گیر بادت ز خویش میر زندہ باش فر خویش دل بگیر
--	---

قطب دین بی وصال یار بود

در جهان از حیات خود و لگیر

امی دل صبور باش بجو و بجای یا از نور عشق تا نشود سرخ چہرہ ات خالی زمین دل برو از نقش خمیر کن شاہان ملک فخر بجاک درت کنند	جان عزیز صرف کن اندر وفای یار محرم نمیشوی تو بخدا تیرا سے یار چیزی بدل و گریہ نشانی بجای یار گر خواجگی گم نامی باشی گدای یار
---	---

شهباز دست قدرت جانان شوی اگر	مروغ دولت هوا کند اندر هوا می یار
هرگز نه گشت محرم خلوت سرا سے او	بیکانه هر که مانده نشد آشنای یار

خواهی یار خویش نشینی تو قطب بین
از خویشیتن برآسی برای فصا سے یار

در مقامی که دوران روز نماید شب تار	از تجلی رخسار مرد شو و بر خور دار
عکس دلدار در آئینه جهان بیاورد	محو گردد که ازو هیچ نماند آثار
بعد از آن چون بر بندش متقاضی دیگر	بدر و پرده و بینند نسی عاشق دار
چون شود فانی آن نور شود عاشق	نام او گشت درین کوئی گری عاشق یار
رویش از یقین و احوال شود همچون عشق	وان تقاضیت که باشد مثل چوین گلزار
حال او گشت دگرگون و ز خود بخود شد	ظاهرش با من و تو باطن او با دلدار

عاشقان سر این کوی چنین تاباشند
قطب بین اوصن خویش درین کوی گلدار

پرتوی که بر بینه رخ صحبت یار	غم ندارد سر یک موسی دگر از انخیار
جنون و زخمت یام و لا مح که کس	لعل نه چندان چمن تا نخورد نشتر خار
گرفت ایستاد و روزه او چون مردان	گام اول ز خود و عزت خود بر میدار
رو بیدار آید ز بستر فکری تست حجاب	از میان تانروی او نماید دیدار
و تا تو بس پیر به خست حق پیدا کرد	گشت بازار ترا خلوت و خلوت بازار
و این کس که بر آنگاه و روز و سوسنا	در حیرت حرم و دست نمی یابد بار

آفتاب بین از نش سوای غم عشق بسوز

	تا نامند ز وجودت سر ہوئے آثار	
<p>وزیر تو جمال تو خورشید محض نور بر برج تافقی تو از ان سائیکشت دور صاحب دلال مہم بحضور تو چہ حضور موصوف کن بدین صفت تا شوم حضور آن یکہ می نمتد سہر کوی تو عجب دور</p>		<p>ای از کمال وحدت تو بحیرت نقص دور بر بہر چہ آفتاب فتنہ سائیکشت دور دور از تو نیست ہیچ دلی را حضور لیک تو صابری عاشق بیدل صورت از خویش و غیر خویش فراہوش میکنند</p>
	<p>اگر بادت فروغ نش قطب بین سب دور از آتش محبت او ہر دو خسر دور</p>	
<p>عاشق سہرست را با نذر و با تہی چکار پاک کون گوہر خواہی دیدہ دل از غبار توبہ از سہرادی خود میسر اندر نذر دیا در رہا تو محبت آیدم از توبہ عمار منفصل باشد پیش یار فردا شمسار اگر ہی خواہی دین رو باشی از کج کار</p>		<p>راہ خلوت نشین ہستم زہر از سہر دار لذت مہلش چہ الی چون نذر چہ چشم دید و دلت دیدار بنود کہ او را در دوست بی وفا بود آگاہ از عشق دہر توبہ کرد اگر کہ مشہور از فی مشوق چو باریست گر تو مرد طالبی از دی و می غافل رہا</p>
	<p>اگر گری از وجود خویش خالی قطب بین در سہریم یار جانی کے ترا افتد گذار</p>	
<p>پردہ پندار ساز از نظر خویش دور تا کہ از تیرگی صبر کنی از غم دور تا کہ بہ بخشش تمام جویم دکانا بہت غم دور</p>		<p>صبح سہاوت و مید خیز ز خواب غرور دیدہ دل باز کن تا کہ بہ بینی جمال بند میان بندہ وار بر در محبوب جان</p>

دور و دور یک زبان از زبان نشان	خداش از جان گزین تا که شوی محض نور
دور و شب عرض که جان از خویش را	تا آنکه یقین بجای حضرت رب شکور
بنده گیش چون بدام از اثر بندگی	محنت و غم بگذر زور دست نماید صبور

اگر در حق قطب بین ناله و زاری نیست

از دلی آری آری روی نماید حضور

ای دل ابدی تو از دیار ابد بخور	دور تو شاید رسد ز من چه بیان غم مخور
مستی گزیده بر چه بحر عاشقانه	تا بت گزیده غم از من زیاد بجز از غم مخور
دور از آن دلبر اگر کرات بر خیزد	کار تو ساز و خدای کار کرد از غم مخور
گر چه خوبان را نباشد عهد و پیمان دور	بیلون آن لبر بود بر عهد و پیمان غم مخور
اگر چه بنحو بی ملوان کعبه مقصد خوش	در میان غم از رخ و غمستان غم مخور
اگر چه میخوابی بر بستر در گردن کنی	بر سر لوی و می از جور قیام غم مخور

اگر قطب بین اگر که سزایا بجای نیست

بهر جور خود صانع بدید از ننگان غم مخور

رست آن نگ را آتش سار نیز تر	از آه آتشین من اید و ستان حذر
اگر رفت مبر رفت خرد نیز میرد	ای جان ز تن برو تو هم آواره دیگر
عشق کیش بنده اگر نکند دست	کردم غریز من سخن خویش مختصر
دور یک یار جاوه کند در حریم دل	جان پیش او نه طبع بهر حاضر
ای نهشین بدید خود بوده نم لیک	امروز تا غم ننگا سبب بر گذر
در بر مکان که جلوه کنان دیده ام در	باشم همیشه منتظر جاوه دیگر

چہ روز ماہ روی دی افزون نمی شود
ہر شب گزارش من در ویش بیشتر

چون قطب بین بصورت طوطی سخنور
دارد طمع ازان دولت شکرین شکر

نخستین از غم بخت پیش بیدار نمی سپرد
گرہ میزد دید دل چہ سرو دلدار
از غم از جہد حق در سل نمود تہ
کہ تیشی کن اندہ بین او بدو انجور
انہی چنداں برون آگہ سہ را فست
ہر چہ بہنی غیر حق را از مویش جہن
منظر میباش تا دلبہر کند سویت نظر
پاک کن ز آئینہ دل رنگ ہستی زود تر
تا نماند در وجودت ہر چہ چیز از شک و تر
تا نہ آید گردوی از خود نماند هیچ اثر
ہر چہ داری جز جہای مایہ برون کن ہر
نفی کن تو زود تر از نخلہ را از خیر و شر

قطب بین تا کی ز ہستی دو یانی از خدا
گر خدا خواہی تو از بود وجود خود گذر

بدای عقل کہ از عشق ترا نیست خبر
گوی مقصود ز میدان توان بر عقل
عقل گوید کہ بر دست ز جان تو نیست
بگذر از جہان ہم از دست خود را انداز
مرد باید کہ ز خود فانی طبعی گردد
نیست مقصود کہ یکبار فضا گر دو مرد
سوی او پی نہری تا تو باقیست اثر
عشق باید کہ درین بادیم گردد ہر
عشق گوید کہ درین باد میندیش ز سر
ہمچو خواص زمین بحر کہ یابی گویا
کانہ بین بادیم کس ازین نیست ہر
باید این حال در دست دید مجید ہر

قطب بین از سر جان بگذر اگر مردی
کہ درین راہ نباشد نہری زمین بہتر

<p>ای ماند و بخت تن گرفتار در مدرسه قبل و قال تا چند مردان مرش بر صیل شادانند ماه تو زبیر ابره تا که غافل نشین ز خود زمانه خواهی که جلال یار بنی</p>	<p>از راه حجاب خویش بگذار از علم تقی سبق بدست آر تو مانده بر زیر بند پندار از پیش روی این حجاب بردار در هستی خویش شو تو نیرار از آئینه ساز دور زنگار</p>
<p>چون سایه مباش قطب بن بست پرواز کن بسوی دولتدار</p>	
<p>و لا وقت سحر میباش بیدار بجنب خلوت تاریک بنشین همیشه باش ساکن بر در دست تو بپیش خود کن چهره ان داده نوی ذکر حضرت دوست اگر جذبه شد در ره شفیع</p>	<p>سه از بالین خواب ناز بردار زرت باید بخت از رخ یار شو غافل زمانه بهر دیدار برو احضار پیشه خود نگار برون کن از نعل خود نقش خیار یقین می زن که هیچ موز انکار</p>
<p>از نماز طلب بین گروه صابو مکن که در روز خود در راه گنبدار</p>	
<p>ای یار مهربان ز کرم دست سن بگیر گردل بجای نه دگر از تو عنان کشد از من کن تو خدمت شایسته طلب</p>	<p>لطیف و عنایت از من تو پیش بگیر از تید قدرت و کرم خود عنانش بگیر کم خدمتیت پیشه و کار من فقیر</p>

بجای

توفیق دوم اگر توفیق نام تو در پرده حمایت خویشم نگا بدار یک چیز دیگر از تو بخواهم که اصل است	شاید که پاک سازم از آلودگی ضمیر تا بی نیاز گردم از طغی شاه ویر مگذار زیر بار فراقم چنان اسیر
---	--

وصل تو از تو میطلبد قطب بین ام مگذار دور از خودش ای یار پذیر	
---	--

ساقی بسیار باده گل یگ بے خمار خلق جهان ز باده تاک ارشوندست نہمان خورشید می ز کف یار خویش لیک نقل شراب مجلس لبر جو جان بود بلبل تر شوق روی گل از ناله میکند عشاق در نصکار تنغ غم ارشوند	زان می که باشد از زمی جام عشق یار مستیم باز باده انوار آن نگار مستی کنیم بر سر آن کوی آشکار زان میکنیم جان برده یار خود نشاء ما را ز شوق یار بود ناله با سے زار دارم من آرزو که کند جان من فگار
---	--

زان زمی قطب بین ز سر جان خود گذشت یعنی درین ره آیدش از جان خویش عار	
--	--

چون نباشد در جهان کنی ز رویت خوتر و مبدم چون ماه خسار تو از فردن مشود آتش سودای عشقش شعله زد در جان من گردی صد بار قربانت شوم ای ازین ارشته جان مرا بپند جان خویش کن دارم امید می که بغیر چه ز یسبانی یار	گر بغیر از تو نیم دل بر کسے خاکم بسر مهر من زان عشق میگردد و دادم بیشتر سوخت و ملک مجرم هر چه بود از خاک تر آرزو دارم که قربانت شوم بار دیگر کو مبه تو باشی و من باشم از خود بخیر تا کبلی را بشوم سید و صاحب دست و پر
--	--

	قطب دین عشق ترا از هر دو عالم گیرید ز آن جانب بر آستانت روز و شب نهاده	
ما صبا و دیگر مجاز من که شد صبر قرار صبر و آرام از کجا آرند عشاق درش پرتوی از نور جانان نیز بطور افتاد گر تو خواهی از تجلی جالش بر تو گر مقامی زانیت سازد به بنداری جمال هر حجاب از پیش بر خیزد شوی فانی او	رو تو در دنبال کار خویش دست از من بردار هوش بگذارد چه بیند لعل از روی یار کوه پاره پاره شد موسی قنار و کار و بار فانی مطلق شود دست از وجود خود بردار کوی و خاصیت آن طور از اطوار یار چشم بر بند از همه گزشت تا بختار	
	قطب دین فانی مطلق آنچنان باید کوشد اندر حسیم یار جانی پرده دار	
جام می در دست ساقی بهرست از جام زهر نیم است عشق از درهای تو باشد گدا ایچ دانی می پرست از خود چرا فانی شود توت بکس از چیزی کرده از روزگار گوش بر آواز جانان دار که اهل ولی خاندان مجرم باشند از چنین بیلت مدام	کای از می بخوردی و آید از زرد در دهر خواهد از دست دلدارم خودش با هم دگر محو باشد در وصال یار از خود به خیر توت ما ز لعل یار و قوت طوطی از شکم ز آنکه بر دم می رسد آواز و یار و در ز آنکه از زنده دیده دل کور و گوش به پیش کمر	
	قطب دین غفلت نوز و نوبتین باید ز آنکه در عالم غفلت نیست چیز صحت	
محباب و غمباری از کوی یار بیار	غبار هستی از نوبتیه دلم بردار	

<p>بر دیده که ز خاک درش غبار میست هر آن که آئینه دل غبار زان زودود کیکه بر سر کوشش ساخت منزل خویش غلام مہمت آنم کہ ہمیش ہمہ است</p>	<p>بود بگردن دیده آتش شسته غبار نہ لشت بہر دور اورا تجلی رخ یار نمیدار رخ دلدار خویش تن آثار بنیغ فر کردار نام خود در انکار</p>
<p>حجاب خویش توئی قطب بین ہر زمین ز پیش خویش زبانی رسد فرو بگذارد</p>	
<p>آزما کہ نیست دیدہ جزا دیدہ با میسر مردان اہل حق تہ اہل دیدہ اند آزما کہ نیست بہ حق بین کی آدمست دینہ در پس لبش آدم آمدہ افسان گوی ہر کہ در این سر عشق نیست از نگار معصیت ز دل خویش پاک کن</p>	<p>کوہیت بنی بعسر ز خدا نیز بے خبر دارند ازین دور دیدہ سوا دیدہ و گہ در غبار آدمست و مہمنی چو کا و خمر گر گیت مویش کشیدہ بفرق سر آزما کہ عشق نیست بود مہمہ سقر تا دورہ وصال شوی صاحب نظر</p>
<p>ای قطب بین آن کہ کن ہر روی ست مردان راہ را بنود غیر ازین ہند</p>	
<p>تا توانی سجان است چنان کن اظہار دست کو تاہ کن از سود و زیان عالم کوششی کن کہ شناسی حقیقت خود را گوشہ گیر و بجز ذکر خدا لب کشاے بر تو گر لشکر شیطان ز حسد زور آورد</p>	<p>کہ نیا بز تو موی سر موی آزار کہ نباشد تو کس را و ترا با کس کار ایچ غافل نشین بہر خدا لیل و نہار این بود دولت جا دیدہ کہ کردہ ام خطا صورت پیر ہان لخطہ بر پیش خود آرد</p>

سعی کن قطره خود را تو بدیاریا به بیان	غرقة بحر شو و در معانی بکفت آرد
گشت چون غرقة بحر گشت قطب المین وان گهی گشت پیرا گوهر مضیض کنار	
زنده گشت هم من یار و گشته آمم هنوز در بیابان وصالش ذره سان سرگشته ام گر رتغ عشق خون من بریزد بار بار گر ز بیم وصال آن لدا در دراقا دم در بهار عمر دار و دیر کسے بعیش و نشاط	ذوق شوق یار باشد وصل جانم هنوز آرزو سے وصل او درو گیر یا نم هنوز جان و گیر یار خواهم بهر حساب نامم هنوز بچه و دران محبتان بر عهد و پیمانم هنوز من ز بهر دلیر خود دیده گریانم هنوز
قطب من گریه می بی وصل جان بود نیز چاشنی ذوق و صلتش مست در نامم هنوز	
از حیرت یار خود گریانم امروز اسان آمو و حشی ز حیرت بجست و جوی خویشید جاش حیاتے یا بزم اربنیم جالش نزد اندر میچکس دران دردم	عجبائب بی سرو سامانم امروز میان مردمان حیرانم امروز مشال ذره سرگردانم امروز که آمد بر لب من جانم امروز بگوا و را گشت در نامم امروز
مکوا می قطب دین بگریزین غم که دار دوست غم و امانم امروز	
در ره فقر و فاقه که بود اهل نیاز گر تو خوابی که مقصود سی در ره دوست	در حریم حرم یار شود محرم راز آتش نیست درین ره بخدا غیر نیاز

<p>روی بر چاک در شن که عجب بکایت نیست بادشاهی نبود غیر وی اندر دو جهان هر چه باشد بود او را مشک در عالم روح در قطره دریای خداوندی است</p>	<p>وز نکوئی نبود آن را نبود هیچ انباز اوست محمود که با همه مانستد ایاز هست از هر چه بود در دو جهان و ممتاز زانجام بود از شوق نمی اندر پرواز</p>
<p>قطب بین از همه روی بگریخته کن که ز جیب راه در بارگاهش باشد باز</p>	
<p>تا دل یافود شادانم امر و زور و چون به بود از در صالاش چو پای روی بودم گرسن از آب بکام دل تشیده شربت صول نباشد احتیاجم با طیب ز من دوری مجو کز دست ختم</p>	<p>که کرده بای انجا نمره روز بود و یکاک جهان معاندا روز چو قطب به پای نیانم روز خلاص از آتش حیرانم روز که کرده یا خود در عالم روز انیس خلوت جهانم امر و زور</p>
<p>بگیر ای غم ز قطب الدین کاره که شاد می خیم ز در جابر امر و زور</p>	
<p>در هر یکم و شش هر که شود محرم راز هر حجابی که درین ره بود استیست خویش بقایست اگر دست هر عاشق را بر نیار از سر تسلیم نمی برد دوست از قیامت ز که گاه کند عاشق ناز</p>	<p>بجای حق در دولت پیش گرد و باز بگذرد از خویش و دیگر برید بر پیش باز عشق از جانی به مشورت از عاشق بر باز بهتر ز در و ده و صد ساله پنج وقت نماز و ز باشد بهر شیوه عشق نیاز</p>

<p>قطب دین گریه من دین لبر داری پاسان باش دران کوی شهبازی دراز</p>	
<p>شاید شوم بنیم مصال تو سرفراز ما بنده ایم خواجه توئی کار با ساز خوش ساعتمی که دیده کنم بهر خ تو باز چشمم بخواب زان نرود در شب دراز عشق مرا رسان تحقیقت تو از مجاز و آنکه درون پرده کن از محرابان راز انست شرطه بخدا از دهر حجاز</p>	<p>عمری بر آستان تو سودم سر نیاز چون بنده از خواجه بود چشمم نیکوی دارم امید آنکه کنی جاس در دلم دادی توید آمدن خود به نیم شب تبدیل کار با چو سراسر حکمت مارا درون پرده خود پرده دار کن پیوست با تو هر که بنگه ز خود برید</p>
	<p>هر کس چو قطب دین بر دوازده خوش باشد علی الدوام بوصل تو سرفراز</p>
<p>بید رخساره آن راحت جانها امروز فیض گیرند از مهر و مه از ما امروز گشت بنیاز رخس دیده بنیا امروز جانجا گشته در جهان شده پیدا امروز در دو عالم علمش گشت هویدا امروز زبان رقیبان شده اند بر سر غوغا امروز</p>	<p>دیده بشاد دل او گشت هویدا امروز خیمه ز باد شده برود جهان در دل ما در باغی که نمیدید رخس دیده دل بوزن ز کیمیز جهان جهان نهان بود دل از در خانه تا یک بدن جهان بود ریم آن یار که انخیا رنیدیش سرگز</p>
	<p>قطب دین گشت خلاص از غم جهان بنگر کیست در دهر چو او عاشق شیدا امروز</p>

<p>دلا اگر طالت مست و باشد بخت تو فرو چو اورا صدمه ازان جاوہ شد ہرمانی مگر اگر خواہی شود روشن کلت چون عالت با اگر خواہی بیال دہری پری چو پروانہ نشانی از شب قدرت گویم گر قبول افتد</p>	<p>بروز بندگان در گہ او مبتدئی آموز ہر آن جلوه کہ در یابی بر از غم گیر آفر بر شمع دل خود را ز روی یاد خود و افروز بر وبال و پر خود را تو بر شمع دلش سوز شب قدر آن نمیشد کہ آنرا آدمی بارند</p>
--	--

اگر خواہی کنی در پہلو عشاق جامی خود
رمزی از غم عشق تبار قطب دین آموز

<p>منم گدا و تونی بادشاہ بندہ نواز نشستہ بر سر کویت مدام منتظم مکن حوالہ تو قتل مراتب اجل نیکام بکس انظار دور و عشق و دل ز گفتگوی کسان کہ عشق نتوان گفت براه عشق نشیب و فراز بسیارست خوش است بر در محشوق گریہ زاری بگفتگوی قناعت مکن ز لذت عشق</p>	<p>تو کا بندہ عاصی بلطف خویش بسیار بدان امید کہ چشم شود بر رویت باز نمای بر تویی از خویش جان کہ در روز شد انیک سرخ بر سار از من و غماز فشین بخلوت و درین بس غیر فرار برو بعدق میندیش از تہذیب فرار چرا کہ در نہ کشاید ز زہ و در خانہ چرا کہ تا بخشی ذوق ای بس بار</p>
--	---

ہزار شکر کہ شد قطب دین بر گہ تو
بر دولت نعمت عشق از ہمانیان ممتاز

<p>ای سالک رہبر و بحر خیر دلدار صلائی وصل در داد</p>	<p>یکین شب گزشت بجز در حلقہ طالبان و راویز</p>
--	--

<p>تو هم قدح به کام جان ریز بر غیر تو هم ز خویش بگریز چون قطره تو هم بوی درآمیز از هستی خویش تن به پریشیز</p>	<p>رندان همه می پست گشتند از خویش فنا شدند جمله در بحر فنا شدند همه گم این دوری تست هستی تو</p>
<p>چون هستی تو حجاب راهت ای قطب بین از میان تو بر خیز</p>	
<p>گو برو ذکر خدا گوی شبها سحر دراز کس ندیدم که مقرب شود از راه حجاز مهر بر لب نه در دم در کش و باغیر مساز نهی او میکن و بیرون دولت می انداز چون شوی طعمه آن باز تو هم گریزی باز</p>	<p>هر که خواهد در دولت برخیز کرد باز ساکد از ذکر خدا قرب خدای یابد باش در خلوت تاریک و بگوید ذکر خدا در دولت هر چه بود غیر خدا سوداوان خویش را صوره صفت طعمه شبها بکین</p>
<p>قطب بین گر طلبی هست درین راه ترا بنشین بر سر آن گوی شبهای دراز</p>	
<p>نا امید از سر گوی تو میگرد باز بگذر از روی حقیقت ز سر عشق مجاز می توانی که کنی بر سر کوشش پرواز نیست آسان بر در جهان مخزنیت و باز</p>	<p>بر درت هر که کند در دل شب عرض نیاز عاشقی کن حقیقت بنج آن لبر بال مهت اگر از هم بشتائی و انهم وصل آن یار اگر بایدت ای سنا کاران</p>
<p>قطب بین جان کعبه است نه از روی در نه این راه شود بر تو یقین بر دراز</p>	

بر روی هر که در عجز معرفت شد باز گداخت هر که تن خود بر یار فراق نیاز پیشه خود کن که در ره تحقیق بکوی عشق قدم نه اگر مجاز بود عجب مدار که رسوای هر که در محض	تواند آنکه سو یار خود کند پرواز شود بدلی بر جانیش تا قبت و طراز نبدیده ام بخدا هیچ چیز به ز نیاز رسی لبش حقیقی تو عاقبت ز مجاز چنین که طحل شکم بشود غماز
---	--

بصوت درونه پیدایم سیر در عشق بکوی عشق یا قطب من جهان در باز
--

در ازل کیره ترا دیدم طلبگارم هنوز خود بخود تخم محبت کاشتی در جان من دید روزی دیده دل بر تو دیدار تو دلفگارم ساخت تیغ عشقت از روزگار تا می عشقت بکلام جان سیده قطره آ نیستم غمگین بخلوت شادمانم از آنکه است	نیت ممکن که جالت دیده بردارم هنوز آن محبت را درون جان گه دارم هنوز برامید بار دیگر دیده بیدارم هنوز هر چه جسمی بهیچا هم که از گاهم هنوز کس ندیده در جهان یک خطه هاشم هنوز بر تو دیدار تو شمع شب تارم هنوز
---	--

گفته پیمان کار می قطب من جلاست گشته ام حیران حیرت شیم میارم هنوز

ای یار دلنواز دل بنده را نواز چشم ورا کشای که بیند جمال تو آنکس که روی خوب ترا دید بگیان لطف تو دست هر که بگیرد ز خاص و عام	کارش به لطف به رحمت غنایت بسیار هرگز در وصال برویش کم نواز گره بهر دو کون زو میل تو سه فر آنرا کنی تو در حسبه از بحرایی را
--	---

<p>قمر تو هر که را که بر اند زور گشت کس بی عنایت تو بجای نمی رسید</p>	<p>آن کسیت که آورد و درش جانب تو باز گر صد هزار بار رود او ره حجاز</p>
<p>باشد نیاز بد در جانان شفیق کس مغور قطب دین ز شیبی تا کار نما</p>	
<p>از حجب تو نا توانم امروز چون شاخ گیاه و شاخ بی تم چون ماهی دور مانده از آب بر خاک چو مرغ نیم بسمل و سی لاله که بود دایع بر دل شرمت چه دهم ز ناتوانی</p>	<p>بگرفت غمت عنایم امروز شیر مرده و نا توانم امروز سے میرم و نا توانم امروز افتاده و نا توانم امروز سزنا بقدم چانم امروز القصه از خود بجایم امروز</p>
<p>بنای قطب دین جمالت باشد ز تو چشم آخم امروز</p>	
<p>جانان بیکه مهر تو دارم بجا منور تعلیم داده روز اندازان عشق شد عمر پاکه از تو حد گشت روح یک دلی که ریختن بقالب رسید کی گویت که جاسے تو عرض صحت یا سما وصفت بعد زبان کنیز عمر پاکه</p>	<p>نه کشیده ام کجوی تو انجان عیان منور آفرینش عشق تو آن داتان منور دارد هوا می وصل تو روح روان منور آن درد که بدوان رود از استخوان منور بالا بود مقام ام تو از لامکان منور برتر بود حدیث تو از عمر آن منور</p>
<p>گر قطب دین براه تو صد بار جانان</p>	

در نایب یقین که بود را یگان هنوز	
بی نیازی تو خدایا تو را نیست نیاز و وصف هست ارکان تو ندانی یقین بصفتهای خودم بارده و عرض پذیر دل از پر تو دیدار خودت روشن کن منع روحم که گرفتار تن چون نفس است در ازل آنکه قدرت جویدیم بدست	باد شاه دو جهانی و سعیداری نیاز بنگی دادم و برخاک دلت روی نیاز که برویم در خود را بکنای بیست فرار محویم خلوت خویشم کن با بنده نیاز کشتی ده که کند موی حیات پر داز روی بجای که منیر رخ زیبای تو باز
قطب بین بنده تست از تو نورش خواهد بنوارش که تویی باد شه بنده نواز	
ای نغم گشته خلاص از غم جهان امروز گشته روشنی و جانم از نغم رخ او بگل رضا نه دو در چین جهان چو شگفت بدری حسن خفیه نزد لم چون سوز از نغم سود و نریان در جهان و از نغم سرمه سامان دل و دین همه دادم بر باد	کوزده خیمه در آتش سحر دل و جان امروز چه کند روشنی امروز خشتان امروز نردم بهر تماشا به گاستان امروز دل کیا میل کند یوسف گدازان امروز دیدم کافران را بر رخ جهان امروز نه دل و دین همه دادم بر باد
دین غیب تر که نه قطب بین می میرد خود برفته ز میان و شده حیران مرده	
بر سر کوی فنا جلوه جانم بس عیش و شادی جهان گر چه زین برافست	پر توی از رخ او مایه دیاغم بس تخم در در غم او در دل و دینم بس

هر کسی که بپوشد در طلب است آویز معن بخیر می داند در دست نخواهم بخت بفضل که پیش معده رود و بهر عسلدم بیل از شوق تکان زانکه کند روزی چند	دست آویز من از زلف پریشانم بس از سر و رخ او زندگی جانم بس طفل دل چون حق از عشق گزینانم بس تا قیامت ز غمش ناله و افسانم بس
---	--

قطب بین کی طلبد در شب یک چرخ

پر تری از رخ آن شمع ثباتم بس

نار باغبان تو بنزد القیابکس شبه بکجه نیست تارک خوشترین آه بستاند سینه صمغی از خوا تو خود هم بپوشد خویش به رشادمانی آنگاه که غم را تا قدر این دگر رود حیران ز رخ که در میان و غم نیست	وز کس بغیر تو نمکنم هیچ تاس می نالم از فراق تو ای یار چون جرب ای باد شاه حسن بغیر او ما برس تا در به ان حجاب نماند پر کس تا قابلیست در سر زو نیست خبر بوس چون زده کون هست من و خوش بس
---	--

چون قطب بین آید در همان تو که گزینی

سناید شدی بر لب رود که در منفس

نمیشین از محنت بیدار و جگر منم پرس یار را با این باشد چون بدید زده شد چون نفع عاشقان کوی دوست بود و در با بغایت از وصال یار خویش هر چه بود از دنیا و محبتی همه دادم بباد	مردم ام از هر یار خویش در نامم پرس میر و دم بخویشتن از پیش و پای نامم پرس من خوشترم در دیر زمانه خود نامم پرس هنشین گشتم بیا خود ز حرامم پرس فانی مطلق شدم از کفر و ایمانم پرس
--	--

علاج درد خود زان و دستان پرس	
<p>فوق وصال یازد بر لبی بصر پرس عالم گرفته پرتو انوار آن جمال ای جنبشین پرس تو احوال در بین ان چشم سرتوان لمعات جمال وید بر که سفر کرد و بکاک وجود خویش بر کس هر آنچه دید از رویه پندشان</p>	<p>وز لبی بصر بصارت اهل نظر پرس انوار آن جمال ز هر لبی بصر پرس سیاه به دیده بین و زخون جگر پرس انوار آن جمال ز بر زخم و سر پرس حالات حکایت باطن نطفه منور پرس آرزو و بختی ز غیر زگر پرس</p>
<p>اسرار عشق یا زنهان نیست قطب بین این رخسار نهفته زهر چینه پرس</p>	
<p>جانان بیا مایه من بچاره یار باش جانم ز تیغ سحر تو مجموع گشته است چون صد هزار جلوه بود در زمان ترا تا چند بقرار بود دل ز اشتیاق زاد بر و بصدقه فرشتی ز من چون دست کیه تو ز نقش من رسید نه شتی بیا ز بهی نو در راه سوز تو نامه ز غم خنجر شد ز کجا تا به کج</p>	<p>یعنی ز سببی مهر و وفا یار غار باش نیکو بیا و مرهم جان فگار باش کو دیده بهر دیدن تو صد هزار باش کیم قرا بخشش دل مقیر باش باز نه خشک خویش سیه فگار باش آشفته همچو طره مشکین یار باش در بوته گذار تو صاحب عیار باش بامس بیا و مونس شهر بامی تار باش</p>
<p>فردی که کینه یان بر می از وجود خویش چون قطب بین مبراه طغی کسار باش</p>	

مباش کابل و چند انگو که پست و کوش مباش نحاس از طلا و نقره و زعفران ز دوست و دست بهانه چنان که باشد تخت از کت نموده و کفن در آن باشد چندین مباحث کن در مقام حبس و حبس چرا که پایی براس کش و نشین و نشین مکن تو غفل و در دروغ و دروغ مثال سحر گوی شورش کن و بخورش	بکوش گریه بانی و پند من کن کوش به نیم جرعه خلاصی از غلشتن و بدت دست درام میسر شود چه خوش باشد نهان برورد تحقیق و لا و بانی باش تن ضعیف و رخ زرد و دیده پر آب چو برگ کاه زیر پا و به نجر ز چاه بسان دیک بخوش با گر و زنبار نگو میت که همه وقت استقامت و در
--	--

به بیت پند و نصیحت که قطب من گوید
اگر تو مردی پسند او بجان نبوش

نباشد و دیگر اندر بر و در و در چلویم حال آن عشق که به پند و پند بر و جان ز شام شر که به پند و پند شده ام نکویش و زین من نباشد ولی مرغ دل و مرغ و مرغ و مرغ که مر جان میگیرم و مر جان و مر جان	کسی که شربت دیدار او بین بود و باش هر آنکو قطره از جام و دست خود به شربت بتی که رغایت خوبی به کس رام دل گوید بود او را صبح و شام شاتان و بهین سز نفش اگر چه هست دائم حله و لها دی که لطف خود بنوازم آندم چنان باشد
--	---

کسی چون قطب من که جان نباشد در جهان
نباشد از وصال یار خود هرگز سزاوار

مکن خود را از پیش و پیش و پیش مکن خود را از پیش و پیش و پیش	ولا کوته مکن یک خط دست خود و دلاش
--	-----------------------------------

<p>کند یک درویش خانه از خورشید تابانش برو تحقیق کن یک روز در احوال پریشانش ندارد درویش مهری فکری نیست در جانش ندیده بچسب هرگز که باشد جان و جانانش دران دریافکن خود را که پدید نیست پایش چونی بسیار شد آتش فتد از خویش در جانش</p>	<p>بج خلوت تاریک بنشین شاید آن لب سوزد سالان بنیدارد کسی کو عشق او در زود بغیر از گفتگوی دلبر خود عاشق صادق در جهان بگذرد الا از دل اگر دیدار میخواهی اگر تو گوهر نایاب میخواهی بدست آری زین که بر لبه بسیارند مار از انچه غم باشد</p>
---	---

<p>ز شرف قطب دین از تمیقین انکار میدارد کسی کو بیشک شبیه خلل باشد در پایش</p>
--

<p>مردمی دردی فرست از لعل زخا ز خویش مانده ام مانند سایه در پس دیوار خویش مخوشتم کن که یادم نماند از اظهار خویش ز دانا اتحی تا بری روزی و برابر از خویش</p>	<p>مردمی بختا به بنیم گرمی باز از خویش سر بر آبی آفتاب از مشرق جانم که من پند جواب از تو طلب این ترانی آمده قنوه منصور در بحر تو گم ناگشته بود</p>
--	---

<p>قطب دین را نا امید از بحر خود نمودن آیت لا تقنطوا خود گفته گفتار خویش</p>

<p>صدق پیش آور شده نوید از حمان خویش توبه کن پیش از اجل مردانه از عیبا خویش قطره آبی بدم از رحمت رحمان خویش وز عیب آلود گیسو پاک کن در امان خویش</p>	<p>ای نبوسیدی نگنده رخنه در میان خویش گر بعضیان کرده عمر عزیز خود تلف بیدارش از توبه برم و خدا را آبروست از در او سر آید توبه کن مردانه خویش</p>
---	---

<p>قطب دین گنج معانی با تو پندار آمد</p>
--

کج خود شباس اگر در بری پنهان پیش

تا که این نامه ام رسید بخوش
جامه از دست یار غیش نهوش
عاشقا ز درج سچو شش نهوش
شدم از شوق او ز خود بهوش
در عهه قال و قیل لب خاموش
دست بایار خویش در آغوش

در تیر بات عشق بودم درش
که بیا عاشق خسرو باقی
آبدالی که حسیّت لذت عشق
چون بگشتم سید این آواز
گشتم از بهی وجود خدای
در حیرت و حال نشستم

کر تر وصل یار می باید

دین و دنیا چه قطب من بغیرش

خواهم بدو مدام دوستم بگیردش
گویند دنیا و دین جهان جداستش
آن کسیت در جهان که کند فرق از پیش
باشد حجاب او به از او از منش
با او شست و شو است کبر و برفکش
کوته مکن تو دوست را رات از او نش

آن دلبری که سیرت زودیدش
چون خوبی و منافقت او را نفیرست
چون قطره به بحر وصالش کی شدم
آنکس که دور ماند ز سرش گناه است
آن را که نیست در وصال حبیبش
خواهی وصال خدمت پر طریقت کن

چون قطب من هیچ سر زام سر نخوش

گر بایدت که خورشید بچینی ز غریزش

که میرود و بر بهت آب دیده پنهان پیش
بیا که در قدم تست صحت و درویش

کجا روم ز سر کوی تو من درویش
دل ز حیرت تو مجروح گشته و بیمار

کنم همیشه بخود با خیال تو سخنان نمیرود نفسی چون خیالت از نظم بیاکه عالم قانی خیال و خواب بود نمیخیزم غم دنیا و آخرت سمر	ز فکر عشق تو بیکانه گشته ام از خویش از ان شود تو بهر لحظه ام محبت بش برون کن از دل خود مهرش ای تال اندیش چرا که عشق دلارام خویش ام کمیش
--	--

گم که بگذرد از کوی دوست قطب دین
کجا روزی کوی بادش در پیش

حلقه بند گیش بر که کند اندر گوش گرم کن ملک وجود از شر جذب عشق هر کسی را که گذارد شر جذب شوق گر نبودی می و محشوق حقیقی بر کار مردی آن نیست که از عیب کنی خود را پاک	باشد از جام می عشق و دادم در پیش گرمی عشق کند راه طے و تود در پیش در ره عشق نباشد بخدا یکجه موش عاشقان هر کوشش همه بودی خاموش بر و از در بهی عیب کسان را میپوش
--	--

قطب دین نیستی آمد شرف قرب خدا
کوششی میکنی و در نیستی خود میکوش

پیوند کرده ام دل خود با نگار خویش صبر و قرار از من در پیش برده است چون آید آن نگار رو به پیش من تمام زان یار و لنوا شکایت نمیکنم خواهم تمام دیده شوم عقل گویش جز آنکه ممکنست بران در شمار تو	وز دست داده ام بگی اختیار خویش یکدم نمیکند از دم او بر قرار خویش ندید امان که نمیش اندکنا خویش این شکوه میکنم مگر اندر وزگار خویش کز راه دیده دید کنم روی باز خویش میسوزد و میگذارد که بنی اختیار خویش
---	---

بسید از کن ز خواب بل خویش قطب من غافل مباشش یک نفس از کرد و کار خویش		فزون شوئی بنده در دل او زایش کس نمیاید که باند و جهان بشاید بنود میل تماشا می کل و گلزارش خوش بود حال کسی کوشده بر خورشید که ترانست عداوت می ل افکارش هم مگر در دروغ عشق کند تماش		هر گرا از ستم یار بود آزارش جرعه از می معشوق هرگز نکوشید هر که در بزم وصالش نفسی با او بود جلوه یار به از ملک سلیمان باشد امی طبیب از سر پیانم عشق بود در دو عاشق نه پذیرد علاج و دوا	
قطب من کیست درین راه بگو طالع آنکه در راه حقیقت بود از خود عارش		زنده گیم عشق با دروغ و روان گویش ایست چو جان میان جان بیان گویش از تن بیجا صلم نام و نشان گویش عشق چو پیدا شده کون مکان گویش گر نبود در دیان تیغ زبان گویش چه غیب و را شرح بیان گویش		عشق در آمد بجان دل بیان گویش رفته برود جان ز تن آمده جانان من آتش عشقش بسخت بود وجود تنم گوهر قصه پیست عشق دمی از هر دو کون گشت زبان و دلم مدح و ثنا گوئی یار هر چه بگویم از دوست از آن خود تر	
مرده خود قطب دین جانش بجان بسید زنده بجانان چه شد جان بیان گویش		میمان شد محرم خلوت قسری از پیش		هر که داد آمد بر دین سپرده پندار خویش	

یار را با هر کس که الفتی باشد ولیک	هرت الفتی کجاست در هر دلی اسرار خویش
شیوه مهر و محبت چیست و نلی ساکنان	آنکه باشد کجاست بر بار را با یار خویش
زین به پیست چندین رشته ز بار تو	زود تر که وصل او خواهی بر زنا خویش
تا کی انسرده غمهای بود اندر راه تو	گرم ساز از آتش عشقش بر بار خویش

آفتاب بین در راه غنی به روی آید نهر

رفو جان در بند در راه وی از گفتمان خویش

ساکب بیاد در ره عشق ابل نیر به باش	از خود رسیده باش و بیار آید به باش
چون روی دوست را به تیغیله از جان برده	ایمل کوی دوست تو هم ابل نیر به باش
عشاق می از دست دلا با هم می خوردند	گر عاشقی تو هم قدیمی در کشیده باش
از راه بخودی همسم از خود بریده اند	گرم و قلی تو هم از خود بریده باش
این راه میچسب جفا ق نرفته است	گر وصل یار بایت از خود بریده باش
پشت رقیب خم شده از یاد گرد و زار	پشت تو گو ز بار امانت خمیده باش

ای قطب بین چو یار بر نذر التماس بهم

تو بر نیار شاه جهان آفریده باش

ای مل از غم زنا شقی خروانه باش	پیش شمع وصل چون پروانه باش
آشنا شو با هم خصلی جهان	تا توانی از خود دست بگمان باش
عشق بازی کن ز رسوائی ترس	گو حدیث عشق تو افسانه باش
بگذر از بستی خود گر عاشقی	و آنکه بیا از خود همچنان باش
اندرین ره عقل کی آید کلام	بجود از جام می جانانه باش

<p>بگذر از عقه حل بخرد دیوانه اش</p>	<p>قوشه این راه چون دیوانه گشت</p>
<p>قطب دین از مفلسی تمکین شو چون صدق قانع شود پزدانه باش</p>	
<p>بگذر ز تیرگی و چو آب زلال باش دور زیر بار در غمش پائمال باش از گفتگوی کار جهان گنگ و نال باش کس یار وصل او و باو اتصال باش مردانه و ورانه دین همه هم و خیال باش از جلن بریده خادم اهل کمال باش</p>	<p>اسے دل بید آسند در بهال باش خواهی ز وصل یار شوی بهر فرار و بهر ایل و نهار و کجداوند خویش گو خلقان اگر از فراق از وی جدا شوند چون هر چه بسته و هم و خیالست در جهان خواهی که تن قلب تو چون کیمیا شود</p>
<p>ای قطب دین خموش شو از قیل و قال عشق فانی بکوی عشق تویی قیل و قال باش</p>	
<p>اول اندر دل عمیده باز آتش در من سوخته بی مهر و باز آتش روی نمود درین شاخ گیار آتش ناگهان آمد و راهل فدا آتش اندر اقلیم وجودش مهر جان آتش در دل بلبل سیمای چار آتش</p>	<p>جلوه یار که در اهل جفا آتش هر کسی را اگر از شعله او دهن سوخت چون گیاهی شده بودم ز غم دوری شعله عشق وی اندر همه جامیگر آتش هر که را اهل دلی دید ز خود و اوسته دوش آورد و صبا از طرف گل آتش</p>
<p>از دغ و رخ آن یار قین قطب الدین شعله خود که در سر من باز آتش</p>	

<p>فروغ چرخ جهان تجلی می کند بهر آنکه بی جلال دست او در گشودن اگر خدای خود در پاهای نوره دلش بیخ از پنج عشق او سر خود در نهی طوایف که مقصود خود آنکس کند بیگانه مجروح آن کسی باشد که برین</p>	<p>و لیکن اگر کسی بشود بر بندگی او مجوز هر یک هرگز عطا می شود که آخر بشکند کعبه در آن خدای که این خدای پیدای باشد در خدایش که گرد عالم هستی گردد و دانه که دست او در دهنش باشد بیگانه</p>
--	--

<p>بنا کند در شب جبران زده در شوق با میسری که خواهد دید بشود و در جای</p>	<p>بنا کند در شب جبران زده در شوق با میسری که خواهد دید بشود و در جای</p>
--	--

<p>و در آن نیست که بسیار کند اسواش لذت از غایت و در ایمان شود نرسد کس به طواف هر یک که وصل منع روش نه کند جان به لب بر نهان هر که از بندگی نفس نگیرد آزاد هر کسی را نه کنی محرم خود در ره عشق سلاکی که از ترغیب خدا قفس کند در بر وی که زده تحقیق نشان می آرد</p>	<p>مرزا است که بیانه کند باطن هر که شد آه دل سوخته در دستان لطیف و دقیق از آن که کند آتش جذبه عشق بند که بخورد و بپاش در برش ز سر احد صل نباشد آتش تکلیفی تکیه بر آنکس که نمایی جانش و آنکه افسرد و فاقص خود اسواش باریدار یار شوق بخورد باطن</p>
--	--

<p>نه کند تکیه بر اعمالش خود قفس بند زانکه بنی طاعت اول مع بود اعمالش</p>	<p>نه کند تکیه بر اعمالش خود قفس بند زانکه بنی طاعت اول مع بود اعمالش</p>
--	--

<p>در این روشنی از هر یک می شود خود را</p>	<p>در این روشنی از هر یک می شود خود را</p>
--	--

تجربید کرده جان بکف دست خویش نه خامی که اول بقول انا الحق کشا دل عمریت با سبانی دل کرده ام مجید نه شنید کوس و دود بر عشق تبارب	سلاک چنین شود ز وجود چنین خاص منصور و ار بر سر دوارش بود قصاص شاید که مردم شوی از روی خصاص ز آنرو که رنجیده شده در گوش و رقا
---	---

از گفتگوی عام چه پابست قطب بین
چون گشته بدولتش از بندگان خاص

هر که از هستی خود گشت درین راه خلاص بهر جود و کرمش موج زناست دایم و مفران هر چه ز سر ابر خدا دریایی در عمل گرفتوانی که کنی ای سالک همی پیکس تاب نیاورد فیض انش را نمواند به سر کوی حقیقت برود	در بکف آورد از بحر یقین چون غواص قطره نه غرقه او کرد و شوا از خویش خلاص در کنی فاش تو تشریف سوار است تو صفا برود و حالت دل گو بیک خاص انجاص ز آن سبب پیر میزند درین ره و قاص هر که بار بر داین راه ندارد خلاص
--	--

قطب بین گر بپوش در معانی داری
پای از سر کن در بحر طلب شو غواص

کجا روم ز در دست چون کنم اعراض شدم بر آنکه شکایت فوسیم از پنجم قله پست من انگشت ترا ز هر سخت طیب و بهر نادر علاج در دفرق چنین که آتش سوزان عشق میوزم	که دل بریده مگردوز مهرش از اعراض که یار از من درویش میکند اعراض روان داشت که در دلم برهم به میان جمال در دست رها ند مگردوز اعراض دوای در دلم من مگرد کند فیاض
--	---

اگر حبیب بد و زنج جمال بنماید
از سر هوای ریاحین بر بدن گنم و ریاح

بر دو قطب بین از سوز و عشق منال
که عمر باست که خواهانست ابد مراض

از یازمست در دل من زوره نشاط
بگذشت عمر من بغم و محنت فراق
نمود بار در غم و اندوه روی من
قانع مشو بغیر خدا در جهان هیچ
خوایی که بگذری تو در میان ازل و احوال
می رو با حقیقا که شمرست حقیقا

ای قطب دین محبت ایام دل منه
شاید که یار نیک کند با تو اختلاط

دلم جدا از تو ای دستانم ارد خط
فتا دادم تو دور و دلم مایل شده
برویم سحر مرده ده تو بلبس را
بجسته که نه ذکر حبیب می گذرد
بیابیده و بر مروان دیده نشین
چنانکه قالب بجان ز جان ندارد خط
ز سبزه و چین دار غوان ندارد خط
که گل شگفت ولی باغبان ندارد خط
دل من از سخن این بآن ندارد خط
که دیده بی زخمت از مروان ندارد خط

اسیر سلسله زلفت قطب الدین
و گریه سود و زیان جهان ندارد خط

می آید آن نگار من ای جان ترا و دواع
شادی رسید محنت هجران ترا و دواع

<p>سلطان داد گستر عالی ہمسر سد چون گل شگفت ملک جو دم ز خرمی یعقوب بوی یوسفی از سرین شمید</p>	<p>جور و جفای گردش دوران تراوداع ای آب ہر دو دیدہ گریان تراوداع آمد برون و کلبہ احزان تراوداع</p>
<p>چون بد قطب من رخ اوشا گشت و ای عقل رہزن دایم ایمان تراوداع</p>	
<p>بی رویہ گرہ کشاید مرا فرغ در اشتیاق روی تو ای دل کلاخدا من زرقم از بر تو دماندی تو باز ہر گہ کہ یابد بزم حمال تو میکنم</p>	<p>ہر چند میروم تماشای گشت مبالغ بنہادہ ام بسینہ خود همچو لاله دایع بر جای خند لب بگلشن نشسته زراع میسوزد از فراق حمال تو ام مانع</p>
<p>چون قطب من سراغ تو اندر جان کنم یعنے کہ من کیم کہ ترا میکنم سراغ</p>	
<p>عمر تلف شد مرا حیف از آن ای دریغ حیف کہ تا میکنی باز دو دیدہ ز خواب تو بچوانی مشغولہ کہ تیغ اجل تیغ اجل میکشد بندہ آزاد را تو بزور سیم خویش غرہ مشوزا کہ مرگ غافل از انوار یار بخیان گشتہ اند</p>	<p>پیک اجل میکند غارت جان ای دریغ نخل حیات ہمہ گشتہ خزان ای دریغ فرق زعم کے کند پیر و جوان ای دریغ از ہمہ غلامی کند ملک جهان ای دریغ کردہ بسی سزگون بخت شہان ای دریغ ماندہ بخواب غروب بخیان ای دریغ</p>
<p>بیشتر از مرگ خویش قطب من از خود میرا بیچ گوزنیسا از غم جان ای دریغ</p>	

ای ترا بهایلیغ و عارض ز لطیف از جفا می نخست هجران چنین بگذر ختم از کثافت بگذر ایمل که بمنجاری صلا آرزو دارم شراب وصل تو در بزم خویش در بهار عمر گل چین در گلستان وجود در گلستان سخن بسیار که می سیر	همچو گل از زیر پرده روی بنامی کرومن آشامی نماند گشته هزار حرف ترا نکه تاب این لطافت بر نیاید از کثیف همدی کن تا شوم که ساقی و گاهی حرف پیش از آن روزیکه آید بر گل عورت حرف تا بدست آید مرا حرف و سخنهای لطیف
--	---

قطب بین تنها نشین خوشین یار باش نکته با من همین گفتند یارای قلیف

عمر عزیز رفت هزاران هزار حرف آنرا که زاد مادر ایام باز مرد ما چون گلیم بر سر شاخ درخت هر چون لاله دانه بود با عاقبت زنده خوش آنکه زرد روی نباشد در فعل	حیف دروغ از من و تو بار بار با هم چکس جهان نبود باید از حرف کوراد و نهفته بیش نباشد در حرف چرخ فلک کفایت در اعتبار روز حساب صف مردان کا حرف
--	---

ای قطب دین بگویش که فردا بر دوشتر آنکس که شرمسار بود پیش یا حرف
--

گر تو مرد عاقلی شو خاک راه اهل عشق نه در دوا عالم چنین عاشقان کوی است کاروان سالارین ره عاشقان اندر گمان اگر ظاهر چون گردایانند در معنی شده اند	باش از آشوب و دران ز پادشاه پس برو میباش از جان نیکو از اهل عشق تس قلبت زر شود از یک نگاه اهل عشق خوش بود حال کسی که شاد سپاه اهل عشق
--	--

آه عاشق بگذرد وقت سحر از دلفک سرفرو دآزید عشاقش بکاکلانات	باش داعم سر جزد از تیر آه اهل عشق ور فرو نماند باشد آن گناه اهل عشق
--	--

گشته ام زار و زار از درد جهان فراق از غم و درد جدایی بچو بود بگم ختم یاد آن روزی که با دلدار بودم بخشین بایستی در جستجوی یار خود بر جا بودی	دین و دنیا خود ندارد پیش ایشان حقیقی قطب بین می باشد از جان رسنا اهل عشق
کس مباح همچو من گریان و حیران فراق زیر بار محنت و درد فراوان فراق فانخ از درد غم داندوه حیران فراق من بکنج ناتوانی باید امان فراق	

قطب بین از دل تنامی صانع حین جان من باشد فراق او منم جان فراق	
--	--

گشتم ز راه مرد و فنا آشنای عشق بر کوه گدای عشق بود و با بشم بود خوشحال آن کسی که دل خود به عشق داد شد با دشا هر دو جهان بر سر خجسته از مپرس غیر غم عشق محتب بودم بر آنکه عشق تو در زرم چون ابدان	گشتم شهید و زنده شدم از بقای عشق باشند خسروان جهان آن گدای عشق ایوای آنکه نیست دلش متلاهی عشق هر کس که گشت قابل کشتی عشق ما را چونیت زینت و بلت و را می عشق عشقم عنان گرفت و شدم در قفای عشق
---	---

از عقل خویش تاشده بیکانه قطب بین مردم شده بحق بخدا در سرای عشق	
کو هر دمی که گوش کند داستان عشق	تا نکته حدیث کنم در بیان عشق

از فوق تا قدم بگی عشق گشته ام هر کس بستر عشق کجا پی برد و لے زاد هر حد بخور که تو خامی و ماتم ترتیب عشق در دل هر کس که جلو کرد ارض و سما حجاب ره عشق نیست زانکه	بنگر چگونه گشته ز بانم زبان عشق هم خود بیان کنم که منم نکته دان عشق وانا نمیشوی تو بستر نهان عشق آگاه و زبان شود از تر جان عشق وارسته از مکان هم از امکان عشق
---	---

آمد بهار گشت دل سنگ خاره شوق بس فیض و بسدم که ز فیاض میرسد آنجاکه سر کشان مے عشق بپوشند باکشتگان خنجر خونخوار و دیریم دیوانه وار جامه جان چاک کرده ایم حاسد اگر چه منکر یا گشته باک نیست	بنگر بیا بدیده باطن به قطب وین کو فارغ از جهان شده اند از زمان عشق
وز هم کشاد غنچه خونخوار را ورق رقاص گشته هر طر فی ساسک بخت ز ابد تیرگی نمود اندرون لطف سرخ روی است از اوج چه چون شاد مجنون کجاست تا بروا پیش پا حق جز خار که و در زگل شوق خاک و حق	

اگر تو مالک عشقی بچستی و چالاک مجز زاهد شهرای غریز ذوق حضور بیا میکده و های و موی ندان بین نماند در دل ما غمیر مهر تو چنبرے	از کوی یار پای نخواهد کشید بانم تا از حیات قطب بین باشد جوی مرق
بنه سچاک در دوست روی خود برخاک که خود ندارد و با کس نخواهد از بساک که میکنند گریبان شوق و لب چاک بیا که کرده ام از غیر خانه دل پاک	

رتیب رویه از احد زنده ما	که شمع ز تو گر باشد از رقیب چه پاک
شدیده ام سخن خوش که قطب بین میگفت هر آنکه عشق نه ورزید نیستش ادراک	
دانی چیست گنج نهان در تیر خاک تا ازل عاشقت درین دهر بی ثبات در راه عشق خلق جهان دشمن بشوند خواهی که یار پرده زویدار خود برد و آنکس که جرعه خنثید از شراب صل می داند که هر که شربت جلیش خنثید است	یعنی که باد بر سر اسباب دهر خاک تو بر طریق خویش رود در عشق پاک چون یار یار باشد از دشمنان چه پاک رو همچو گل تو جامه جان ساز چاک چاک در زیر بار خنثی هجران شود هلاک بیزار باشد از می خنخانه های تناک
ای قطب بین اگر تو از ازل علامتی کو در سراق یار ترا آه دردناک	
بتظلم بدر دوست نمی روبرو خاک سر بلند ی طلبی خاک صفت پست نری آتش عشق بر وجود خود خود سوز خنثی تان کشتی روز خوشی که بخی	بهتر از ضروری دهر بزر افلاک ورنه اندر ره او پست بانی چون خاک تا سوزی نشود غل و غشت از بر پاک لب نخذد اگر ت دیده نگر و نوناک
قطب بین چند خوری غم ز بد و نیک جهان غم آن خور که نگر دی قبیامت غمناک	
ای خیالت انیس خلوت تنگ روی خوب ترا کس بیند	دل بسوی تو میکند آهنگ کو ز آئینه اش زواید رنگ

<p> بانتخت نزد عشق می بازم نقش خیر از ورق تراشیدم بر سر کوی تو رقیب حسود بر نیاید ز دوست او کارے ہر کہ او کہو گنہے و زرد ناوک آہ من بسینہ او ہر کہ او طالب وصال تو نیست </p>	<p> دارم از شادی وصال تنگ تا بدارد و در خیال تو رنگ با من و نگار دارد جنگ سر خود را ہی زند بر تنگ ہست موصون با صفات بلند میر و درہست ہمچو تیر خدنگ ہے گریزم از و بصد فرنگ </p>
--	--

<p> در سراق وصال تو شب روز قطب بن نالہ میکند چون جنگ </p>	
--	--

<p> دوری از وصل تو ای حجت جاہل چہ مبارک سفری باشد و فرج روزے ہر کسی دیدہ برویت نتواند اخت بی ریاضت نشود مشکل کس ہرگز حل پاک کن خانہ دل راز ہوسای سالک پاسبان باش گبر دل خود گر مردی اندین آہ درستی ز شکست تو بود </p>	<p> مشکلت باز فراق تو مرا اندول کہ بہ بندہ ہواے سرکویت محل ز انکہ بسیار بود پدہ برویت حامل سعی و کوشش کن اگر مرد ہی امقبل تا کہ دگر کنند اندر حرم دل منزل یکدم از آمدن دوست نگزنی غافل ہستی خویش درین بادیاہ ہم گیل </p>
---	--

<p> قطب بن صاحب انش درین رشیک کس نہ بیند رخ آن یار مگر صاحب </p>	
---	--

<p> گر تو خواہی دلبرت در راہ خود گردویل انفس خود را دارا نہ در راہ افوار ذویل </p>	
---	--

دشمنان آشنایان را تو در ملک خود جان فدای یار باید کرد پیش از اتصال را نگان نبود وصال آنچنان یاری که است دست خود از جان بشود در راه وصلش مردود تو نه پنداری که مردان وصل آسان یافتند	سر سیر گردان زدن تا دیر نگردد و خنجر مان برافشان جان خود گردانیستی و غنیل داده اند بسیار مردان جان سپردن یارین قلیل جان خود را بر سر گنج گوی جانان کن سبیل هر یکچکس به انیت آسان آشنائی خیال
---	--

قطب بین دیدار خواهی بر بلائش صبر کن
دوره او نیست چیزی بهتر از صبر جمیل

راحت دل چیست دلبر وصال هر کس بنگر که چنان می زید همت عالی بنگر مرد دار بیم ندارم که بدو نوح روم کیست که او طالب دیدار نیست در صفتش فهم کجا پی برد	زندگیش نیست بدو اتصال آدمی از همت و مرغان بیال هر دو جهان میکند دوا پائمال گردد غمائی به بهشت جمال یکسر مومیت درین قیل و قال عقل شده گنگ نگر گذشته لال
--	---

بگذر از هستی خود ای قطب دین
هستی تو چیست خیال محال

هر که خواهد که رسد در ره دلبر وصال هر که از جذبه حق هستی خود را بگذشت و آنکه از خدمت پیران طریقت نکند مردا خسرده درین راه بمنزل نرسد	باید از هستی خود دست بشوینی الی دعوی عشق کند آنکه خیالست محال گر همه عمر بکوشد نشود صاحب جان گر ریاضت کند از دوش خود پنجه سال
---	--

حال باید که ترا بادی و ترس بر گرد هر که از تیر غم عشق دلش انگارست	که ندیدم که ز خود باز دهد کس سیال بحر جانفش ز می عشق شده مالامال
--	---

قطب بین که طلبی هست دین کوی ترا خوشیتین را بگذارد از غم عشقش جوی طلال	
--	--

اگر خواهی که حل گردی ترا در کوی مشک بچشم سرنویده هیچکس هرگز جمال او نباشد عاشق آنکس که ز تیغ عشق سهر چید بوصلش کی رسد هر که خود در ماندگی دارد شاید خنجر عشقت حیات جاودان او نه بنید پرتوی در غم خود زان نازنین هرگز	بسجرا کوی غم عشقش مکن جانی که منزل جمال او اگر خواهی بیا کشای چشم دل خوش آن مقبول کوراد لبای او بود قاتل نخست از وصل او خواهی غم ز من خود بگسل نمیر و مرغ جانفش هر که او را میکند بگل کسی که بر سر کوبش ندارد پای خود و گل
---	---

بکوی خود نخواهد یار جانی اهل غفلت را مشوای قطب بین که طالبی از یاد او فل	
---	--

من بچاره زان باشم همیشه پاسبان دل غم در دل خود را از ان بکس نمیگویم من بی صبر رفته بخان اختیار از دست نباشد عاشقان را در جهان پای از خود خدا چون در دل پاکیزه منزل میکند	که میدانم که باشد گنج معنی و میان دل که بر کس را نباشد گوشه خوش درستان دل رو بوده دلربای من روست معینان دل که ماه روی دلبر سوزند از آسمان دل سرتسلیم زان رومی نهم بر آستان دل
--	---

اگر اهل دلی خواهد که قطب بین چه میکند که میگویی حدیث عشق جهان از زبان فل	
---	--

از غمت آنرا که بگیس لعل شادی وصل تو به بنید کسی از دو جهان قطع نظر میکند حال بدست آنکه کی دیده ام تا نکند مرد حرام آنچه هست	نیت تحقیق یقین به اهل حال کو بکند راحت خود با خیال هر که بود با چه تو باش اتصال مشکل حل شود از قیل و قال وصل دلا رام نگردد حلال
---	---

و دیده کشاد دست به بین قطب بین
چند نشینی بدرش ماه و سال

بیا که رفته ام از نقش غم خانه دل بگرود از تو درانی و یک زبان باشی به پیش تیر علامت نشانه دل من اگر شهمان جهان را خواند با باشند نسانه غم مجنون گذشت آن خرد شد	همین غم تو مرا مانده در میان دل بزار خانه کعبه بگرد خانه دل بزن که کیست نشانی باز نشانه دل نخواند سبحان نیست چون خواند دل مرا ز فکر تو آخر نشد فسانه دل
---	---

از روی ذوق از آن قطب بین خور و غم تو
که در عشق تو باشد مرا ترانه دل

گشتم ضعیف از غم هر تو چون لعل بر کس که آرزویصال تو میکند خون مرا بریز شمشیر تیر عشق این ره بقیل و قال پایان نمیرد از قیل و قال ره بسو حال که بری	کز من نماند نقش نمونی بنجر خیال زار و نحیف باشد با یک چون لعل و آنکه نماب عاشق سکین خج و جمال چون جاندهی بدو ترا باشد اتصال بزار باش در ره و لبز قیل و قال
--	--

در یک نفس میر و دیوان شو بسوی دوست	حاجت نباشد بر قیمت باده و سال
جان چیت بند راه تو ایم و پاکباز	بگذر ز جان که تا شود عشق احوال

دوراه دوست قطب بین جان گذشته است	
زیرا که جان و دوست خیال بود محال	

هر که او را نبود بر در جانان منزل	رشته دل برو از مهر و وفا پیش گسل
حاصل از عمر نباشد بخدا غیر حصال	بر و از مردی باش یا بر و دل
همی دزد درین ره که شناسی خود را	تا تو خود را شناسی ز تو نبود حال
لذت عشق میر سید زهر بر سید رسد	کز ازل تخم غم عشق بنوشت در گل

قطب بین زنده جاوید باند عاشق	
لیکن آن عاشق نرسد که باشد کامل	

ای در صفات وحدت تو عقل و فہم لال	ہر چیز گویمت کہ توانی بود محال
حال تو نیست بردن آتشکار لیک	ہستی بذات خویش تو دانای کل حال
ہر چیز غیر ذات تو باشد فنا شود	کس را درین سخن نرسد حد قیل و قال
بد بخت آنکہ دور باند از وصال تو	خوشحال آنکہ یافت بوصل تو اتصال
بی صبریت پیشہ عشاق کو سے تو	جانہا نشان تو کہ صبور می می محال
یارب چہ نظری کہ بخوبی یگانہ	در کل کائنات نباشد ترا مثال

تعریف ذات تو نبود حد قطب بین	
یک شمع از صفات تو گوید باہل حال	

بخون خویش درین راہ کردہ ہم تعبیل	بغا و عصہ کشیدہ بسی بفقیر جمیل
----------------------------------	--------------------------------

اسیر زلفت و خط و خال یا رخود شده ام تتم ضعیف و دلم زار و جان نزار شده ز آب دیده من شد گناه من پر آب ز جگر یار و دوستم بخون شستم بیا و آن دو سر زلفت بر و دیده ما	چنانکه یاد نیامد مرا ز قال و قیل بیا به بین که تو با و نمیکنی بدلیل چنانکه میدهم یاد از کناره نیل همین بود من در ویش را کثیر و قلیل شدند بخواب که بند بند را چون نیل
--	--

بیا به بین که ز روی نیاز قطب الدین
بر آستانه او کرده خونخیز سبیل

هر که را چاشنی عشق تو باشد حاصل میشود زنده جاوید یقین میدانم سیر که دور از گل رخسار تو باشد بیشک ما قتل آن نیست که او را خرد و عقل بود آتش جذب عشق تو جان من خواهم عشق زنده بین می خوردن مستی گردن	باشدش بر سر کوه تو همیشه منزل هر که مرا مرغ دل از تیغ تو گردد و بسمل بسیچش از زندگی خویش نباشد حاصل هر که مجنون شده از عشق تو باشد حاصل که ز بهستی سرموئی نه گذارم حاصل پیشه خود نکنم هیچ کسی خبر مقبل
---	---

قطب دین که تو بدیدار خدای ناری
رشته مهر دل خویش ز غمیش گسل

ندارم از دو جهان هیچ غیر ازین در دل ز کوی یار سفر چوین که نم خنواغم مرا که از دو جهان جز دریش نباهیست مرا ز عمر غریز انقدر بر بس است اگر	که تیغ عشق زنده مرغ جان من بسمل که پای من بسر کوی انشته بگل کجا روم سر کوی که را کنم منزل بعاشقان سر کوی او شوم داخل
---	---

<p>اگر تو مردی قطب من طالب است بر تو هستی خود را ز یکدیگر بگسل</p>		<p>توئی که خویش عیان مشوی بصورت گل گهی حسن گل و گهی بکسوت بلبل ز جان جسد خلایق بر آوری غنفل بیاغ سرو سی راتو میدی کا کل که شد با سم تو موصوفت صاحب دل توئی که قدرتت از گل بر آورد شبل</p>		<p>توئی که جلوه دبی صورت گل و بلبل به لباس که خواهی ز نیکنی جلوه و گه نقاب ز رخسار خویش بر فکنی ز رنگ خار و پرون آوری گل تازه عنایت تو ز فراتل بدش چرا توئی که فیض تو عامست بر همه اشیا</p>	
<p>جد از تو ز دوستی باغ قطب الدین که بی تو اش نکشاید گره ز سنا غزل</p>		<p>زان پیشتر بکوش که آید ترا جل خواهی باده عشق شود شکل تو حل گر دیده دل تو ندارد رگ بس و آنکه بذات او رسد بیگان حل غافل مباش ز غم نفس را بگذا خود را نگا دار با بیاغ</p>		<p>ایدل بکیش صر من جگر بی عمل یکدم مباش غافل از راه ان نشین بینی جمال دوست به جان فزونی جان را اگر دهمی بنشیند بجای جان نفس تو ز بن است ندارد صلاح گر آیدت بدل اثر فیض عام حق</p>	
<p>بر و از کن بجانب ولدا قطب من غافل مشو که تا نکنی بال خویش شل</p>		<p>در باغ سرو میشود از قاشق غنفل</p>		<p>آن سر و خنجر ارم که از من بود و دل</p>	

هر جا که جلوه میکند از ناز خویش در راه دور مرگ خود را خفا کرد چون کس ببنده خویش نیست صبر و قناعت بر او حلال بر چرخ غمخیز دست بود حلال در راه یار بند خود از یکدیگر گسل

بمخویش باش ز سره و لدا قطب
سیاش از وجود خودت دانا خجل

ای زلفت سرکش تو مرا سر ملائی از کوی تو سفر نتوان کرد جاسنج هرگز نمیرد آنکه خورد آب زندگی عمر سیت دل ز بجز تو دوست و ناتوان از تیرگی دل نتوان دید و رسته تو بر رشته از شده بندی بیای پیوند زانکه گشت تو برشته می وان در دمان تنگ تو باشد برای در شربت وصال تو باشد شفا می ز انرومی سعی میکنم اندر صفای دل

چون قطب من مقام دلا رام دل بود
جان عزیز چون نه کند کس فدای دل

گر تو خواهی ز یاز خویش وصال نه رسی در وصال آن دلبر جان خود را نثار جهان کن بگذر از قیل و قال و گمراهی قیل و قال بدان همی ماند این بود حال تو بود ز روی مرد باید که قطره خود را در طلب یک زمان کن اهل تا نگردد ترا ز خویش طلال تا شود وصل یار بر تو طلال همچو مردان بدست آور حال گر کند وصف مال کس دلال تو تهیدست مانده چون حال غرقه سازد درون سحر وصال

<p>این بود حال مرزاهای کمال</p>	<p>بر خورده از وصال دلبر خویش</p>
<p>قطب دین گرد وصال میخوابی خویش را زار زار کن چو بلال</p>	
<p>که ندارم سر سوزی خیر از خود که نغمه مناب آید و در از نافه شاکست خنجر سر زده از دل من بویون گل زخم خود و خنجر میکند از کسم کسی بکشتم کی کشد دل سوخته را چو بخت چرخ چون بزم نبوی سید بر روی گفته</p>	<p>انچنان فتنه رخسارت خوشیتنم بوی او می شنوم و بدم آگوشن جان هر کسی در بدر اندر طلب دوستی ز رویک نفس از ملک جویم بزم تا شگفته گل رویش انگشتان نام آرزو سر صدق آید منفسان</p>
<p>تا بر آفرینخته در انجمن جان آتش قطب دین سوخته آتش آن انجمن</p>	
<p>تا در ره وصال تو پا را ز سر کنم شاید که دست با تو دمی در کمر کنم شبهه با بد و محنت و غواری بسز کنم جهان میدهم بیا که لب خویش ترکم شاید که حرف و قدر عشقت زبر کنم فی الحال دیده را ز سر خویش بکنم</p>	<p>خدا هم که ملک دل همه زیر و زبر کنم بگذاختم ز چرخ چو موسی میان تو در آرزوی مقصدت ای آرزوی جان آب حیات در لب لعل تو ظاهر است پنهان از آن شدم بدل در و بند خویش گردیده سوی غیر تو یک ره نظر کند</p>
<p>گفتمی که قطب دین کسی غیر من بنابر که جهان بود ز من تو قطع نظر کنم</p>	

<p>هر چه روز بدرگه جان آفرین کنم هر دم در آردم بخوب نو و نظر خواهم جهانیان همه جانها بکشند شبه باخواب زگره ستنت چو میرود</p>	<p>باشد که مکنفس بخودش غشین کنم شادان بدین جهت اندو گهر کنم تا یک یک نثار توای نازنین کنم را از روی آه و ناله بران در چنین کنم</p>
<p>کفایتی کنم ز عمل خودت نشاط و طبعین امروز آن نشاط و خوشی بهرام کنم</p>	
<p>عناایتی کن و از خاک تیره بر دارم بخاکپای خودای یار نازنین که عنان دل چو بست تو دوا دهم بیا در دل تشنگم بجای جان نیشین</p>	<p>که من بجا که مملکت پس گرفته دارم قبول ده که خود سه دره در تگزارم انگادار سر سینه راز اغیارم که بی جمال تو از عمر خویش بزارم</p>
<p>حبیب گفت که امثال قطب بین آری جواب داد که امثال بهتر از یارم</p>	
<p>جانان بیا که مهر تو از جان گزیده ام گشتم غنیف زار چو موی میان تو روز است از کف تو با ده خورده ام تا گشته ام جدا از تو ای یار مهربان بنمای رخ ز پرده که در انتظار تو در پرده پنجو غنیمت موی چو گل نای</p>	<p>بنشین درون دیده اطمینان تو رویده ام از بسکه بار محنت هجران کشیده ام خافل نیم چو چاشنی او چشیده ام روز خوشی زگره دش دوران ندیده ام از بهستی وجود بکله بریده ام کز دست دوری تو گریبان ندیده ام</p>
<p>دلبر شنید ناله و افغان قطب بین</p>	

	نمود روی خویش از آن آسوده ام	
تا بوصلش آشنا گشتم ز خود بیگانه ام گشت روشن از فروغ روی او کاشانه ام میرود در مجلس بر خاص تمام فسانه ام بر سر کوی فنا باشد از آن روخانه ام کز شراب خرم وحدت پر شده پیانه ام من مینوی مست از جام می جانانه ام		تا قتلان مغدور دارندم که من دیوانه ام یا ز چوین گنج آمد در دل ویران شست گشته ام رسوای عالم در غم عشقش به بین نایستی باشد نشان عاشقان کوی او بیخودی گریه کنیم ای محاسب منعم مکن ابل ظاهر گریه صورتی پستی میکنند
	آتش سودای دلبه قطب من اگر گرفت از آن چو آتش بقیر از عشق او بجای نیام	
حال دل خویش باز گویم نغمه های شب دراز گویم پنهان دارم نه باز گویم می نوشتم دور محباز گویم از روزه دارم باز گویم با او سخن از حجاباز گویم		ای دوست بیا که راز گویم آز و ز که محرم تو گویم از بیم قیامت عشقت تو بر سر زبانش تا من باز آید و هر نحویشتن بین حساجی که در آید از دین
	نشین تو به قطب دین زمانی تا قصه جانگداز گویم	
بجهد که با دلدار جانی بمنزبان گشتم چو کاشق سودایت سوامی جهان گشتم		بگره تشنه بانی اگر چه زار و ناتوان گشتم بر آن بودم که چنان عشق با هم بلجالی

نہ جگرش مرقی گر پائمال بدو غم بودم	بجھتند کہ آخر از وصالش شادمان گشتم
بران بودم کہ تر عشق را پندان کنم لیکن	حدیث عشق از دل سر زبون دستان گشتم
بدم شرم و ده همچو آن گنبد شکابی باران	حیاتی یا قسم از وصل یار و زنده جان گشتم
بسی در گنج غم بودم زبان از خلق بسته	زبان جان من او گشت با او چہ زبان گشتم

چو در ارد قطب دین دلدار جان من ز لبت
از ان برگردد دن مہر جانش پاسبان گشتم

بکوی عشق ہر دم با دل افکار می آیم	دل نہ نیست از ان با دیدہ خوبا می آیم
بجہر تہ کہ از تہ تہ تہ تہ تہ تہ تہ تہ تہ	کہم صہ بار اندازد و رش ناچار می آیم
مینخواہم کہ بدیدہ سچ بکس چہ چہ بکس	از ان بچو دیکویش خالی از غیا می آیم
خمریہ آج بخر او نیست مگر نہ خرد او	با مید خمریداریش در بازار می آیم

گواہ عشق قطب الدین چہ باشد بیدار
بکوی او از ان با دیدہ بیدار می آیم

بیار خویش تا ہنجا نہ گشتم	ز خویش و آشنایان گشتم
بہر ش کہ حریف و گاہ ساقی	کسی شمع و گہ پروانہ گشتم
چو مجنون در ہوا می صاف لعلی	میان عاقلان دیوانہ گشتم
فرورستم در بار حقیقت	در ان دریا در مکیدانہ گشتم
بدستم و او یک پیانہ ساقی	چنین مد ہوش از ان پیانہ گشتم
تو نگشتم از گنج معانی	تا نہ شہر از پیانہ گشتم

اگر چہ چو قطب دین تا بہ می در از خویش

انیس خلوت جهان گشتم

یا رب صفت لذت جهان بگویم خود جهان به تن بندۀ یحیٰ و میدید منزل گاه من بودید قدرت جهان بنزد عجب آنگاه هر رسد زار به چنین منم مکن ای محاسب شهر زمستی گو کرده پیر از سحر من خویش بسویم	چون خمیه زده در دل و رو کرد بسویم گر راست برسی تحقیقت من ازویم چون قطره دریای خدا و ندی اویم خواهم که رود باز جهان آب بجویم با خود نتوانم ره وصلش که بگویم بنخوش نگه بادیه وصل بنویم
--	---

خاک دل قطب الدین ازو یافته کوی
معلوم کن ای عاشق تا دیده بگویم

ازان زمان که خیال تو در نظر دارم چنان ربوده وصل توام که در چشم نه کارم نه مسلمان نه مومن ز دنیا بسوخت بر وجود منسا نه آنام اگر ز عشق تو رفیق بکوه گویم باز مدرج زانده شایان بلند میگردد	ز هر چه غیر تو باشد ازو بسزد ارم نخواهم از رخ خوب تو دیده برد ارم و رای این همه من فزیب دگر دارم ز بسکه آتش عشق تو در جگر دارم از شوق ذوق تو آنرا نه جای برد ارم کلاه فخر از نگه که من بسزد ارم
--	--

حدیث عشق کند قطب منی خوا باز
چرا که ذوق تو هر روز بیش تر دارم

بنیخ خوب تو اید دست گلستان چکنم گر نهائی رخ زیبای خود اندر شب تا	در بناشی تو در قیسم دلم جان چکنم با فروغ رخ تو از منده تابان چکنم
---	--

چون تو بر باد و بی لاف خوبت بشکن طاق ابروی تو تا در نظر طاق ابرو	عمر بر باد و همس مایه ایمان چکنم دیدن طاق خیم ابرو و خوبان چکنم
---	--

طیبین از تو بهین صل ترا می طلبد
باتواز بهدی دوست کنان چکنم

مایم کنه تو وصل ترا ملت کنم دیوانه وار بهین خوب تو شام روزی که دیدم تیر آید آن بیاب از راه پیجوی بحرم چصال تو	کی غیر از وصال تو چیزی می کنم خزانه دار از تو ترا ملت کنم زان معج به شام تار نشان حبس کنم محرم چو کشته ایم چرا یاد کس کنم
--	--

زان در دنا عید چرا باز شام
ای قلیبنا من مبدو کنه فریاد کنم

چو تو وصل تو به کشتل می کام ایران نهان خیم را وصل من خواهم حجاب را و دلا را هم خودم مشک بکوی بار چینی پی نیکی و انم برود تم بود نفسی به روح من مشک	نه بجز این بگر نه غرضش بنزایم که هست در دنا و در وجود خود عالم بپوشید اگر نه زنت جواب به من بدارم چه که از سر خود و در بای که بدارم در بخت تار نه بیدار و در بخت بدارم
--	--

نماند در غمش از قلیب پرین جوی کمار
گمان مبر که درین راه بخود نرسد

یاد به آنکه بان ریس جانی بودیم ما چه بکشید ایمان در جهان پیش نظر	در دنا و در دنا و در دنا و در دنا هر دو در دنا و در دنا و در دنا و در دنا
---	--

<p>نیک بنگر ز کجا تا به کجا آمده ام برده با پیش نظر ساخته دلبر حاکم بال بهت بکشا از هم و پروازی کن</p>	<p>وز پریشانی غفلت بر چنان موجودم مردم چنین غافل و حیال بجای لبم ورند می دان که غیب غافل و بس و دودم</p>
<p>قطب بین راز حقیقت نمودی افشا با چنین بهت عالی در تو بس خشنودم</p>	
<p>ای جان جهان از روی تو دارم در کعبه و در صومعه و در خرابات اندر صف طاعت چه بسجد نشینم از بجز تماشای رخ خوب تو آیدوست حاجی بطواف حرم کعبه رود یک</p>	<p>در سر سوس قافلت و بجوی تو دارم هر جا که روم دیده دل سوی تو دارم دل مایل محراب و دیوار روی تو دارم در کوی فنا خانه به پلوی تو دارم من کعبه مقصود سر کوی تو دارم</p>
<p>هر جا که رود قطب بین آید بر تو باز چون رشته دل بسته به روی تو دارم</p>	
<p>تا از دل خود صورت اغیار کشیدم ما را سر و سامان کسی نیست دیگر آن بار گرانی که طایک نه کشید هر لحظه چه جان گریست تخته جامان آن روز که جان ز تن جدا شد پروانه صفت سوخته هم از آتش</p>	<p>بی هستی خود چیره و دگر ابر دیدم بادوست بود بر سر سبزه گنج کشیدم از دیده مانن نگه پند کشیدم اشک رکنه بر رخسار جان دیدم من زنده ایام طاق نشسته دیدم تا به روز یار بر روی تو دیدم</p>
<p>فانی تنه و خطبه بهر روز ز دیده عشق بیان</p>	

هر چند که در دیده ناهل بدیدم	
<p>کمی منیم ره دیگر بغیر از کوی دلدارم چنین کنز آتش سودای او هر لحظه نسیم اسیر عشق کی ترسد ز قتل خویش در کوش مريض عشق افتاده بکوی دلبر جانی بر و ناصح و گر نیندم مده در کوی آن لب کسی را پند ده کورا دلی باشد بسته غم</p>	<p>از آن در کوی آن لب بقید دل گرفتارم عجب نبوغ اگر از سر عشقش پرده بردارم رقیب و دن بجا حاصل ترسد از سر دارم طبیبازان علاجی نیست بهر جان بیارم مرخان خوشه با برآمده در راه دلدارم نبرد آتچان دل را که داغ از دست ما دارم</p>
<p>دل مجموع قطعه ایست نذر در چشم بهبود چرا که شعله شمشیر عشق افکارم</p>	
<p>رقیب گفت ترا محرم حریم نکنم جواب داد و گفت که از سر فرات عشق سوخته اگر فروان بر آب است یزد چنین که آن تب عیب را اندازد و فرو بیک کشته خنجر ناهل می شود بهر داز کنند شوق نهارم مگر در آن افتاد</p>	<p>و فانی زرم و با تو بجز ستم نکنم جوی محبت محبوب خویش کنم نکنم بغیر خزان جگر خویش چشم ستم نکنم عجب که روی تو ز من ترا بستم نکنم که با تو بوی و حرارت به تنم نکنم روم بجا نمباید با تو به تنم نکنم</p>
<p>رقیب گفت برو قطعه ایست من خود گیر سرم اگر بود ترک آن منم نکنم</p>	
<p>در آن ساعت که دل را از وصالش شادانم بناشد خرم در دیش امیس محرم و محرم</p>	<p>بمعنی کی بغیر از یاد چیزی در میان منیم که اگر کردیم نباشد خویش را از خود بجان منیم</p>

جو غنچه تہ آغشته خولت دل در تن	از ان سیلاب چشم خود برگ از غوان بنم
نباشد اعتمادی بر تو ایدل بر سر کوش	اگر عمری ترا حد کوی جانان پاسبان بنم

کبودیش قطب بین لاجر احمای گوناگون
انان در کوی او دلدای بدوش منجان بنم

بدل چو تروی یازار نین ارم	خوشتر که از دو جهان نئی چنین ارم
سهر کجا قدم از لطف رنج فرمائی	برای مقدم تو دیده بر زمین ارم
مباش در پی آثار از برای خدا	که من برگروش دوران خیز ارم
دران زمان کسرخ از زیر پرده نمائی	بهای تحفه تو جان در استین ارم
خوندم هم کس سهر دنیا و حق	بدولت غم تو من آن دیان ارم
نشاند از سر صدق استین بد کون	نما شود دو جهان قربت یقین ارم

نیخوزم غم ایام قطب بین برگز
هراق مہمت خود چون بریزین ارم

کی بود یارب که جان پہلو با ان کنم	ہنگل رویش چو بلبل نازہ انصاف کنم
در جہانش محو گردم فانی طلق شدم	در تحقیقت خویش را با یار و یاسان کنم
اگر حجاب او نم در دامن سب گمان	بگذرم اندر زمان از خویش ترک جان کنم
جان ندارد نزد عاشق در دہ او اعتبار	خویشتن را در دہ او را نجست قربان کنم
ناکلی در جست رجوی ہر روزی آن نگار	در ہوایش خویش را چون گرد گردان کنم

اختیار قطب بین از نین مجور کوی دوست
از حق بارش سست و آرد بر چرخ ہوا آن کنم

<p>بکنج صومعه هر دم مرا غم هست دالم نصیب محن همه عجز در از به گسب بود برای در و همه خلق مرهمی باشد اگر ز حال دل ز اوسن تو بهجری یکی ست بی رخ و لب نهانش گل و خار</p>	<p>روم بیکده کاخها شوم ز غم به غم چنین که میکشم از روزگار درد و الم ولیک درد مرا نیست در جهان مرهم برهین تو دیده پر خون و چهره زردم مرا که دل نکشاید ز گشت باغ ارم</p>
--	--

<p>بر تو قطب من از هجر یازنا کمین صبور باش و بکنج نشین و در کش دم</p>	
---	--

<p>بگلزاری که نبود روی جانان میدارم چو در بزم وصالش کیدی بایار بشنیم ز معشوق حقیقی خودش هر کس که داند زمن بشود حدیث و شفا کی بشیاد سالک حدیث تشن نبود عین شبنم قافای سالک نیسمی که سر کوبیش زور بر جان شتابان</p>	<p>سبران راحت که بی دلبر بود آزار میدارم من آندم را از عمر خویش بر خور دار میدارم من آن بید و لمتی از پرده پندار میدارم که من در دلد سالک ازین بیار میدارم که من او را تجلی رخ دلدار میدارم من آنرا پیشگی از جلوه آن یار میدارم</p>
---	---

<p>اسیر عشق قطب الدین بود از خویش و آستان و گر کیدم بود با خویش غیار میدارم</p>	
---	--

<p>نمیخواهم که کیدم بی رخ آن آستان بشم خروغ رخ ز آینه خانه دل معینه روشن اگر کیدم باشد عین دیده شمع خمارش ز روی ترست هر که نظر سوی من اندازد</p>	<p>و گر باشم در انساخت ز عمر خود بجان بشم تو باشم بی ترس ز غلظت آباد جهان بشم ز غلظت حمیم ز بار و آفتاب زمان بشم ز ذوق عشق او بجا و در آن مهره نایان بشم</p>
--	--

مرانی تاب بجز آن باشد و فی طاقت برش اگر خواجه بسوی او روم باخوش تو انعم به نزل که رود او مرا غایتگر جان بست بخود در مانده خواهیم که از خود دار شایم	اگر آید میرم در رود افغان کنان باشم چه بخت است اینکه نگذارد که با او بختان شوم نمیدانم که آخر چون شود حیران ان باشم بدل برست گروم فرود جو خود نهان باشم
--	--

از آن آید بجان ازستی خود قطب و شایم
که در راه وصال یار از صاحبان باشم

ای دوست بامهرین عالم از بسکه بدل غم تو خوردم از دوری رویت ای گل اندام تا پای شیدی از سر من خواهم بپریم چو مرغ سیریت بے یار تو که روم به کعبه بر یاد تو که شراب و لاشه چون نیست آتش است از دل	تا که ز فراق تو بنالم یا یک و صیغف چون عالم باشد ز حیات خود ملالم در دست زمانه پائالم آما چکنم که نیست بالم چیسوی بنود بخر و بالم باشد خبدا که آن جلالم سعیار بیک ست فالم
---	--

باشم سخن ز قطب دین بهت
جز نقش تو نیست در خیالم

بکج نام توانی تا بکی زار و خیرین باشم ندارم مهر بانے تا بگویم حال خود با او عجب نبود که از در دول من کوه بگذارد	نه بجز دلبر جانی خود اندو بکین باشم ندانم تا بکی در دست غمهایش چنین باشم چنین که آتش بجز آن آتشین باشم
---	--

نگینجاو من در خلعت جهان سرسبز	از ان بابو صل او نیز از دنیا و دین بستم
بحمد الله که قطب الدین ہزار دم کس در دل	بغیر معر آن یاری کہ معرش در کین با بستم
چو من بزم جویبار از خود بی نشان گشتم ز دست ساقی باقی چو خوردم کید و چنانہ بران بودم کہ محرم گروم اندر خلوت دہر منی بنیم در اقلیم وجودت صورت غیری	معنی سر فراز این جهان آن جهان گشتم شدم از خویش متن فانی و باو می ہزار گشتم بحمد الله کہ بہت برگزیدم آنچنان گشتم نہان از محنت انخیارم و کلی بران گشتم
نیاردم حیل در راہ جان قطب من گزینہ کہ تا ز فتنہ بدیاری تحقیق معض آن گشتم	
ساقی بیار بود صافی لالہ فام ترا بہ کہ گفت بادہ حرمت بہت گفت ما میخویم ننگ دست جویوش گر وصل یار بایت از خویش متن بہر	نان می کہ دار با ہم از خود بعلی الدوم برا حلال باشد و تر تو بود حرام جانی کہ غیر را بنورہ در ان مقام از خویش ہر کہ مر و درین رہ بود نام
ای قطب دین حسود اگر طعنے زنہ معذور داریش کہ نہ می دیدہ و نہ جام	
فاش میگویم و خواہم نہ رود از یاد من در ازل پردگی خلوت جہان بودم آنچنین کہ شہر عشق دلم می سوزد یار کہ ز دولت دیدہ ار مرا بنواز د	کہ بسودای نمی نعم عشق تو ما در زاد من کہ حریش بچنین دور و دراز افتادم عاقبت در دغم عشق دہد بر باد من من اگر سیر نخواہم بر دنیام

من زام فرچین عیاشی شیرازم کشته از جانب ابر بود که شیوانم	عشق در روز ازل بود مگر اوستادم پس جواب از سر آریست و بیدادم
---	--

قطب دین غم نخورد که خورد گو میخورد من بسودای غمش از دود جهان آزادم

گر شود در ره تحقیق زبان بر میوم حد من نیست که گویم صفتی از دانش هست چیرنی حقیقت هر که رسد آری هر کس که طلبکار شود در یاد	کی تواند که صفاتش سر می گویم انقدر هست که راه بخشیدیم صفات ذات در از ته کس میجویم هر که باور کند دست از دیشویم
---	---

قطب دین سنی کنان در او جبت کرد می شتابد که از آن آب رود و رجویم
--

ماست سرخوش از می دلدار گشته ایم خلوت نشین کوی غمش تا شبیم پای طلب برادره بتان تا نهادیم هر کس استبر و حدت ماسی بیاورد در جبت و جوی روی دلارام خوشین	در کوی عشق با قف اسرار گشته ایم فایغی جو رحمت اغیار گشته ایم از تیغ تیز عشق دل افکار گشته ایم کز تیغ تیز محو و فانی آن یار گشته ایم سر گشته در دو کون چو یار گشته ایم
---	---

گویند قطب دین غم عشق تا نکند آری ز عشق یار چنین زار گشته ایم

ما عاشق و زنده می پرستیم نمی نام و ز ننگ وین دنیا	با باد و پرست زان شستیم ما خود آنیم هر چه بستیم
--	--

<p>میان یقین کنو برستیم از بستی خویش تن چو بستیم با دل بر غم بشتن نشستیم</p>	<p>از هر چه گمان بری که آنم ما را ز دو کون سرگذشته از هر دو جهان طمع بریدیم</p>
<p>ز باد ز قطب دین گریزند ماشینه ز بدر شکستیم</p>	
<p>عشق در بادیه وصل تو شد آسودم از غم سود و زیان و جهان آزادم نام و ناموس حیا و سرکویت دادم غولیش را اگر بنائی بری بنیادم همه از شعله عشق تو برفت از دادم در نه چون زلف پریشان بدی بر بادم</p>	<p>تا من دل شده از مادر گیتی زادم حلقه ندگیت تا که کشیدم در گیش تا قدم بر سر کوی تو نهادم یقین پرتوی دیدم رخت بسوی تو کشید عقل و بوش و غرور و صبر قرار دادم لعل بر بادیده زانکه دل بسته است</p>
<p>قطب دین شیشه ز بد و بدی خویش شکست شمارید حسرت و زیان و گمراهی دادم</p>	
<p>بر می آمد جهان بخت بر خطر باشم سعد و سوز و محال بر بگذر باشم نیز که غم بقه او پای تا ز سر باشم نمود بخیرم تا که با خبر باشم</p>	<p>ز قرب وصل تو هر گاه بهره رانم بهر زمین که خدایان می تو از سرانم بخند از دل بیت آب ندگی بارم ز باد غم تو حید ساقی باقی</p>
<p>انان بدر ز غمت خو که نه قطب الدین که تا بدر ز غمت در جهان سمر باشم</p>	

من بکوی کسے گند دارم	کہ ز جانش عزیز تر دارم
جان برای سگان در گداو	بہر اثبار محضہ دارم
در فراق جمال آن دلبر	چشم خود را نگریہ تر دارم
بہر تیغ جفای او شب در روز	سینہ خویش را سپردارم
شیشہ زہر را ز دم بر سنگ	بعد ازین مشربہ دگر دارم
عاشقم عاشقم بروے کسے	سخن خویش مختصر دارم
نیت یکدم قرار و آرام	آتش عشق در جگر دارم

قطب دین را مدہ تو ناصح بند

من در دیش این ہنر دارم

من ترک عشق بازی خوبان نمیکنم	احوال جمع خویش پریشان نمیکنم
مردانہ وار بر سر کویش تہمتہ ام	اندیشہ ز جور رقیبان نمیکنم
از فرق تا قدم ہمہ در دم از خجست	از درد خویش مالہ و افغان نمیکنم
بر شب مثال شمع ز سوز و گداز خویش	چیزی بغیر اشک بدامان نمیکنم
بر قول و عہد روز ازل میرزم بہ بین	ترک وفا ی باز خسران نمیکنم
ناپا نہادہ ام برہ کعبہ جمال	اندیشہ ز خار منی لان نمیکنم

ناصر مکر کہ قطب دین از عشق تو بہ کن

من تو بہ از محبت خوبان نمیکنم

منم کاندہ جہان یکدم دنی خستہ نمی بینم	زمانی خویش را از دست غم غیم نمی بینم
نشاط خندہ دارد ہر کسے با گلخندار خود	مرغ غمخویدہ یکدم خشم خود بی غم نمی بینم

از آن ابرو کمان بر بنیه تیری خورده ام کمری	که غمیر از خون دل از مهر او مرهم نمی بینم
از آن در کنج تنه ای بدیوار آورم روم	که همزاری و بهر روی درین عالم نمی بینم
نهیبا شدم دمی خرسند و در دل غم از آن دارم	که خود را در جویم وصل او محرم نمی بینم
از آن روی شادایی کینظر پیشیم نمی آید	که کیدم دلم خود را بخود بدم نمی بینم

بروای قطب وین باد و دجست و اما خفا
که کس را خالی از غم و غمی آدم نمی بینم

کی بود جدا در حریم دلبر زیبای کتم	بنیگمان چشم دل خود بر جالش واکتم
آتشین کز آتش عشقش ز خود بیگانه ام	عاقبت دانم که خود را از نجات رسوا کنم
و مدهدی دیدار گمراه و بهر آن نازنین	من از روی بنجودی امر و ز را فرود کنم
در بیابان صفا لش ز فرد شب رویم	بر امید آنکه روزی بر درش ما واکتم
گداز باشد پرتو دیدار یا راند در بهشت	از آتش سودای عشقش در جهنم جا کنم
من نه شادان از بهشتی فی زو فی رخ ترش	خویش را خودم بوصل یار خود بینا کنم

در فراش قطب بین آن قطره افشانم چشم
خویش را خواهم چو قطره مفضل آن یا کنم

من گفتم آنکه بخود از در جانان نروم	در دل میکشتم و از پی درمان نروم
گرچه و خالی از انوار رخس گلن بچمن	تجاشای گل از خانه بهستان نروم
پرتویی از رخ ابد گرفته اندر دوزخ	کافریم که سبواش سوزان نروم
تجاشای رخ یار روم در جنت	بی خدا من بسو بر فیه رضوان نروم
فی المثل که کند آن یار به تجا ز مقام	خایم بت شوم و جانب بان نروم

کرده ام عهد که سر جاشود اینجا بهم	را نجات هیچ رهی بی ره جانان نروم
قطب من جان دیدار یار نماید دیدار عهد کرده ام که ازین قول برپشیمان نروم	
بکنج ناتوانی روی در دیوار غم دادم نرخود برکنده ام از انکسار و زیست یافدا از آن ندری که با درد و غم او نهشین گشتم کی از کس حزن عشق یاز خود آموختم هرگز مکنوا صحرای شوازل خود حزن عشقش را	از دست محنت بیدار و دوران صبر نروم که از بحر و صالشی روی بر یکسایه دم نشد و معیشتم نیا با منیر قدیم دادم سواد و فقر عشق روی فطوح و قلم دادم که از کجک تقضایش ببردل خود این تم دادم
بروز زاهد بر سوائی مزن بر قطب من طعنه که من رسوائی عشقم کی هوای من الم دادم	
بر سر آن کوی خالی نیست کیدل از الم لذت دیدار خواهی شربت مرگت خوش لایق دیدار جانان چشم بیدار آورده زنده میدارند زان مردان بر مش صبح با و دیده بکش تا به بنی لمع دیدار او آزنان کونا زین منیر صدامی صل خویش	که نیا اهل ولا ترا سودا آورده و غم ترا نگه پیش از مرگ کس را کی گذارند در غم دیده عشاق کوشش کی رسیده به بهم ترا نگه باشد و عده دیدار جانان صبحم انجیند نیا فلفل مباشر از فیضی مایه مبدع کلاک صفتش از بنام آدم خاک کی نه
قطب من روز در طوان کعبه مقصد رفتم از وجود خویش گرم روی تو برین قدم	
اسیر عشقم در سوا سے عالم	ز بیکانه رمیده ز آشنایم

در آن خلوت که جانم عشق میباید نشان از عالم و آدم کجا بود سواد الوجه گرداری تحقیق کنند بر دست تو یک ره تجلی ضمیر پاک باید دیدش را نه خوا بود آنجا و نه آدم که بودیم از بختار عشق شنیدیم بخوان از تحت دل اسم اعظم اگر کو هست فروریزی تو از هم که کس اندر حشیش نیست محرم
--

بدر و عشق خو کن قطب دین را منه بزرگم تیر عشق مرا هم
--

بغیر از عشق جان نیست کام از عشقش گرچه رسوای جهانم از سبب زان نیست جانی ندیدست و نخواهد دید هرگز زنده هر کس از خاک تیر چون مر نباشد در چنین ره اختیارم از رسوائی ولیکن نیست عارم بغیر از سایه لطفش حصارم بغیر از چشم دل کس روی یارم سر از حیب نگار خود بهارم
--

بسان قطب من رو دل بدست آر که پذیرش را نه پیران یاد دارم
--

تا بدل نقش خیال رخ جانان دارم آتش که ترو خشاک جهان را سوزد منظر بس که بکوش با امید نظری میکشد یاد هر رشته که در گردن است تا شمیم بهر گلستان جانش بوی قطع امید من از دیدن خوبان دارم پر تو از آتش عشقت که در جان دارم بخدا کی الم از جور رقیبان دارم خویش ترک وطن از کشش آن دارم بچه بلبل بس که روی و می از فغان دارم

دیدۀ تادیدۀ زعکس رخ او یک پرتو	ای بساط عنقه که بر مهر درخشان دارم
	قطب بین بال و پریمت خود بازگشا تا به بینند ملائیک که چه طیران دارم
تا یکی طرفه نگار از دو جهان بگزیدم آتش و دوزخ فردای قیامت نکند پاکشیدم ز سر کوی غمش درد امان عرض کردند ستاع دو جهان را بر من برسیدم بطواف حرم کعبه وصل	چه بجاها که من از گردش دوران دارم انچه امروز من از آتش هجران دیدم درست شستم ز خود و بر دو جهان خندیدم محنت و درد غم از رویان بر چیدم عمر باشد که ببال و پر خود تپیدم
	آنکه میگفت حجاب ره خود قطب الیست راست میگفت ولی نپند و را نشنیدم
نور رخت کرده است رهبری دیدم کرده ام از بر دو کون کنج غمت اختیا روی نکودر جهان گرچه پسبست لیک تا گل روی تو ام در چین جان شکفت خود بزبان میدهی صف رخ خویش را از همه بویهای خوش هیچ ندارم شمید	تا من بی صبر دول روی ترا دیده ام تا که ترا دیده ام از همه هر دیده ام غیر تو کی در جهان روی کسی دیده ام کی ز گلستان و بهر هیچ گل چیده ام ورنه من در دمنده سر تو پوشیده ام منکه ز بوی ختن بوی تو بشمیده ام
	قطب بین ضلالت نکرده عمر غریزی که داشت ز آنکه در اوقات عمر عشق تو دزیده ام
تو بمن نوازشی کن دل زار و ناتوانم	نظری بکن بسویم که روز شوق بجام

مهر شب بر آستان لبخانی ناله بشنم گر میرم از فراقت در خاک راه گروم قبور غم جدائی چه نویسم و چه گویم ز غمت هر آنچه دیدم برسم اگر بوصلت تو چو آگهی ز عالم من ادب نگا دارم که بسوزد از بگویم سخن سمر ز بانم	بامید آنکه خوانی ز سگان استنام بخدا که در عشقت ز روز استخوانم چو گیاه سال بی غم ز غم تو آنچنانم تو عرض حال گویم غمت ارد بد امانم که بسوزد از بگویم سخن سمر ز بانم
--	---

نه بمن خیال داری که گشتی تو قطب‌الذکر
تو بران هم اربابشی بخدا که من بر آنم

بجاست عهد وفا که با تو بر بستم مهرم سپید زین فلک بعرض خلا خوبش را بدخود بین که من میانگ بستم بر دهنده‌ی شوق ذوق باش که من برم به نزد ویش تحفه جان و منفعلم چه غم ز جوهر رقیبان و طعنه اغیبا	بخاک پای عزیزیت که عهد شکستم ازان زمان که ز بهستی خویش و اترم کنم حدیث غم بایه تا که من بستم ز جام ساقی باقی خویشتم مستم که خدمتی به ازین بر نیاید از دستم که با حبیب بزم وصال بستم
--	--

بگویمت که چنان قطب‌الذکر بدوست
ز خود بریدم و بایا خویش پیوستم

بران میدارم عشقت که رسوا می جهان گروم من بیچاره در کوبش همیشه منتظر باشم بر آنم که در ده تو فیت و لطفش را بین گروم بسان لاله پرده زده بر خاک ره دارم	بسان ماه نو انگشت نعلی می آن گروم که شاید بگیان کیده بپوشش شادمان گروم که در بزم وصالش محرم راز نهان گروم اگر دیدار او بنیم جانم زده جان گروم
---	--

<p>که میدانم که آخر از وصالش شادمان گردم اگر از هر سر سرخسوی که منم این زبان گردم</p>	<p>بامید وصال او بجان بر بسته ام حدیث عشق جانان شرح نتوانم دهم تا</p>
<p>مکوز اهد که قطب الدین سرافراز جهان گشته غبار کوی آن یادم اگر بر آسمان گردم</p>	
<p>خون فرو ریز اگر دست نمی بریدم جز سر کوی غم یار نیابد و طعم کی بودیم دران کوی زدار و در غم که گفتم چاک دل ریش گهی برینم مگر آن روز خودش دست نهاد بر تنم هر که عاشق بنویسد خط بر در رختم</p>	<p>بسکه از تیغ وی آغشته بخون گشته و طعم گر طلبد اهل دله در عالم گر کشندم زوم کنیف از کوشش من چون کنم یاد وصالش شوم از خود بخود روز محشر کنم از شوق خشن صد فریاد بر در از شعر خوش لکیش ما عاشق خط</p>
<p>قطب من کشته عشق است خدا را یاد غمره خون بگذارد که باشد کفنم</p>	
<p>هر کس شنید سخنم دیوانه گردانم از شربت وصالش شرین شدت کام ساقی ز جام عشرت برکف نهاد جام گوئی که مرده ام من و ز خویشین بجام از خویش گزینم دم عشقش بود حرام</p>	<p>از عشق آن پرور و صافی خاص و عام معدود دارم هر دم که نا صبور باشم ایام عیش آمد بگر بخت محنت و غم در کوی عشق باران نام و نشان ندادم عقلم رسیده از سر مجنون عشق اویم</p>
<p>ای قطب من چه پرسی نام نشان آنرا کاندر میان عشاق دیوانگیست نه</p>	

ماست و عاشق رخ جانانه گشته ام بیگانه هم ز خویش شدم هم ز آشنا از عاقلان دهر گرفته کناره دینا و آخرت همه بر باد داده ام حلقه ملائیکان جهان شدم گنج نمان خویش بویران یافته ام	با در عشق جدم و مجسمه گشته ام رسوایان خسب چو دیوانه گشته ام مانند وحشی از همه بیگانه گشته ام در عشق یار ساکن میخانه گشته ام در خانقاه و مدرسه افسانه گشته ام ساکن ازان بگوشه ویرانه گشته ام
---	--

بنود عجب که سوخته باشم چو قطب
بر گرد شمع وصل چو پروانه گشته ام

من در عشق تو یکس گر بیان کنم گر بر بدن هزار سوزبان شود چون ضربهای عاشق بیدل جالت هرگز چو سحر عشق تو کس داستان ناست درمان درد با می همه در عشق تست با وصل جان فزای تو دوزخ بود بهشت	آزاد دل از چو سنگ بود در فغان کنم وصف جلال خوب تو نتوان بیان کنم خون مرا بریز که من ترک جان کنم من نیز در عشق ترا داستان کنم درمان درد عشق ترا من چنان کنم بی تو بهشت و دوزخ و من ترک آن کنم
---	---

گفتی به قطب بنمایم جمال خویش
خود را حجت و جوی تو زانرو نهان کنم

در میان غمش طالب یدار منم غیر از نیست دران کوی یقین دانم بنشینان من بیچاره مجو صبر و قرار	حکمتی هست که سر گشته چو پر کار منم در ره دوست ازان فارغ از اغیار منم عاشق و شیفته آن بت عیار منم
---	--

نیم شب و عہدہ دیدار بود آن مرد را ای خوش آنکس درون جرمش یابد بار ابرمی آید و میخندد و میگردد باز	زان سبب دل شب ویدہ بیدار منم مدتی شد کہ بجان طالب دیدار منم عاشق زارم و خون از مرہ می بار منم
--	---

قطب بین اکل ای ناصح نصیحت نیست

پند تو کے شنوم زانکہ گرفتار منم

بیا کہ مجھ سے تو ای پاکدہ من ندارم طاقت ہجران خدا را شگفتہ در جہان بسیار گلا ز عشقت بر کسی اسوخت دانا بر نیکی شدی چون شہرہ دہر	ز غم گدازم تا منہ سوزان پوشان بی خوبی خوشی از من وے چون تو گل بنود بگلشن مرا یک موی خود نگاشت بر تن مہر وے زمین گویند حسن
--	---

ز عشقت قطب بین دیوانہ گشتہ

شدہ بر عام و خاص این قصہ روشن

بودم آن روزی از ساغر وحدت نوشتان من از آن روز بدان دلبر جانی بودم لذت شربت وصلش ز ملائک مطلب لذت شربت وصلش زمین مست مطلب نبتہ در زمین کوی اگر مرد رہی بخدا محرم اسرار کسے گرد و کو	کہ نہ از بادہ کشان بودند بادہ نوشتان کہ نبودہ سر موی اثر از بادہ نوشتان کہ ندیدم زمی عشق کسے سر نوشتان کہ از ان بودند ام از جامش جہ نوشتان استین بر بر کونین چو مردان نوشتان بہمچو خورشید بود دیدہ جانش نوشتان
---	---

قطب بین فانی مطلق بخدا کی گردی

تا درین راه بود یکسوار تو نشان	
<p>ساقی بیار باده و بر من بنار کن زندگی بخودی و می عشق کار است چون عمر را بقا و جهان را در است خود را رسان بادی زندان کجا خواهی که روی یار به بنی تو بگیان خواهی که محرم حرم کبر باشی</p>	<p>مطرب بیا و نغمه جنگ آشکار کن کو زاهد زمانه بنده خستیا کن بنشین و ترک مردم بی خستیا کن در حق گداز و سایه آزار حصار کن روشن چو آینه دل خود را ز غبار کن فانی شود از وجود و بیان ه گداز کن</p>
<p>ای قطب دین گریز ز دنیا و آخرت خود را ببار و وقت ره کرد کار کن</p>	
<p>دلا بر خیز و غم کوی آن دلدار جانی کن اگر خواهی که دریایی جلال عالم آرایش اگر خون تر از زین پیچی سر ز تنغ او در دین خلوتش چون محرم اسرار گدایی بر روی غیر مشوق حقیقی دیده نکشائی نیاز و عجز بنمون در سر بنده بپروان کن</p>	<p>از روی صدق بختک و دلا و جانفشانی کن بر روی کوی آن دلبر معجزی پاسبانی کن ز خون خود بتغیش چهره خود را زغوانی کن مکن ترش تو فاش اندیشه را ز زبانی کن ز تیغ دیدن غمخیز تو در دل دیده بانی کن بختک در گوش زبانی و عجز و ناتوانی کن</p>
<p>اگر خواهی جلال تو بنی قطب من از جان دمی بنشین و باده دلدار جانی زندگانی کن</p>	
<p>بنمای رخ زبده بمن ای مرا و جان میگفت دوش سحر با و از خوشی تن</p>	<p>تا دارم هم فکر خیالات این دوان آنکس که غرق باشد از است بیکان</p>

موسی اگر نذیر تقای صیب خویش ماستی وجودت باج داده ایم گر صد هزار جان بود و او طلب کند زندگی که صبح و شام بدیدار می خورد	نومید زان مباحث که بود ست امتحان تا آید آن نگار و نشیند بجای جان صادق نه اگر طلبی لحظه امان لنگ آیدش ز زبرداری عابدان
---	--

چون قطب بین تو بر در دلمان نشینم
ز ان پیشتر که نخل حیات شود و نخلان

گشته ام مجنون مرابا زلفت خود در بند کن وقت جان دادم از لعل خورده بوسه اشتیاق وصل تو جانان مرا از حد گذشت طوطی جانم ندارد قوت و شکسته بخورد خبر شراب وصل تو جانان ندارم حاجتی	رفته جان مرا با جان خوبی و بد کن چاشنی شربت مرگ مرا زان قند کن یک زمان پهلوی من نشیند و لم خیزد کن قوت او بهر خدایان لعل شکر قند کن جرعه در جام این درویش ما جمیع کن
--	--

دولتش باندیده شد بر کس می و شمش تشدید
قطب بین ابرو وصل خویش و تو نمند کن

نگار من بیا و هر چه میخواهد کمال آن کن همه دلهای مشتاقان بود حیران وصل تو نیخواه حیات خویش و گیر بی جال تو چو گل از غنچه بیرون آن خود را بپوشان من ز درد محنت جبران من غرقه خون است تو شاه کشور خوابانی و من بنده مسکین	بنای خانه مستی این بیچاره ویران کن دل خمیده من هم ز وصل خویش شادان کن بیا و ملک جان من نشیند و عادت مرا کن دل مجروح ما را از وصل خویش شاد کن بیا ای زلف جان صبح روزی ز من ز روی محبت باندیده خود و نخل حیات کن
--	---

دل انگار قطب الدین از ملاقات بجزان مروارزش من بجان با من عجز پیمان کن	
که خرابات نشین بر بود از هر خود با هر کس نشین لیک تو با خویش نشین شیوه عاشق جانبار بهیت همین فانی سحر شده در معانی بر چین بر در خلوت مردان خدا دان نشین بلکه باشد بخدا در شیطانی لعین	یا دارم منخه خوتر از در همین من نگویم که خنیز و نشین با من بگذر از خویش چو مردان گری با وصل تا تو باشی بمیان دست کنا گریز گر تو خواهی که سرافراز دو عالم باشی از خدا دور بود هر که پسند و خود را
بر در دست نمی روی نظم بر خاک تا بیای شرف از خاک درش قطب الدین	
ز دل که درت هستی خویش فیا کن نشان کن مطلب خج و نشان پیدا کن بیا و در دل شب چه راهش تماشا کن ز خویش بگذر و بیا رخود تماشا کن	اگر تو مردی دیده دلت و کن بی که در ره تحقیق بی نشان باشد روی بهرزه دگولی که طالب ایم نگویمت که همه عمر در ریاضت باش
نشان حق طلبی شیوه محبان است چو قطب من بر دامن کار فردا کن	
که شود از پی معشوق همه جامه دران ماند محروم از ان وصل چو گدازن خزان باشد آن دلبر جانی که بسویت نگران	بشنوید از من در دلش دمای جبران هر که در کوی فنا شربت وصلش نخشید چیت یا غفلت این خواب گران دل

<p>پیش ازین نیست درین روش کی نظر کن</p>	<p>دلربائی تو کیے دل تو گشتہ ہزار</p>
<p>قطب بن یک تخی گویت ابرو در ہی</p>	<p>خوابش تن را ز سخناے ذمیمہ گذران</p>
<p>دیدہ از بہر تماشا می جمالش و اکمن خیز و شہما ز صفت بریدت قدر جگمن پیش و لدا ز پسندیدہ خود ما و اکمن خیز و در مرتبہ خود را ز مہ بالاکمن یار گم کردہ خود را بر خود میدا اکمن یعنی خود را بر بد و نیک ہش و نا اکمن</p>	<p>ایمل اسباب رہ و لب خود پیدا اکمن تا بکی چہ صفت در وطن تن با پرورہ بردار و مقامی کہ بہ منی پسند نیست و بر بال ملک شرف جذب عشق بعد ازین پرورہ درمی از نظر تو کشد غوغا از آمدن رفتن تو دانی حسیت</p>
<p>قطب بن گوہر نایاب اگر میخوابی</p>	<p>چون صدق باش تو چشمہ دل در یکن</p>
<p>در گفتگوی وحدت آن لسان من تا بہرہ در شہد ہمہ دوستان من چون تیرہ سخت آمدہ است از کان من روزیکہ زیر خاک بود استخوان من بشنو ز عشق دوست بیاد تہان من در جان من نہشت و نہا شد زبان من</p>	<p>ای دوست بہرہ برا ز این من آن من دائم کہ شعلہ شمع کو بکو رو و گرہ جهان بر آید و دہا کند نگار دارم امید آنکہ ز من یاد آورید حاسد بستر وحدت ما راہ کے ہری من خود زرفہ ام ز میان لیک آن نگار</p>
<p>تسلیست دین نمان تو ملک نایاب قطب بن</p>	<p>من چون کفر کہ نہ زند او بگمان من</p>

<p>ما را از خود بخود که جدا میکنی مکن تو بار قریب مهر و وفا میکنی مکن این کار اگر برای خدا میکنی مکن در قتل شکسته دوا میکنی مکن این از برای رخسار میکنی مکن هرگز نه گفتنت که چرا میکنی مکن</p>	<p>جانان جفا بابل وفا میکنی مکن من در وفا نمی توانم گذشتنم از راه رسیده بر قریب آرمیده یارب که گفت ای مناهم بر این در مجلس شریف باغیان نمی هر چند تیر جو رو جفا بر من زدی</p>
<p>ای قطب دین بجلوت خود بی جمال دوست گر تو نماز خویش ادا میکنی مکن</p>	
<p>کیست که اندر غم عشق تو نیاید و جان با محو ذره بود اندر طلبت سرگردان گر بود شاه کنی خاتم عمرش ویران همه در وحدت ذات تو بماند حیران مثل آنست که موسی به شنید از چوپان گر چه ذات تو نهانست نمودند عیان</p>	<p>کیست که نیست طلبکار تو ای جان جهان کیست که آتش عشق تو ندارد در دل کیست که ملک تضایت سر خود را بچشم نه بنی و نه ولی ذات ترا دانسته اهل دانش همه که وصف صفات گویند در ره وصل تو صاحب نظران بسیار اند</p>
<p>قطب بین وصف تو کی در خور تو گویند اینقدر هست که وصف تو بود روز زبان</p>	
<p>گلشن تنگ جهان را کمن ایدل مسکن مایه سود و زیان را چکی بر هم زن نیست چیزی به ازین مرتبه از وجه حسن</p>	<p>دور افتاده از صحبت جانان مژگون خویش را ترک کن بجانب دلدار خرام ز آتش عشق بروستی خود را بگذار</p>

می خور آزاد بزمی کرد و جهان آزادی چون شوی بخود دوست از منی جام ساقی ساقی باده شوق از تو اگر جان طلبد	که بود می زخم و صدمت او مرد فکن و آنکه از سستی خود هستی خود را بشکن جان شیرین بکف خویش از ملک بدر
--	---

قطب بین فهم سخن گر کند تیر و لی
هر که را دیده دیدیت کند فهم سخن

تا بکی پامال جگر یار باشم اینچنین بر سر کوی غمش جای عشق افتاده ام ای اجل رحمی کن در مرگ من تعجب کن مصل خود دست هر عاشق بیداری شست ز شکم آید بر کسی کو جمع بایارست مین	در غم درد جدایی زار باشم اینچنین تا بکی بیار و بخوار و زار باشم اینچنین ز آنکه من از زندگی بیزار باشم اینچنین ز آنجهت بادیده خونبار باشم اینچنین در جهان سرگشته چون پرگار باشم اینچنین
---	--

گفت ز لب قطب بین من محنت از خود کشی
در نه من کی بر سر آزار باشم اینچنین

رومی نمود از حرم خسرو صاحبقران آینه سان میشود دیده دل هر که را زنده جادید گشت هر که در پای گشت سلسله زلف یاد گشت جو بای بند دل جامه جان چاک کن همچو گل اندر سحر سودت دل جان من آتش سودای عشق	لشکر خو شخوار عشق جان بر بود از میان شعله شمشیر عشق زنگار داید از جان نام و نش نشان بود گر چه بود بی نشان از دود جهانیش کشید روی خود از نا عیان تا که شوی بیگمان بامه خود و هم زبان رهر و کامل کجاست تا کندم استخوان
---	---

کار نبی شکست آورده وین قطب بین

<p>راه بی پایان نرزد هیچ کسی در جهان</p>	
<p>بیدار و داغ عشقت موی نماید بر تن سوی خودم نجوی نیست اختیار گفتن بیدار و داغ سوزی دستی کند گردن و آنکه بدین بهانه درم لباس بر تن</p>	<p>جانان بیا که ما خوش هست با تو بود سرم را تو دانی دانم که میتوانی خوشحال آنکه روزی بایار و لفروری شبه با بکنج خانه با خود کنم فسانه</p>
<p>ای قطب سین از حیران خج در اچنک بیان هر در و در و دران این نکته است روشن</p>	
<p>شب به شب ز آنکه بشت بکمر عشقت کمر کس ندارد چاره در ددل او کما رمن ندانم نیکو میزند ره آن بت عیار من هم مگر در دغم عشقت کس رتیار من از ملامت میفنه ای دگر می باز من شد یقینم کین همه شد پرده پندار من</p>	<p>شب نیاید خواب اندر دیده بیدار من من رضی عشق هستم اینچنین زار و خج کمی سلامت میتوان فتن زده موی من در دما شق را دوانی نیست غیر از در دشت بنی ملامت چون از بچ کس لذت عشق اما بدار ز دین دنیا گشته و از قیل و قال</p>
<p>دشنت پنهان قطب سین سودا عشقت از کین اشکارا کرد عشقت دیده خونبار من</p>	
<p>بادشاهی تو دمن بنده ات اگر کمر من بی سرانجامی من بین بر سرانجام کمر شیرین از شربت دیدار خودت کامم کن کشتی جاب خویشم کن رشاد نامم کن</p>	<p>یارب از عشق خودت نایم از یاد کمر بی سرانجامی من بسیار پریشان احوال نشته است کامم از این محنت هجران تلخ زوراق ده ام از بر مرصالت ابد و</p>

از بسجرا که دست غمخسره انعام کن از می عشق خود اید دست می آشام کن	ز آتش عشق تو دلسوزی و تشنه ترم بخیودی خواهم دستی که زبستی بر هم
---	--

تا یکی قطب بن از بحر بود نا که گمان مژده وصل رسان بکیره و پیغام کن

ای زاهد فسرده خود بدین پرتخن از خود میر تا شود عشق او حلال چندین طور در ره مردان فزون گشت دانی شهید خنجر خو تا عشق کسیت	بشنو حکایتی تو ز بهر خدا ز من در کوی دوست کس نبرد به بکرو من در طوبی خجودی خودت کوش و دم فزون آنگس که سرخ باشدش از رخ او فزون
--	--

ای قطب بن خوشست محمد در عشق یار خالی بسا و یک نفس از زده او بدن
--

پای من بر سر آن کمی فروخته بزم خون دل میخویم و صبر جمیل از هر زمان جلوه کند یار با ناز و دگر سوخته ز آتش سوزد غمش ستر پا عشق او عقل ز سر برده آرام دل	تو زده از آن کوی سهم با برین یک متیر از آن زنده که گریه محزون دوباره در دله کرد و از آن زنده افزون مهمی به می سوزنه میست بزیگر و دوز عاقبت تا چه کن نیست تریش کنون
---	--

قطب بن نیست جهان را به بقای یقین بر چه غمیر از غم عشقت دل کن بیرون

ساک بیا و در بره ذوا بجلال کن خواهی که محرم حرم کبریا شو	ز کثرت مجاهدت من راحلال کن بستی خویش در ره او بطلال کن
---	---

در کوی عشق ترک ز قیل و زقال کن ملک به جوید خویش جواب زلال کن هر روز و شب بت بخت اقبال کن	در بایت زبان تو گرد زبان عشق خواهی که روی یار به بنی تو بگیان و در بایت که در دوجان معتبر شوی
--	---

ای قطب بن بسوز چو پرده بال و پر
و آنکه ز نایل دل به خود پروبال کن

کوته زگر دست میا و از بان من ساز به برپتو رخ خود زنده جان من خوامم که کوی یار بود آستان من بوی وفاش بشنوی از استخوان من بوی آید باشد از انان بهستان من	روزی که مرگ آید و گیر و غسان من جانم زین رباید و دلداری جان و پند چون سوز خاک تیره بر آرم درین جهان بهر کس ز عمر باش لبخند می رسد بر هم زخم ز شوق وصالش بهشت را
--	---

خوانند قطب بن همه شعر تو خاسته اند
چون شد حدیث عشق همه داستان من

در زندگی خود ز غمش آمده بجان داند چه میکشم من مسکین ناتوان که آشنا شود و بان لبم نغان آباد چون خزینه من کیت در جهان آید ز راه دور بنزدیک این جهان آید درون گلشن عشاق بگیان	مارا ولیست در غم و دلداری ناتوان هر کس که بار بجز نگاری کشیده است از بس که با ناله غم در گذشته ام از ناله های زار من اندر شب فراق یار چه ساعتی بود آن ساعتی که یا از رویه یار بچوکت جمله را خلاص
---	---

ای قطب بن خوشست غم در دهر ببار

امیدوار باش که صحت بود ازان

ساک بیا که رفیزی گویم ز کار و دنان
 این راه را نشانی از هر مقام گویم
 زین راه آدمی تو نیست قدرت یار
 امر و زگر نکر دی ز نهاده عبور بیشک
 از گاه طور بدل دهان گویم از و نشانی
 گاهی تو اب بینی که جانهای روشن
 من بعد تر طوریت یعنی ز سر بطون
 هر چیز خست حق در عالم آسوده
 ز انما و ز نشانی و نقص خود بیایی
 که همان زنده دانی که حال مرگه ترا
 بهر شود و گویا با یک مقام میرو
 اندر مقام ششم کار بود حق نام
 در روی چو خط آری از و نشانی میری
 طدر حق چو دیدی از خویش و از سببی
 خامیتش کجایم لیکن محال باشد
 بر اسم راسته آنجا پدید آید
 زان طور چون گذشتی در جستجوی دلبر
 در هر مقام بیشک جمع فرشته مبنی

روشن کنم بیابان از راه اهل عرفان
 توفیق گریه بخش بر دروگاه خلقتان
 لیکن باشد فراموش پر نور راه ایشان
 فرمای روز محشر حسرت برده بچیان
 گاهی شگفته بینی که میوه می انوار
 گاهی ستاره باشد که مهر و زشتان
 یابی از و نشانی هر چه هست پند
 باشد تمام آنها در اندرون انسان
 باید که چه خردان و نام خرد کنی نشان
 بی پر تو هست نه نیاید بهر توان
 سین کهن چو درون دانی چو کیهان
 شاید عزمی چو درون جان ز کجوان
 او را گاه زنده گردد و گاه میوه چو جان
 رنجی آگشت بهی شمشیر زان در زمان
 آنجا باشد مودت و محبت همه چو جان
 اندر غلط باشی ازین عقل میدان
 نفع شوی تو دیگران که بهر شکار
 دانی شاید چو انسان هستی زنده گری

ہرگز ترقی تے واقع شووہ معنی
از دور یار نزدیک چیزی اگر نہ بینی
از ہر مقام رفری گفتم اگر بر بینی
باشد دیگر کشما از سوی یار جانی
چندین مقام دیگر در راہ مرد باشد
اندر میان اندیا در یابی آب آتش
سیار مردہ باشد در ہر مقام جاہل
چندین عجب کہ گفتم ہستی است بیشک
از راہ در دمناس این راہ را بہر و
اوی سناک طرقت در راہ خلایع اور
نہر کہ اندرین راہ باشد حجاب بسیار

انست کیش پاکان راہ طریق نریدان
تا محض او نگردی ملک تو نیست میدان
دانی کہ من چہ گفتم از راہ در سم دورا
چون برق میرودہ عاشق ز خویش حیران
لیکن تمام آمنا بر مرد گردو آسان
مبید و بیشمار ست اسی سالک سخندان
از غم دق کی رہاند خبر کمال آن
از خوشیتن ہمیری جانت رسد بجانان
شاید رحل جانان درت رسد بدران
رفتن اوب نباشد در راہ او خوانان
چون مرغ تیز رو باش لیکن ز خویش طیران

ای قطب من فنا شو گر وصل یار خواری
دائم کہ میتواند مار از خویش نہان

آغشته گشته غنچہ دل تہ بہہ سخن
چون سوزنی گد غم از آتش فراق
ہر کس علاج در دہل خویش میکند
مجنون شدم ز درد غم یار خوشتن
چون محفل و عشق ہر دو ہم سازگار

خون دل ست کز مرہ می آیم برون
از بکہ بار ہجر کشیدم شدم زبون
من در دہلش می طلبم و مہدم فزون
تا شہرہ جهان شدم اندر جنون کنون
فرزاندہ نیست ہر کہ نیستاد در جنون

گویند قطب دین بردار عشق تو کہین

<p>هر که از شوق وصلش من بنالم بگیان غیر راه نیست در کویش از آن از بخودی بسکه خونین ساخت تیغ عشق بلب سفید را در خروش آید خلق از ناله های زار من همه من نیست در کویش جوی آه من خون نمی آید بر من از دیده خونبار من</p>	<p>هر که از شوق وصلش من بنالم بگیان غیر راه نیست در کویش از آن از بخودی بسکه خونین ساخت تیغ عشق بلب سفید را در خروش آید خلق از ناله های زار من همه من نیست در کویش جوی آه من خون نمی آید بر من از دیده خونبار من</p>
<p>قطب بین از درخشش یاکس را چاره نیست ز آن از روی در و خیزد سر سبز اشعار من</p>	<p>قطب بین از درخشش یاکس را چاره نیست ز آن از روی در و خیزد سر سبز اشعار من</p>
<p>کس به یاد از جوانی به لب یار این چنین لب به لب به لب به لب به لب به لب به لب در راه دور من مرا آید به لب به لب باغ و به لب به لب به لب به لب به لب از راه دور من مرا آید به لب به لب از راه دور من مرا آید به لب به لب</p>	<p>ای منم یار ز در عشق بیار این چنین بر سر باران عشق میایی من چون بگر نیستم و لگی به لب به لب به لب به لب یک نظر گیر سویم اندازد به لب به لب گر بر روی صد پیش بنیم هم صد بار جان شده عاشق کشتی نیکو دست او دست</p>
<p>زندگی در تیغ عشق یار باشد زان شب ز آن شدم به لب به لب به لب به لب</p>	<p>زندگی در تیغ عشق یار باشد زان شب ز آن شدم به لب به لب به لب به لب</p>
<p>تا نباشد قیام به لب به لب به لب به لب کو به لب به لب به لب به لب به لب از لب به لب به لب به لب به لب از لب به لب به لب به لب به لب از لب به لب به لب به لب به لب از لب به لب به لب به لب به لب</p>	<p>کیست که بانیست در دل از روی قیام نیست ممکن در هر آفاق از سر و جان من ندیدم در همه عالم ولی جان کرار نور دشت اندر جهان هر کس که دیده سی در لطافت نیست به سبایت از اندر عاقلان هر که باز هم شنیدم در جهان خاص عالم</p>

	<p>قطب بین را آرزوی تو ز حد عد گذشت آرزو دار که نشیند می پهلوی تو</p>
<p>کوته می که دل بکشاید می آرزو که بشن کن و بکش می عشقش سبوسو ایوای تو اگر بگذاری خودت به او قانع چه باشی تو زو بهر بگفت و گم بمانده بیاف و میای تو که بگو از خود بهر دست انداز دیدار و مجب</p>	<p>خواهم صب ز بان لخم اظهار وصف او ساک چنین بون به اشن زفسر کی لطف خدمت گشته تراز هر و شنیع همت بلند دار که بونی جمال یار آرشیس و مدینه بدنه پندار دور زن از جهان به پیر پیریت شوی پیر</p>
	<p>کما رتیب طعنه بود قطب دین ملی دور راه سر چه بست تراز دارا بود</p>
<p>در میان پادشاهان و پادشاهان تغییر به درگش از به گنج آرد که مجموعه مل و پیر کویت و س از دارا و پادشاهان و پادشاهان و پادشاهان و پادشاهان و پادشاهان</p>	<p>دور راه و پادشاهان و پادشاهان بروش از به گنج و پادشاهان گر تو روزی دید و خساگل خساره در حرم و وصل و پیر که ترا افتد گذار برای که سر کیش صبا آرد خوش است</p>
	<p>قطب بین عزت ندارد و پیر پادشاهان دور راه تحقیق بین ملک و پادشاهان</p>
<p>دور راه و پادشاهان و پادشاهان چو پادشاهان و پادشاهان و پادشاهان</p>	<p>ای یار زانین دل و جانم فدای تو از تیغ و تیر عشق بی خون من بپند</p>

با دست و پا ملک سلیمان گدایی تو	با دولت وصال برابر نمیکند
پایش کشا که زود به پیید لقا سے تو	مجنون عشق بند زنجیر زلف تست
باشد بهشت عدان مقامت برای تو	زاده شگفته باش که جنت مقامت

یک جوانان نماند ز مستی قطب دین
خانی شد از خورشید که میاید بجای تو

حل شود در دوزخ جهان هر چه بود مشکل او	هر که روش شود از شمع رخت محمل او
هر که دور از تو بود نیست جوی حاصل او	حاصل از غم توئی لذت غیر از تو جود او
هر که باشد بیکر کوی غمت مژگان او	شود از بهر دیدن دیوان او ازاد او
کو گلی پدید آید روتو شگفت از گل او	شد فیض تو بگوید زان محبت زود او
که به یک راه کنی جامی درون دل او	به شادان چون بهر زمانه مرآت او
خفته بر سر کند صوفی دل مقبل او	خلق عالم را بهر دست حرم کعبه روبرو او

قطب دین قاسمی پاک نه پنی او را
از آنکه پیکان شده اند از جگر شتر قابل او

رشته دل تا جایی دور و صحرایان از دست او	در دنا فقر نه کیدل از خود داریسته او
قافلی در راه حق از خوشیستن داریسته او	هر که را می بینم از دست حق در بند او
پای در روی میدلی در راه حق از غم او	خود در شوق اندازد این ره از شکست آید یقین او
بر سر کوی محبت کیدل از غم نشسته او	هر که با منم مریضی از زور روی خسته او
رشته سودای عالم را ز هم بگسسته او	ناله و آه چون یک فانی بسته او
راه در رسم یار یک تن بگوید بسته او	هر که را رفته شایسته دعوی آن از کس او

<p>قطب بین بسیار بد دل بهر سو پشته رشته دل را بهر یار جانی بسته کو</p>	
<p>دیده از خواب غفلت در جهان بیدار کو مرهم هر جان فقر است وصل آن نگار کو وصل آن دلدار از خون جگر آید بدست گرچه در عالم شگفته سر سبز گلزار یک بگذر از صورت اگر مردی معنی راه بر هر که او دیدم با عالم میل سومی خویش داشت</p>	<p>عاشق شمرید از عشق بر خورده کو یکدل از تیر غم عشقش بگو ز کار کو دیده و جستجوی وصل او خونبار کو چون گل رویش گل اندر همه گلزار کو غیر ازین صورت بگویش موعنی دار کو ساک داشت از خویشتن بهزار کو</p>
<p>قطب بین تا کی نه بنی روی یا خویش را دیده در راه معنی لائق دیدار کو</p>	
<p>در کوی تو هر آنکه نذر از وفای تو مارا و فای عهد از آن با تو محکم هر کس که از روی وصال تو میکند از زخم تیغ نیز تو هر کس شهید شد از روز مینوای خود نیست غم مرا کی عار آیدم ز گدائی خویشتن</p>	<p>بیگانه هست کی بود آشنای تو روز است گفت بلای تو فای تو سنا کند در خویش نه بنید قایم یابد حیات زنده شود از بقای تو باشد نوری بهر جهان فای تو این دو تیره است که بشم کند تو</p>
<p>عزیز قطب بین برضای تو نه پشیم باشد رضای او همه اندر رضای تو</p>	
<p>تو که خدای جمله نیست کسی و رای تو</p>	<p>زود به دست رسد هر که بود گدای تو</p>

بر سر کوی عشق تو کشته شدم ترا غم شهر بشهر کو کج با غم تو سفر کنم در دل شب دعا کنم طاعت بی ریا کنم	جان هزار محبوس من باد همه فدای تو نیست غمی اگر کشم محنت و غم برای تو قبله جان ترا کنم و رود لم شناسی تو
---	---

قطب دین بنده گدا بر سر کوی بلای
پس خوار ایدای خدا از تو بجز لقای تو

صدف بود و آن سر عشق گوهر او بدل ز عشق بد فیض در صدا بار او آب مزه و دگر اگر تو اهل نلی مکن خویده تو آنرا که غیر دوست بود	گدا اگر نبود و بدین حاصل از تو به بین تفاوت هر یک با ملی کن گو از تحت دل خود حرف عشق میار بغیر در دغم عشق یار هیچ مجو
---	--

لبوش آنچه توانی ز خود مستو غافل
غریز من بشنوند قطب دین نیکو

چنانچه دلا بهر جهان چسبست جستجو از زلال در بهر عهد وفا می طمع مدار عشقست هر چه هست بدینا و آخرت زاهد بگوید خرقه و زنا را خود بسوز چرا که بکینست باطن تو زاهد ریا نمی نش گر مرد قابلی سخن بنده گوشش کن	حاصل از تو بغیر الم چسبست بگو چون که هیچکس درست ندیدست عهد او آنرا که در دغم عشق نباشد از و مگو زیرا که نیست رشته عشق اندرون او از آب می تو باطن چرا که بکین خود بر شو در کش شراب وحدت دلبر بسو
--	--

ای قطب دین تولدت دیدار یار را
با هر کس مگوی و بپوش این سخن از تو

عاشق کہ برکشہ ز دل گرم خویش آہ آنجا کہ لطف تمام تو گرد و شفیع ما لطف تو کو بہا گی گنت را و ہدیہ سرگشتہ ایم راہ مقصد نے بریم دشا دوکن گدا می سرگرمی خویش را درد دل نہ اند غمیر تو اندیشہ دگر	سوز ز برق آہ دو صد خرمن گناہ اندیشہ کی کینم ز شیطانِ روسیہ قہر تو طاعت ہمہ را میکند تباہ ما را دلیل خویش شود ساز و براہ گیر و گدا تمع ہمیشہ ز بادشاہ تو ہم گواہ باش کہ دارم ترا گواہ
--	---

اندوہ محنت و الم آمدہ پاؤ عشق

بنا کہ قطب دین شدہ سرخیل آن سپاہ

مردہ بادای جان نازک باریہ باندہ چشم معنی باز کن بہر تماشای خوش پاک کہ بدل از گرد و نتانکہ غنہ گاہ عشق نیت شوار خویش باندہ بادشاہ مست	دلبری کو از تو نہان بود پیدا آمدہ ناکہ آن دلبر بہ چشم نہا آمدہ ہر دے کے راز دار راہ مولا آمدہ وصل او بنید کسے کو بے سر و پا آمدہ
---	---

قطب دین گرم درابی دیدہ دل پاک

تا بہ منی روئے آن یاری کہ کیا آمدہ

من کیست ز ہستی خود دار میدہ بی لطف دولت ہیچ کس از خود نمی ریدہ من کیست کہ نام و نشانے بود ز من آمنکہ دیدہ اند جمال حبیب خویش دانی کہ کیست محرم خلد تیری دوست	از خود دیدہ و بیار آمدیدہ از خود سعی خود دیدہ آفریدہ در راہ عشق بار امانت کشیدہ دارند غیر مرد ملک دیدہ و دیدہ از خود دیدہ بو صلاش رسیدہ
--	---

دانی بکبوی دوست بمقصد که میرسد	رند سے دلا و بانی از خود بریده
هر کس که حال قطب بین پرسد ز تو بگو در راه عشق شربت وصلش حشیده	
بکبوی عشق دلی باید از جهان رسته ز خویش رسته و در و در و در و در حیات او به بقای حیات یار بود بظاہر انجلا نوح نشست و خست کند بدوست خلوت تار یک کنج تنهایی درین پیش زمکان زلا مکان خنجر	ز قیل و قال خیالات این گن رسته بیاد داده حیات خود و ز جان رسته خود از میان شده ایست و ز زبان رسته بیاطش بود آما ز انس و جان رسته بیار همدم و از صحبت کسان رسته بظاہر انجلا نوح مگر در جان رسته
سعادت ز پی قطب دین بود آنرا که یار گشته تمام او خود از میان رسته	
تا دیده ترا دیده ام یار پس ندیده آنی تو که کیمتائی در دیده بینائی از عاشق شیرایت پنهان نمود ازی بی نام و نشانی تو در عالم روحانی تو در پاره مستوری نه آوم نه اخوری زاهد که بود خود ز هر گز نرسد در تو	با وصل تو خو کرده و ز غیر تو بریده عالم همه آرائی از حسن پس ندیده چون نودا گر باشی در مردم یک دیده پیدا و نهانی تو امی دلبس مگر ندیده از وصف بیان و روی مثل تو کی دیده حیرانم از آن کس کو عشق تو نه در ندیده
تا قطب بین از هجران گشته است ترا خواب در وادی بے پایان راه تو نور دیده	

هر که در راه حقیقت است بهجت هر که غمخیز از راه حق نمیدارد برگشت خلق عالم را چه دیده ساخته بلکیده پاک کرده دیده دل از آن که بر لب از آن هر که آنرا دیده دل پاک نمود از غما هر که محو در گشت در غلجه تسبیح معانی	اول دنیا درین خوشبختی در پادشاهی خانه دل را ز مهر خیر او پرده بسته از جشویق حقیقی نبود اندر ساخته دیده بر رخسار بی عیب در آن آینه از عیب خود سر موسی در آن آینه چیز بسوی خوشیش را اول ز غم و غم گشته
---	---

قطب الدین زاده بهجت
ز خانه با غمخیز را از خانه بی غم گشته

کسی که افروخته دانا به خود جدا اندازد هر آنکه پیشینه از درگ افروخته بیند کسی که خرمین سببی خویش داده بیا بخاک در که آنکس خوشتر است در دنیا مجزو زاده خود بهین نشان راه خدا کسی که گشته بد آشنای بحر خیال	کدامی هر دو جهانست بی غم و غم کدامی مرده که او را بحق بقا ماند بسن که ما و غش رفته و خدا ماند را در مبتی موهوم خود سوا ماند آه فرزند پرست شدت و در آن آینه چند از خدایت بهر سو تو گشته ماند
---	--

از کشته سخن زده است قطب الدین

که در دود و بره عشته بهر دودمان

ای به شفقت دلیل رام همه غمخیز تو هیچ جا آلت نیست ما همه بد کنیم و بد باشیم	ما همه بنده و زارت هستیم در دود عالم توئی آفت هستیم در دود بهر تو نموده شد و گشته
--	---

ستمی ار تراز محبت ست	شست و شومید بد گناه همه
از قف آفتاب روز جزا	سایه لطفت تو پناه همه
مرحمت بهر عاصیان باشد	قول لا تقضو گواہ همه

قطب دین از توجرتو کی طلبد
ای تو مقصود قبیلہ گاہ همه

کسی را نیست چیزی بخود جان	ولی باشد بسی جانان اران به
دعای می کنم از روی زاری	خداوند مرا آن ده که آن به
یقین دانم بمن بکسی پسندی	که باشد مهر تو از مادران به
ملک را نیست تاب چو زاری	مرا خمش زان بار گران به
تو آن گنجی که در میرانه با نماند	مرا و میان رخسخت نمانان به

چراغی که بجای دین از هر چه باشد
بود که تو نصرت را نمیدان به

فروغ روی تو مارا از اجس مرا کرده	ز رخسار تو آلود باخوش آشنا کرده
بهای عشق تو بر هر که سزاوارده	که در دنیا و عاقبت با ش باو شا کرده
بدین لطیف که عجب خوشتر از نیلانی	نشان تو بهتر از نشانی خود مرا کرده
بسی خویش نشد کسی نه در دنیا و نه	مهراب شوئی نه در زمانه خود قبا کرده
بان غنچه خونین داشت شکر به بوم	کسی که جامه جهان از غمت قبا کرده
مکن طبیب مرا و انچه چاره بدیم	که در و عشق ندیم که اس ودا کرده

کسی را نیست عشق اوست قطب الدین

از کتب

<p>کو خنیش ز باد فدا و کب بلا کرده</p>	<p>تا غمش نهشین مار شده تا بدیدیم نور رویش را تا نموده چو گل ز غنچ جمال گشته و سهل بذات آنحضرت از خود و غیر گشته بیگانه هر که دین کرد همچو آئینت به بت ماهمه رها گشته دیده ماهم نمیا گشته جامه جان ما قبا گشته هر که از خوشتن نفا گشته هر که با وصلش آشنا گشته دشش آئینه خدا گشته</p>
<p>قطبیت را بسبب خود دیدن هر سه روی را دیدن گشته</p>	<p>غمش تا در دلم ما در گرفت شده تا بنشین من سجودت مثل شمع در سوزد و آرام چو دم عشق او اندر میانه بدو بنیم به را خیمه نری که بنیم نهال مهتم بالا گرفته دل از سخت گلشن گرفته مر ابله که سر تا پا گرفته من جیپاره را تمنا گرفته چو جا در دیده بینا گرفته</p>
<p>مجاز نهشین ای قطب وین دل دشش را آن بت رعنا گرفته</p>	<p>یارب از جرم گرفتاری عصفیان توبه پیش از مرگ یقین است بود توبه قبول روی بر خاک و رت می نهم انیک به نیاز گشته ام از گنہ خویش شایان توبه چونکه بر نامه است از تن ما جان توبه باقی بودم اگر تا بج شایان توبه</p>

<p>نامید از درخونیم مکن ای دست که من مخو کن گیر سخنی گفته ام از راه خطا آتشکار و نهان کرده ام ای دست گستا</p>	<p>کردم از روی ارادت ز گنا مان توبه کردم از جمله نجهت های پریشان توبه میکنم از گنه ظاهر و نهان توبه</p>
<p>قطب بین از آتش آلوده اندم شد بخت پیش زاندم که بود از آتش سوزان توبه</p>	
<p>نار و بدلم آتش عشق تو زبانه در باویم عشق تو شد سینه افروخته در خانه کعبه زوم بی تو من ای دست برید ازین تیغ تو سرهای شهیدان امر و مکن قتل من ای دست که زدا رسد ای جهانم مغرم عشق تو زانرو</p>	<p>فناخ شدم از فکر کم و بیش زمانه زبان ناوک و دلدزد گشت نشانه عاشق چه کند خانه بی صاحب خانه وستت نشد آلوده ولیکن بیاض وامان وصال تو بگیرم بیانه گویند حدیث من مجنون بفساخ</p>
<p>بنگر که چه قطب الدین دارد ز مشرب تکد از سر و دوغم عشقت برانه</p>	
<p>کس نیست در جهان چو کس از عشق بازیم در راه عشق سالک افسرده خویشیت دل از روی کون پاک به بردار ای عزیز یک آه دردناک که عاشق کشد ز دل کیا بنفس خویش بران مرد کونهاد</p>	<p>عشق تحقیقتش سجدا از مجاز به بگم از مجموع شمع که سوزد گداز به از هر دو کون عاشق ادبی نیاز به از رویه و لب از لبهر و راز به بے شک از آنکه رفته به راه حجاز به</p>
<p>نبود قبول منکر دون شعر قطب بین</p>	

این دیوہ روی مردم منکر فرار ہے	
سجوبی تا قدرت از جامی جسته گلے همچون گل روی تو ز مایا بود از خار خار عشقت ایست طیب درو میسا این شقی شده پیوند با تو رشتہ دل	بصحن باغ سرو از پاشسته نگلزار جان ہرگز نہ رستہ ہمیشہ در دم خار می شسته مرو از پیش این بیار خسته نہ غمخیز تو کی گریستہ
جمال خود قطب الدین پوشان سخی ہر روے سانی در نہ بستہ	
سید فصل بہاران گذشت چیکہ گوکہ انہدی غوغاے باو ہویت چیت یوقت صبح بدو قوت روح مستی ترا بوقت رال عجیب غیب گریہ می ترا اگر تو حق طہی گوشتہ گیر ہوا چنقا نزال دہر در ارا می عزیز جہشہ یفا	خوشست جام می از دست یابی درے ز قوت بارہ ساقی کینم محبت کے نہ درون سراجی صدای قنقل سے بہشت چیم حبیب دیگوش نغمہ سنہ چہ میوہ کار کجی سخن ز روم درے چہ کہ جہاد کس ندیدہ است از درے
اگر تو روی میڈر شہید پیوستہ بگفتنت سخنی بہت تابگوئی کے	
تا کی تیغ جہر دم خوف نشان کنی تا کے زیر بافسراق چہاں خویش دارم امید آنکہ دل غم گزیدہ را	جان مرا بہ تیر ملاست نشان کنی پشت مرا خمدہ بسان کمان کنی ازیر تو جہاں غیوت شادمان کنی

باشی نمان ز دیدہ ہر بے بصرے برہر کہ بر قوی ز جہالت فگندہ آزاکہ سوی خویش کشی از کند شوق	جاد و درون دیدہ صاحب لان کنی فارغ و رازمایہ و سود و زیان کنی آزاد بسوی غیر زویدن نمان کنی
--	---

ہم غم نیشوی بخدا قطب بین جو در عشق او مگر کہ توانکار جان کنی	
---	--

لذت عشق میسر نشد از ہر خیرے بگذر از ہستی خود ز نگاہ دین میدیم از دل شب ہر کوی تو بے خود آیم و ہر ہوی عشق کند باخدی خود زابا جان شیرین بدہ و طاب دیدار شو بسجن راست نیاید کہ معنی دعو عشق	زرا نگاہ او را نبود دانش ہر بی بصرے تا تو باشی نہ کند سوی تو ہر گز نظرے رہشکم آید کہ رود بر سر کویت و گریے عاشق آنت کفر و بیچ نماں اثرے نزد و بزر بود بہتر ازین ما حاضرے عشق چہ رست کہ آواز نبود پاوسرے
---	--

قطب بین غم و غم مستی خودش داد ببا دورہ عشق نباشد بہ از غیش نہرے	
--	--

فکاس نامی مرد و نوج محنت مینوا دارے حاجت کی نہ از ہزاران شہرت و تقوی نر وید از کل من غیر شہر محنت و عسرت از یک خطہ زنجیر ہم از محنت و دورا ہر دور حاجت و نہ گریہ این پاک خواہم کرد اگر نہ غم و زاری و آواز خدا گنہ دہا	بصد اندوہ و خواری از دلا امجد دارے ہم از روی سیرجی بے جور و جفا دارے رقیب روسیہ را با ہزاران عیشہا دارے از روی کھفت و خواری ہم جد ماجرا دارے بدہ دادم گر امید بدیدار خدا دارے کنی شرمزدہ آزار روی بزرگ و نوا دارے
---	--

	<p>ندارد عالم فانی بقائی چون کس هرگز مدا می قطب دین هرگز از چشم وفادار</p>	
<p>کشته ام عاشق و شدای بت عجب بی نشانست نشانش همه جا کشته عیان نتوان گفت که گوشی نبود و میرا مردم دیده ندارند که به بیت را در هموارش را نمود مثل و مثل در عالم پرده او خفته ز پیش رخ و نه است عاشقان با همه سوا شده در دشت</p>	<p>که نمدیرست و گردیده چو او زیبا بی زبانت سخن میکنم از هر چه که بود از سر سر پرده سخن شنوا کس ندیده باز در و در جهان بین در طافت و صباست که بود و گشت لیک خمار شده در دیده هر بینا کس ناپیست چو من ره او رسوا</p>	
	<p>پرده در رو سخن گرچه کشت قطب الدین یکند فهم سخنهایش و لے دانا لے</p>	
<p>معنی زو صال ششکارا شادمان می درون خلوت او محرم زار نهان گردی و بی فغان خیزان او دل آن است که بری مرستی بر سر آن کوی سوادای جهان نمی</p>	<p>دانا در راه وصل یار اگر از خود نهان می اگر دست از خود فرو نشوی تقدیر نمی چو گوئی که سب اندر خم چو کجای عشق اتقی ز جام وحدت دلبر اگر یک قطره نمی شوی</p>	
	<p>درین ره هست عالی ترا ایدل بکار دای که فارغ از وجود خویش از سیه و زان گری</p>	
<p>هر دم از آنکه هست در خلوت نشین این درد ز شوق طاعت به شوق</p>	<p>اسرار عشق را نکند فهم هر دلی دینی در عشق نماند و بی سبب هر</p>	

<p>میزان قبول را بنمود با در عشق حاصل ز بحر غم در عشق نیست مشتاقی حاصل با هم به جویانی را عاشق میانه کند که زبانه در عشق</p>	<p>جویای در در عشق بود به کجاست آنرا که در در عشق از و نیست ^{صدا} بیدار کس ندید درین راه ^{صد} هرگز ز عشق تو به نگر دست عاقلی</p>
---	---

ای غلبه من نبوی که تو دریا در عشق
 هرگز نکرده ترک غم عشق ^{مقبول}

<p>ایم کل را رود که بخیر جامه می باید که بخیر ازین نکلی بهیچ آرزو بر وزن در عشق چو در دست بهیچ هرگز ز بهیچ ناله کنان است بهیچ گدازد دل با بدست از خوشیستن بهیچ ششین کشی خلوت تارک بار</p>	<p>ساقی بجوی و ناله تنگ و رباب و نه اگر خود در عشق نبوی است ای بهیچ باید که از ناله کنی بر در عشق چو بود در دست دره تحقیق عشق تا بهر در عشق از تحلی اسم در عشق و بهر خود بارش بهیچ</p>
--	---

از راه بخیر می بسر کوی عشق
 ای غلبه من که تا بشود راه عشق

<p>از عشق ز خوشی را خوش میانی چو چو از این خوشی که بشوئی تو بهیچ ششین کشی خلوت تارک بار ششین کشی خلوت تارک بار ششین کشی خلوت تارک بار</p>	<p>یقین دادم که محرم در محرم وصل جانانی بر در دست از وجود خوشی شوگر سلطانی تو عاشق آن گلی باشی که دواز عشق ستانی نیایی ره تو در کیش عشق و بهر جانانی چندی غافل چرا چون مرغان از آب جانانی</p>
---	---

<p>چو خوردی آب حیوان نده جاوید گیرنی</p>	<p>شوی موصوف هر دم با تجلیهای سبحانی</p>
<p>روزی گفت قطب الدین ز راه نزل جان</p>	<p>کنی فهم سخنهايش اگر مرد خندان</p>
<p>دلا در نرم جمل یا رخود گراشا گردی چه حاصل آنکه در ظاهر تو داد اعظم است نباشد معرفت گرسد کتاب علم جوانی بدان تاب خودی آنرا که دیوانه شوی غافل نشین در کنج تنهایی و دنیا را و داعی کن شنیدم که سخن بگوید آن لدا رجالی گفت</p>	<p>معنی از کدالی بگذری و بادشا گردی ز بهستی وجود خویش میباید فنا گردی مراج از معرفت انهم که تو از خود فدا گردی من آنرا بخودی دانم که از بهستی جدا گردی ز خود چون بینوا باشی ز دلبر بانوا گردی ز خود چون بگذری بگذرد پیش روی اگر گردی</p>
<p>حدیث هستی ای قطب بیکان بگوین</p>	<p>ولی مشکل بود وقتی که از بهستی سوا گردی</p>
<p>ای از تو بهر زبان نشانی در خلوت هر مرید و پیر هر کس که بگوید تو فرو شد باشد ز وجود تو همه چیز در هر چه نظر کنم به تحقیق دارند بکوه و دشت صحرا</p>	<p>در دست حیات هر زبانی باشد ز تو نیز داستان که داد کسی از دستان خالی ز تو نیست هیچ جا دارند یمنه تو بهمان بر مرغ شوق تو فغان</p>
<p>یارب که نباشد آنکه باشد</p>	<p>بی یافد قطب دین زبانی</p>

تنہا نہ ہمیں جان من و جان چہاںے ہم حاضر و ہم غائبی امی است جانہا نزدیکی دوری طلبد طالب دیدار اسرار ہمہ پیش تو فاش است تحقیق بر روز و شب آنرا طلب ای عاشق صاوی ہر بے بصرے طالب دیدار بنیاد	ہر چیز کہ گویم کہ چہانی بہ ازانے در جان زودہ خیمہ وار و دیدہ نہاںے نزدیک تر اید و دست باز گز جانے پوشیدہ ز تو نیست کہ شاہ ہمہ دانے ہر چیز کہ در جستن آئی تو چہاںے آنرا طلب امروز گرا ز دیدہ و رانے
--	---

بی درد طلب قطب دین از عمر چہ چال

ہر چہ کہ دی بودہ امروز چانی

گفت کہ را جو امر ز دل دانائے از سر امی تن خود باو یہ عشق بپوے گر چہ منشورہ صندت بسو حاکم شہر گوشتہ گیر و بجالم خطا نو میدی کش اندرین روز بکوش و غم فردا میخور	درد اورانہ کند در رہ و صلت پائے کہ اگر مرد رہی باش تو ہم سوائے تا نباشد بسراو کشش طغرائے چہ روی خبر سر کوئی غم عشقش جائے نیست شک کز پی امروز بود فردائے
---	---

طاہری دہشت چرا از دل نا انگو گفت

قطب دین را بنود خبر غم او پروائے

آنرا نہان بامہ خود دست در انخوش کنی انبری بے بسرا پر دہ وحدت ہر گز انت از عشق بیایی تو اگر امی عاشق بشوی بختہ و با جوش بانی بہ یقین	کہ خود از غیرت خود جملہ فراموش کنی کز خم وحدت او جام می نوش کنی آتش عشق تو از دغمن خود جوش کنی دیگ خود را اگر اید دست تو سر نوش کنی
--	--

باطن خویش چو طاهر بر آریسته کن	خویش را مجوز قلب چه سر پوش کنی
--------------------------------	--------------------------------

ما صانع مکش که سخن محقق صیب	قطب بین را توانی که تو خاموش کنی
-----------------------------	----------------------------------

من کجاست پرستم ز که جویت کجائی	چه شود که شام حجاب تو ز با من برائی
ز غمت گدای شدم سو با پر بند دایم	طلبم ترا ز بر در به بهانه گدائی
کس آشنا نگردم سجا که آنچنانم	که بخوش همه غم دورم سر و برگ آشنائی
همه شب روم بکنج ز غمم تو زار گریه	بامید آنکه یزد تو زار داشته برائی
به بهانه وجودت که نماز میسوزم	نه کنم اگر نیاشی تو نماز خود نمازی
گویمت بسته از خون لعل من لبان غنچه	چه شود که با نسیم گرد زده که شای

مطلب ز قطب بین لعل من باقی	که تو بروی دشت را بطریق در زائی
----------------------------	---------------------------------

ای سالک ره بر خدا جو	گر میطلبی خبر از بهر
افشان بدو کون استین را	تجربه شود درم بر تو
و سه اس سنجش را ده راه	آورد ز به جهان بهر راه
چون مرده بکنج خلوت تنگ	دست از همه زده و بهر
تنهائی را شعار خود ساز	و اکنون از همه بهایان
سگرشته و بقرار میباش	در جستن یا ز خویش بر تو

در وادی فقر لبه ریایا شش	چون قطب بین راه صدق میبوی
--------------------------	---------------------------

ایدل اگر روی ره کوی فشاروی بیگانه گرشوی ز مبه خویش آشنا در ملک دل سفر کن اگر مرد قابل دانی کجاست منزل مقصود بگن از خود اگر بریده و بی مال و ثروی گردست دوست اگر بی جانت گرفته	راه دگر بهرزه مرو کو خطا روی بنیوش و آشنا بخدا آشنا روی راه حجاز از سرستی چرا روی آخاکه از خودت تنامی جدا روی طیران کنی بعالم لایست تماروی مهر تمام در دغلاقی دور روی
--	--

ای قطب دین غریب یار خویش کن
جای دگر تو از سر کوشش کجا روی

کسی بوند تحقیق غریبه هر دوسرا از خواب نیم شب از مرد قابل مباش کابل و بر خیز جوان سبک حال نمیزد باری های که بت هر دو کن روز هرزه و دانی زن خویش بر بند نمودن خویش سندان دین راه امر	که در دو کون ندارد غریزه غیر خدا ز بهر دیدن و دیدار دیده کشا بسوی دلبر جانی خود گذر فرما چو مرده از همه سود و زیان خود بدر آ بغیر ذکر دلارام خویش لب کشا که در حریم دلارام خویش یابی جا
---	--

هر ریزه شبنوب سخن ز قطب الدین
مباش در پی آزار زندگان خدا

گرچه بخوبی مبه خوابان رخ غریب بود بود و جوان و غمشان غمش و دل بار چهرانش گران ز من ارشده ضعیف	دیده از خواب گران سحلیک نشود پیش ازین کاش پلایان غمش بچود قوت با فراقش چه شد می گر بود
---	--

بروای دوزخ دار سورش خودناکین کوه بیاخته گز آتش هجرش دید دولتی بنده شود آنکه بچشش بسد	۰ نرسیده تبار آتش سحران و دود یا سر خویش بخاک در او فرسود ورنه آزاد کسی نیست ریائی سود
--	---

آرزو بامی خود از غیری که خواهد
قطب بین را بنود غیر خدا معبود

ز تیر عشق مگر ز خشم خورده ام کاری مگر زاری ارادت بر بندگی بسته ز خیمه خویش منبری از ناتوان شده ام ز تیر عشق تو ز سینه با فکا ر شده گرم سحاب گزای می بیا که شوم همین که فتنه آخر زمان صدمه افروشت	که با جفای تو بر خطه ام بود یاری نشسته بر سر کوه تو ام بصد زاری شکایت از تو ندارم که میباشم بخوار کسی چو خویش ندیدم سینه انگ ری مرا ز حمدت خود دور در زنداری مرا ز فتنه آخر زمان بگرد حار
---	--

ز عیب خویش سر قطب بین باندیش
بیش عیب و راجم از آنکه ستایش

آمد بهار نیست مرا بهار جانیه شبهانشته ام بهر کوئی آن نگار با هر که عهد میکنم خود را شست در دل وفای عهد کسی بسته ام که گر عشق یار بایست از دوستی برآید شمار روز آوری یا دوا و دوا	تا بگذشت بدوست آنکه بدو بماند کردم ز جان و دل پیش پایش در هر چه بگویم شود از خویش بماند دارد خویش زندگی با دوا تا به عشق با تو نه از دگر ایستد میکن بصفت بر دوا و پاسبان
---	---

گر پیشتر نرم گمیری تو قطب میں
یا بی ہاں زمانہ خدا زندگانی

دی سلاک راہ یار جانے	گویم پیچھے نرم سربانی
بی برہ طلب مباحث کیم	باتو گفتہ مگر تو روانے
ماہر طریقت اندرین راہ	ہر جا کہ رسی بگو نشانے
چون راہرونی طریق کردی	یک تن ز در خود نہ رانی
گر قفل بدی نہ کس بہ منی	رہن نہ کنی ز بدگمانے
از بدبر خویش وصف بگو	زان پیش کہ تو نہ گشتہ فانی

سرسیت کہ قطب دین کند فاش
تا بعد فنا دعاش خوانے

ایں درہ تحقیق نہر سو تیرا ہے	داریم ہوس از تو بہ در دیدہ نگاہے
ز باد بہ نہا خوبت این کبر نہ زید	ما ہیج نداریم بجز آتش و آہے
سیرا بہ ہجرانمت کیسی شبت نہادہ	مس خرقہ نذارم سچیان شبت پناہی
اگر دہ دہ نہا نہا بہر نہ کنی	تا مہر شبت تا سم بجز از کوئی نہ راہی
ز سہرہ رگستہ اینہم تہہ سید خد	اگر اندر درہ جہان نیست سچر نہ الہی

اب رہی قطب دین ارہا ہوا
انہی شہر دیکہ تو بہات بنگاہی

تو بہ شہر سنی دین بندہ محتاج	بگزر شدم از درت ای دوست بجاہے
	ای باد شہ حسن بدہ داد گداہے

ہر چہند کہ بیماری ہجر تو کشیدم ہر دل کہ تیغ غم عشقت شدہ افکار صوفی بود آنکس کہ کند خانہ دل پاک ہر کس مہوای دل خود رفته براسم	ہرگز بدرغیر نہ رستم بہ دوائے جہلمہ رخسار تو اش نیست شفاے صوفی نہ شود مرد بہ تسبیح و دعائے من بیچ غلام کہ روم راہ ہوائے
---	---

چون قطب دین میباش ز سر تا بقدم پیچ انیت کہ گفتہ روش بے سرو پائے	
--	--

یارب این در دلفراق یار در جان تاکے تن ضعیف و جان نزار و دل بود افکار من چنین بیمار این شہباز ہجران بس دراز در تمنای وصال کعبہ دیدار یار بچو معقوب از فراق یوسف گل ہر یار چشم اندازم کہ روزی کین نظر سویم کند	دور از ہزم وصالش دیدہ گریان تاکے یارب این چندین غم ہجران جان تاکے یارب این بیداری شہبازی ہجران تاکے در میان غمش خار غمیلان تاکے دیدہ با گریان بکنج بیت الاخران تاکے یارب این چندین تغافلما جی جان تاکے
---	---

قطب دین در کنج تنہائی بہت غم آسیر دور از دیدار آن خورشید تابان تاکے	
--	--

ای برادر رست باشد شمع حق با فکندوی بر زبان خود نہ تہ و ادب را موشدار در خم چوگان عشقتش بچو گو انداز سر گر مینخواہی سی در کعبہ مقصود زوش زاد رہش نیستی باید اگر مرد رہی	گر وصال یا خواہی از خودیت رشت می سرجہ اندر پردہ اسرار بینی و املوی تا توانی کیرہ از میدان مردان بردگوی رو میان صالش با نہان خویش پوی در سر خود مرد بیداری اندازی بجوی
--	---

باش بیکانه ز خویش قشاشام روانه دارا	برکش از سود و زیان عالم خدا بخوسے
خانه دل از کثافت پاک کن ای قطب	خانگی در روی تو مردان حقیقی را بجوے
ای عاشق صادق اگر از خویش برائی معتشوق تو نزدیک تو محرم ز وصلش نزدیک تر از جان بود آن دلبر جانی او با همه کس باشد و گویند هم کس بگنجد ز خود و دیدہ دل بر رخس انداز چو این راه خود بین نشوی غمہ بطاعت	بنود عجب اردو حرم دوست در آئی بینی رخس از رنگ زائیسنه زدائی اما تو درین کوئے معطل بہ فنائی از راه طلب جلد کہ ایدوست کجائی چندین چشمتی محنت مانده جدائی بنخویش شوار ملال ویدار جدائی
ای قطب بین تا کہ حیل آری بشرقت	آخر ز حرم دوست در آئی
زنده زان با شمع نگار من کہ درخام توئی جمع شد ملک وجودم تا تو در روی آبی بمچو بلبل بگل رویت اگر مالم مدرام بکیزان باتو بہ از گلگشت جلد کائنات ہر کسے بر آسمان خورشید را بندد بے	در دو عالم حسیت زین بہتر کہ جانم توئی موجب جمعیت ملک پریشا نم توئی خوش بود چون باعث فریاد افغانم توئی کی گشت دل سوی آنها چون گشتا نم توئی در دل چون آسمان خورشید ابا نم توئی
قطب زمین را ملک ان شمع روشن زبوت	ز آنکہ در آسیم دل شمع شب ز توئی
گر باید تا بہر دو جهان مقبر شوی	باید کہ خاک مقدم اہل نظر شوی

<p>در بایست که پی بدلا را نام خود بری بر شاخ دل شکوفه ایمان بگداز قلب امت صیر فی خویش باطن مقبول طن اهل لی که شیوه یقین تا نا قبول و تیر و تار یک مانده</p>	<p>باید نهان ز دیده بی بی بصیر شوی باشد که از به اشی صالحت شوی تا بهت رو بکج جان همچو ز شوی بر فرق خشران جهان تلج ز شوی از پیش چشم اهل نظر و بهر شوی</p>
<p>چون قطب بین تو خجسته پیران اگر کنی زین ملک بیا که هموات بر شوی</p>	
<p>ای بر سر کویتو به گوشه شهید آنکس که بسجی بود و آنکه به ویرست رخسار تو از دیده نا اهل نهان است بر کس که ز خود باز و در و چو به بین از کوی تو عاشق نقیضی بغیر می باله پرے بودے اگر مرغ دلم را گر وصل تو با جان بود ایدوست بیا بر</p>	<p>و بی داغ تو بر سینہ بر سپرد پی باشد همه را از تو بهر گفت به شنید بیند رخت آنرا که بود و بد و دید ای کاش دل تیر و رستی به بهید تا لذت دیدار تو هر خطه چید پرواز گمان بر سر کویتو پرید تنها من بجا را در ویش خرید</p>
<p>ای قطب بین کیش بطلک گنج بسته چون صبح سعادت نفسی بر تو رسید</p>	
<p>رباعیات</p>	
<p>ای بادشہ بادشہ بادشمان و از هم ز تو چشم آنکه در روز جزا</p>	<p>و می وقف جرم آشکارا از نهان در ای گنه ما همه ز خلق نهان</p>

	وله	
آنی که زتست اینهمه بود وجود ذات تو منزله است از عیب قصور		مانیست شویم و ذات تو خواهد بود دست کسی که زنگ ز آئینه زدود
	وله	
یارب دل دردمند افکام بین اطهار محبت از کرم لائق نیست		وز در فراق ناله زارم بین پیشی دارم و جان بجایم بین
	وله	
چشمی دارم مانع شرافت پرآب بجایم و قیله بدیب اجمال کمر		وز آتش هجر تو دلم گشته کب بجایم و خورشید را دریا بیا
	وله	
آنجاکه توانی به بینی راره نیست دست شایین شمشیر شهاب است		هر لب الهوس می سر عشق آگه نیست منزله معصومه است شانه شهاب است
	وله	
ای روی تو آئینه تماشا نظران تا عشق تو به حیران سپه نبرد		از خیش همه غایب گم گشته دران داریم نهان تر تو از بهر حیران
	وله	
تا رویت دیدیم من ای طرزه نگار انچه که حوی خدای نهان کس را		سرگشته دوران شده ام چون پرگار عشاق نگرند ز عشقت بیزار
	وله	

آنی که ترا دوست تر از جان دارم	سودای تو از غیر تو پنهان دارم
جان مرا دادم و وصلات بخجیم	بیدار و گمان برد که آسان دارم
	وله
ای از اثر حسن تو رزق محسن	گل کرد قبا ز شوق تو پیراهن
گفته که شد و دلیل را هم ناکه	عشق از پس پرده رو نمودن
	وله
آنی که غمیت به سود و به است	ز درد غم تو عجب غم بی در است
به و به تر بهای می به دارد	نیک به محبت است که غم بی پای است
	وله
به و این زلفت تو دادم تو شد	مرغی که رسید به زارم تو شد
زان شد که بکام جهان ما نشسته	روح هر مرست از راه تو شد
	وله
آنی که من و ز غیب نقصان	دانی که ترانه جامی باشد نه مکان
گرید غمی از بنده و سلیه خواهد	گویم که کجاست فرق اندر تن جان
	وله
دل را نبوی بغیر تو آرامی	آرام بغیرت نه کند خبر خامی
زان می که بکام و اصران نشسته	دارم ز تو التماس آن می جانمی
	وله
آنجا که تویی خبر تو کسی را نه است	وز کنه حقیقت تو کس آن نه است

سر رشته توفیق بدست تو بود	حقاکه بدست هر گداوشه نیست
وله	
ای ازل دلان در آرزوی تو همه	خوبان جهان فروغ روی تو همه
از پر تو فورست بود همه پیر	سرگشته شده بختجوی تو همه
وله	
روزی که ترا به بنیم ای حبت جان	بیز از ز عمر خویش ای جان جان
ناآمدنت اگر ز بهستی نیست	رفتم بکسار تو توانی بمیان
وله	
ای ذات تو از کنه بذات کیتا	وین جمله بود ز بود ذات تو جدا
آنکس که تحقیق و یقین بد ترا	از خود بدر آمد بخدا وید خدا
وله	
ای آنکه همه ستر نهان میدانی	هر خپد کنم وصف تو صد حیدانی
گر جان بدیم بوصل تو از دست	زیرا که بصد نهان جان از دست
وله	
آنی که ترا نیست مقام و منزل	چیزی غیر تو نیست مارا حاصل
در هر دو جهان ذات تو کی می گنجد	یارب تو چگونه جای کردی در دل
وله	
وقتی که ترا خود جدا می بینم	از سخت سیاه خود چپا می بینم
در وقت سجود اگر به بنیم رویت	سر طاعت خود همه ریای می بینم

ولہ	عشقست کہ جابجر گزید جان کند درد دل خویش با که گویم حکیم	ولہ	جان آرزوی بغیر جانان نکند معتوق طبیب آید در میان کند
ولہ	سماگشته سرکوی فنا منزل من گویند طبیب حل کند مشکل تو	ولہ	واقع نشده کسی ز راز دل من مشکل که شود حل کسی مشکل من
ولہ	تا عشق گرفته درد لبه مقام شائبه عشق خمیه تا درد دل زد	ولہ	از بنده نماند هیچ چیزی جز نام اسب حیات رفت برباد تمام
ولہ	از محنت انتظار جانانم گشت جان را دم در در خود مگردم املها	ولہ	رشوار آمد بدست آسانم گشت فریاد که درد عشق پنهانم گشت
ولہ	فریاد که عشق محفل ما بر تمام از ما اثر سے نماند بی او باقی	ولہ	معتوقه در آمد بدلم کرد مقام چیزی که در ای است بیت حرام
ولہ	عشق آمد در جای کرد در ملک مجرب ز دنیای سلطنت ملک باطن	ولہ	مستی وجود را تامل بر بود از حکم و دست اندم گشت و شنود
ولہ		ولہ	

ما از سر کوی یارست آمده ایم	وزر ذراست می پست آمده ایم
قانع گشته بد وصل روی دیگر	بیزار ز بر چه بود هست آمده ایم
وله	وله
آنها که بیا خویش آمیخته اند	از هر چه که خیر اوست بگریخته اند
از روز ازل زوار اوست غیبی	شیر عشقش بکام جان ریخته اند
وله	وله
وقتی که نوید وصل بهار آید	هستی وجود بر تو نادان آید
چو از یار زیاده روی خود بماند	چیزی که نشان او بود جان آید
وله	وله
شهباز عشق ما بپای که پند	جبریل و رنماه از پنجب آید
گر جمله کائنات موجود و نیند	آن قوم که محرم اند قومی که نیند
وله	وله
آنها که ز اسرار خدا آگاه اند	بر سرفقر خویش شاهنشاه اند
گشته بصفات حضرت حق موهوم	از خویش بریده اند و بالقاء اند
وله	وله
قومی که مجرد اند در راه خدا	هستند تحقیق همه قوم جدا
رو از سر خاص در ایشان آینه	گر میخواهی که باشی از اهل دنیا
وله	وله
عاشق باید که ز در باشد نگارش	در جمله کائنات آید نگارش

روزری صد بار اگر کند توبه عشق	چون شیشه در گریز زنده بنگش
وله	
عاشق بایر کند بی مهر پاگرد	واندر طلبش بر در و ما گرد
چو آن درم چو قیاس در زلفش	رزق تو تو در دهن و بر آید
وله	
عاشق توبه بر حق	ز ستر کز سحر زنی زرق
چو توبه توبه می آید	اتو ز سحر با توبه و زهر با توبه
وله	
زری و قلندری اگر آید	از پیش سحر محو و زانی
از بسجی خود که بد زانی	از پیش شه و چون جهان و زنی
وله	
یاق شریف از بداح سر زنی	ری دیدن ز جگر زنی و چون
نواهی کجبال یا گردن بینا	از جمله تعلقات خود و مجنون
وله	
گر میل تو وصل یار جانی باشد	بایر که ز جان ترا گزانی باشد
تا جان ندیده طلب کنی دیدارش	از دوست جواب لب ترا نی باشد
وله	
آه که سر کوی فنا منزلت	گویند که در اهر خدا در دناست
از بهر طلب گامی در دوزخ نیست	با توبه ز حیات خود و جانست

ولہ		
علم ظاہر نہ قدر و اراد چندان	آنی کہ رسی بدر رسد دان	بر تختہ دل سبب بخوان اسجد عشق
شاید کہ ز لوج دل بیابی عرفان		
ولہ		
ہستی تو بروی آب مانند حجاب	عقل تو عقیدہ است علم تو حجاب	معلوم کہ سرمایہ عمرت خیر است
نشتاب و جمال یار خود را در یاب		
ولہ		
فانی ز وجود خویش با دلہ اریم	مایم کہ از ہستی خود بیزاریم	دوری ز میان تمام برداشتم
در بحر شہود فارغ از اغیاریم		
ولہ		
در بحر محسوس در گیتا شدہ ام	حقا بزبان دوست گویا شدہ ام	فانی ز وجود خویش گردیدہ ام
چون قطرہ تام محض دریا شدہ ام		
ولہ		
بیکانہ ز خویش و محو جانانہ شدہ	دل از غم خویش تن جو بیکانہ شدہ	چون قطرہ درون بحر گم گردیدہ
با دلہ خود چو در یکدانہ شدہ		
ولہ		
جان بہر شمار سر کویش دارم	عمر نیست کہ دل در آرزویش دارم	گر روی نگار دیدہ ام میبایست
آئینہ خویش رو برویش دارم		
ولہ		

چشم چو پروی آن لارام افتاد	فی الحال برآمد از نهادم فریاد
از شوق وصال دوشم جابرد	عشق آمد و صبر و تحمل بر دانه یاد
وله	وله
گر سالک راهی که نشان راه است	گر اهل صفاء و گداز آگاه است
گوئی بحقیقت از خدا آگاهیم	گوئی که محب لا اله الا الله است
وله	وله
گر مردی قدم ز سر باید کرد	سودای همه ز سر بدر باید کرد
گویم سخنی فاش ز روی تحقیق	از خوشبخت قطع نظر باید کرد
وله	وله
نوری که دل ترا منور سازد	هر چیز که بدو زول اندازد
باشد به یقین بنفیر چون جلوه کند	صافی گردی و تیرگی بنزد
وله	وله
گوئی که ز نور حق دم شد روشن	افعال زمیمه شد مبدل بحسن
یعنی که شد دست طور دل ملک و جهان	بر گوی فنا و طور دل حسیت بمن
وله	وله
آن طور که سر خوشی بر ادانی	ز زهار ازان مقام هر که بدانی
گفتم سخنی تا که ترقی شود	انکار کنی ازان تو از نادانی
وله	وله
آنجا که همه کشف و کرامات بود	غالب بود وجود و جود است

البتة دران مقام خود بمن گرد	گوید که صفات از همه ذات بزر
	وله
از ملک اگر گذر کنی بر ملکوت	وارسته شوی بلب نهی ملکوت
چون خضر اگر خوری دمی آجیبات	وانم که گذشتی از مقام جبروت
	وله
آنجا که مقام صوفیان باشد خوب	صوفی نشوی چو دران مقامی بس
گر ملک تو نیست آن مقام ای تره	خود را مفلک بدینغ مانند ملس
	وله
درستی خود اگر طلب کنی دیدار	باشد طمع فام ترا انوارش
جان که بود جز همیشه حاجت افروز	خود را برین دلی مکن اطعارش
	وله
آن چه است که ز باره مشهور مردان	از او می پند که زود می جو ز نماند
هم مردود است ز رخ خورشید آلود	ز ریشه است تا ریشه و شیر می گدازد
	وله
خالیست به جا هر چه تر سر کرده	و از او چه بگویم که می ماند
از حقایق نهانست آرا	بسیار است که در سواد عالم نهانست
	وله
آن نور می که نور فراق شد	که بر می خیزد به بیاور از دانا
آنجا که بود تجله ذات خدا	سهی و بیاهی می بود

	وله	
عیا بش بودی توکل خیز وز		زراق رساند مقبره زری بر رنر
از دوسه خیال کج حاصل میت		از برود جهان چشم طمع را برو ف
	وله	
یاران ز من فقیر بندی شنوید		از بهر خدا ازین غلط در گذرید
گویند که مافوق سیه رنگی نیست		پس وی سیاه ما چرا گشت پی
	وله	
جالی که تحقیق سرگرمی فست		داند که منیز در دست پیر است
فغانی گردی ولی تبیت بود		بر لوی افشایته بر بر یکم و کما
	وله	
خدا می که منو عشق دانا گردی		داند به حقیقت گم تیار دود
ملکست چو تدقیق به منو عشق		آنگاه به جو فویش کعبه مرید
	وله	
آسمان که هر چه باشد به زردی		دل زری است صاف و زرد
این را چه مقام خواند به اهل عالم		ز بهر حق است به به به به به
	وله	
دانی که کجاست کنیز میان کجاست		میگانه و آشنا از شو ترسان
انچه حیرت رست اندر حیرت		با این همه تو کاد کادی احسان
	وله	

جائیت که اسلام شود کفر تمام	و آن کفر مبذل شودت با اسلام
خاصیت آن مقام تبدیل بود	تجلیل کن وزود بدانجائی خیرم
	وله
ای آنکه همه دم ز مقامات زنی	دعوی کنی و دم ز کرامات زنی
خود ز شناختی به تحقیق هنوز	دائم نفس از تجلی ذات زنی
	وله
صاحب حالی که نور بنید شرف ز	از دیدن نور بخت گم و دغیر ز
در ویش کسی بود که در پرده غیب	به دم شده با دلبر عالم افروز
	وله
کامل نبود که نور با را بیند	یا از سر کشف ارض و سما را بیند
کامل بود آنکه از سر تحقیقات	در هر چه نظر کند خدا را بیند
	وله
بیچون و چگونه هست آن که بر ما	در هستی ذات خویش باشد کیا
هر کس گویند گفته او با مردم	کفر محضست در خدائی خدا
	وله
تا چند زنی لاف که مرد کارم	وز کعبه مقصود و خبر دارم
برگوی بمن نشان آن منزل نور	تا از تو تحقیق همان پیدا کنم
	وله
سجده که تمام دیده با گردیده	وز نیک و بد خویش طمع بر بریده

آنرا چه مقام خوانده اند اهل شهر	برگویی اگر ترا خدا بگزیند
وله	
جهتی که ز خوشتین مجبور شده اند	اندر نظر خلق همه رد شده اند
آینه گفت گشته همه پاک نهاد	از روی خود شن مجبلی بد شده اند
وله	
تا بر سر کوی عشق منزل کردم	واقف نشده میچسبی از دردم
هر چند بنجامل بدار ستمش	بانحیر اگر نفس زخم نامردم
وله	
المنتهی نقد که از ابل دردم	بیدردم اگر ز درگمش برگردم
که جان طلبند ز بنده مخلص خویش	اجمال اگر در دکنم نامردم
وله	
در دهر لسان ذره ام سرگردان	خوشید جمال او همه جاتابان
در کعبه و تنجانه در مسجد و دیار	بر جا دیدم ظهور او بود دران
وله	
در دهر کسی که بی الم باشد کسیت	شادی زبانه من نمیدانم چسیت
آنکس که در اجوی بدین قتل و قنیر	باید به زار دیده بر خود بگنیر
وله	
دنیا که تمام محنت و زحمت باشد	شادی و نشاط اندر و کم باشد
چیزی که در رویت شود در غمت	گر سناغرایم مدام باشد

ولہ		
افسوس کہ قسمت فنا باید شد این عالم فانی چو نماد کبکے	وزم نهضان خود جدا باید شد دل بستہ کین و آن حیرا باید شد	
ولہ		
بر عزم کنج تکیہ کہ بر باد ہو است خوشحال غریزی کہ درین داینا	یاران مرہ فتنہ اند و این نوبت ما فانی از خویش گشتہ باقی بخدا	
ولہ		
من رفتم و دل غمنا برت اور نیرا زنهار ز روی مرحمت صد زنها	بگذر ز بجا کاری خود ای دلدار از روی وفا بیا دگارش بگذار	
ولہ		
شخصی کہ عزیز حضرت محبوب است وانکس کہ ز اخلاص محبتش باشد	ہر کس کہ بود دشمن او مردوست بیشک و گمان از خدا خشنود	
ولہ		
در عالم فانی کہ زرا ندود بود باشی تو کیل بندہ اندر ہر کا	آیا چه کنم کہ عاقبت بود بود وانم مہ آن کنی کہ با سود بود	
ولہ		
عمری طلبکاری او گرویدم چون نیک نگاہ کردم از رو یقین	وز نیک و بد خویش طمع پریدم بانو بستم وز خود بر پریدم	
ولہ		

در آئینه تا جمال دلبر رویم	با نوبت ستم در خود به بریدیم
هستی وجود من تباراج برد	بزرگ و بدبرد جهان خندیدیم
وله	وله
ای منفسان من جانی کنفید	از مهر خدا که بیوفائی کنفید
چون نور و صغوی خورشید من بیا	ز بهار که دعوی خدائی کنفید
وله	وله
ای زلفت تو دایم این دل غمزدیدم	دل از در بهمان بهین ترا بگزیدم
خواهم که علی الدوام پیشیت باشم	کز دیدن تو سیر نگرود و دیدم
وله	وله
عاشق شده ام بدر بانی عشق	بر چهره خوب جان فزائی عشق
جانی که در آن نام باشد نه نشانی	با شمر خجسته چنین بجای عشق
وله	وله
گر ابل دلی مهر علی در دل کن	وز مهر علی مراد جان حاصل کن
خواهی که عزیز پر دو عالم گزینی	خود را چون علی بذات او حاصل کن
وله	وله
گر خیمه ز فلک برایت گردد	در عرش مجید تمنایت گردد
گر شمع خندان ز منبایت باشد	فتمت بخدا که بر خدایت گردد
خاتمه	خاتمه
خاصان خدا خدا نباشند	لیکن ز خدا جدا نباشند

در ۱۲۸۵ ہجری بودہ و وفات شریف چہ اولم ماہ ربیع الاول ۸۸۵ھ ہجری وقوع آمد در کتاب
سیر الاقطاب حوالہ انتقال حضرت خواجہ بابرین عبارت نوشتہ اند کہ روزی بخانقاہ والا جاہ
حضرت خواجہ ہنگامہ سماع گریہ بود قوالا این بیت را میخواندند بیت عاشق ویت کجا بیند
بکس بہت موت کجا یا بدی غلاص بہ خواجہ را حالت وجد طاری شد قوالان پیش خود
طلبیدہ تواجد می فرمود کہ ہدیرین اثنائ غزل خوانان این بیت آغاز کردند بیت کشتگان
خبر تسلیم را بہ ہر زمان از غیب جان دیگرست بہ از استماع این بیت حالت آن بل کل
چنان شد کہ بعد از دہ درجہ بالا جست میگردید و باز بر زمین می آمدند تا سہ روز در جماعت
کہ جز بوقت نماز ہوش نہ آمدی و بعد از سہ روز ازین بر عروج سبح و سحر ذات جس شانہ جاشی
و قطرہ های خون چکیدن گرفت و ہر قطرہ کہ بر زمین افتادی نقش اتمہ نقش شدی بعد
چہار روز ازین ہر دو ہر اعضا صدای سبحان اتمہ بر آمدن آغاز شد و از قطرات خون کلمہ
سبحان اللہ و الحمد للہ تحریر میگشت و ہر گاہ کہ غزل خوانان میگفتند کشتگان خبر تسلیم را
در آندم حضرت خواجہ ہمید و بیجاں محض میشدند و وقتی کہ میگفتند ع ہر زمان از غیب
جان دیگرست بہ باز زندہ میگشتند و چون مرغ نیم بمل می طپیدند روز پنجم از آغاز
سماع حاضران محفل قوالان را از خواندن مصرعہ ثانی باسارت منع فرمودند همانم
حضرت خواجہ نعرہ زد و جان غریب بجان سپرد و چنانچہ تاریخی نامی تولد و وفات شریف
در حلت لطیف نیست

تاریخ ولادت حضرت خواجہ قدس سرہ

جناب شیخ قطب الدین اوشی	کہ بود از مقتدا می شیخ و ہم شاب
بتولیدش رقم کن قطب عاشق	بگویم عاشق سالک در نیاب

تاریخ وفات حضرت خواجه قدس سره

<p>محبت تاریخ و صلاش گفتن سرور وگر تاریخ او جنت مقادیر است</p>	<p>ز قصبه الیه بقیع و قریب دو باره عالم را به برادر یاب</p>
<p>چون سخمه صمیمه را بآن تبرک ایمانی افغانان را بر او نهادند ششوی که بشنید بر صاحب چادر فهم صاحب به جواد و دیگران روایت آن که بر تیره سه لایه انجام یافتن محبت راه و خی برین اوقات رفته اند مهر شسته تو این بار برین بدست که برین راه اینجای که ببر و و او بودی که در آزاد بیدار و او که تا چو کما شستند با او پایان یافت و او که ایمانی را به او نهادند ششوی که بشنید بر صاحب چادر فهم صاحب به جواد و دیگران روایت آن که بر تیره سه لایه انجام یافتن محبت راه و خی برین اوقات رفته اند مهر شسته تو این بار برین بدست که برین راه اینجای که ببر و و او بودی که در آزاد بیدار و او که تا چو کما شستند با او پایان یافت و او که ایمانی را به او نهادند</p>	<p>تبارک و تعالی که در این عالم دو باره عالم را به برادر یاب چون سخمه صمیمه را بآن تبرک ایمانی افغانان را بر او نهادند ششوی که بشنید بر صاحب چادر فهم صاحب به جواد و دیگران روایت آن که بر تیره سه لایه انجام یافتن محبت راه و خی برین اوقات رفته اند مهر شسته تو این بار برین بدست که برین راه اینجای که ببر و و او بودی که در آزاد بیدار و او که تا چو کما شستند با او پایان یافت و او که ایمانی را به او نهادند</p>

انتخاب کلیات غنا مفسرو۔ اسین چار
دیران یں۔

۱۔ دیوان تحفۃ الصغر مفسرین کا کلام ہے۔

۴۔ دیوان وسط اہیات - غنوان شباب کا کلام ہے

۳۔ دیوان غرتہ الکمال۔ جو کمال محمد چلیدین پرست
مین فسرایا۔

۴۔ دیوان تفتیحیہ - کلام ہنگامہ پر سی۔

کلیات طویر فاریابی، زمین سدا علیها
بدو نصر فاریابی

دلیوران کلونیکار مالی تصنف۔

دیوان صاحب کائنات - از مرزا محمد علی
صاحب تبریزی -

الفصل - انتخاب دیوان -

در این مسمومان حافظه محشی و تخیل از انکشاف محسوس
روشن صاحب باطن باقی با سالن الغیب محضه
در این مسمومان حافظه محشی و تخیل از انکشاف محسوس

ایک سالہ عہدہ پر فائز ہوئے۔

شرح دیوان حافظ - باطن حافی مصحفیات
 تصنیفات مولوی سید محمد مسیح علی
 از پراست مطبع -

دیوان شمس تبریزی مشهور کلید از روضی لمیع
اول مایه از دهر و اول از عرفان شمس تبریزی

ولیان خواجہ معین الدین چشتی سید بیان
نایاب محض عنایت ایزدی سے اس طبع کو ملا بہر
طبع ہوا۔

وليد ان حضرت غوث الاعظم ابن پير و شيك
شيخ محي الدين عباد القادر گيلاني قدس سره۔

وایو ان مخفی - او شاد اہل زبان کا کلام ہی از
جلود طبع مخفی رشتی اور جو با واقف کلام زیب النساء

کشتہ یان دہ مادرست ہونے کا ذکر دین سے خطاب ہو رہا ہے۔
دلیوان غنمی۔ درہی دیوان مصنفہ ملا محمد علی غنمی
غنمی شمیری۔

ویران و متاب - از سخنان نازک فکری متاب
شیری و استوری رئیس کمره -

دیوان موزون - از خوش فکری و طبع
چهارم تراجم شدنی و مستوی کمر -

دیوان ناصر علی - شاعر نامور کا کلام ہے۔
جو سرِ مغل - یعنی دیوان فرنگل محمد مکرانی اہلِ زبان

اور ان کے ساتھ ان کے جہانگیر کا کلام جو جو تلامذہ
مذاہب سے تھے۔

و بیکه ان شاهی را بطور شمال بنده مود می
شمارد ساداته را -

دیار ازل عالمی - کلام ازل زبان -
خیال انمول و می - دیوان نئی تخیل سنگد نرسی
بنیوی و خصل -

دیوان قاسم سکندر شطرنجی نانی زبان
قاسم دیوانہ

دیوان فوری - فارسی غزلیات مفید
یا دآوری مبتدیان

رباعیات مخمخام - مخمشی یہ رباعیات مثل
دوایون اور استادون کے کلام کے اعلیٰ درجے
کی سند ہیں

اختراع جدید صنائع شعری میں نادر کلام
از جلوہ نور طبع رائے کشن کمار دیش ضلع مراد آباد
قصائد مدحیہ نظام - نواب نظام الدولہ
محمد مردان علی خان

قصائد مستحقان - مصنفہ مولوی عبداللہ
قصائد پرفوا - مصنفہ کنش تخلص لال
بجبت تخلص

قصائد عرفی عشق - مصنفہ مولانا جمال الدین
عرفی شیرازی

قصائد بدر چای - مخمشی مع فرہنگ مصطلحات
ساقی نامہ طہوری - مخمشی

قرآن السعدین - مخمشی مصنفہ ایضاً سرود ہوی

کلیات و دوایون اردو

کلیات انشا اللہ خان - بیچہ طبع شاعر
لامی بدیع یہ انشا اللہ خان انشا تخلص
عہد نواب سعادت خان میں بڑے مقرب

حاضر جواب تھے

کلیات نسخ - عمدہ کلیات حسین ہادران
رسائل شامل ہیں

۱۔ شاہد عشرت - ۲۔ سخن شہزاد - ۳۔ انشا نسخ

۴۔ مرغوب دل - ۵۔ دفتر خیال - ۶۔ گنج توان

۷۔ چشمہ فیض - ۸۔ سفید پاری - ۹۔ زبان بخت

۱۰۔ تلخہ منتخب - از جلوہ گری طبع و خداداد مولوی

عبدالغفور خان بہادر اور یہ ہر ایک کتاب علیحدہ
علیحدہ بھی موجود ہے

کلیات سعید - قصائد وثنویات و دوایون
و رباعیات از کلام تاج الشعر امرا رفیع السوا
مستند الکلام

کلیات نظیر - اکبر آبادی

کلیات تراب - مجبور حسین حیدر کتب میں

۱۔ دیوان - ۲۔ مثنوی عاشق مخمشی

۳۔ شجرہ قادریہ

کلیات صنعت - کلام شاعر مستند
میان کریم الدین صنعت

کلیات ناسخ - دو دیوان صفحہ و صاحب

بیچہ بندی فکر شیخ امام بیچہ ناظم صنعت کھنوی

کلیات آتش - طبع از مخمشی

آتش کھنوی حاضر نسخ

